

SVE O GOVORENJU U JEZICIMA

Fernand Legrand

Preveo: Ivan Vrtarić

ZAJEDNICA KRŠĆANA
Čakovec, ožujak 2016.
(elektronsko revidirano izdanje)

Prijevod autorova rukopisa: *All about speaking in tongues*

© Copyright 1999. i 2016.: Ivan Vrtarić

Tiskano 1999. godine pod naslovom *Govorenje u jezicima*,
Riječi iskrene, Pušćine.

Biblijski navodi: *Biblija*, GBV Dillenburg/Živa riječ, Krasica, 2012.

Prijevod i prijelom: Ivan Vrtarić

SADRŽAJ

Predgovor pisca	5
1	
Analiza karizmatičke obnove	7
2	
Poruka ljudima?	13
3	
Znak vjericima?	21
4	
Isus i jezici	35
5	
Dvije vrste jezika?	39
6	
Tumačenje jezika	43
7	
Samoizgradnja	60
8	
Prestanak govorenja u jezicima	64
9	
Sedmerostruki blagoslov Duha	73
10	
Ognjeni jezici	88

11

Most na šest stupova	91
----------------------------	----

12

Iskustva	94
----------------	----

13

Nastanak suvremenih jezika	99
----------------------------------	----

14

Uzrok i posljedica

1. Moralno skretanje	107
----------------------------	-----

15

Uzrok i posljedica

2. Doktrinarno skretanje	119
--------------------------------	-----

Dodatak	132
---------------	-----

Sažetak	147
---------------	-----

Zaključak	149
-----------------	-----

Predgovor pisca

Pisati knjigu o nečem tako prijepornom kao što su “jezici”, zacijelo nije najbolji način za stjecanje prijatelja. Upravo suprotno, to je najizvjesniji način kako izgubiti neke od njih. U obrani istine apostol Pavao je preuzeo rizik da nekoga i uvrijedi. U Gal 1,10 rekao je: “Jer uvjeravam li sada ljude ili Boga? ili pokušavam ljudima ugoditi? Jer da sam još i ljudima ugađao, ne bih bio Kristov sluga.” Ipak, neka nas Bog čuva od toga da ne njegujemo umješnost vrijeđanja. Kao što je jednom švicarski teolog Alexandre Vinet rekao, moramo imati ljubavi prema ljudima, a ne prema idejama. Ali neki ljudi imaju tako izokrenut um da ih uznemiruje već i sama istina. Kad je Ralph Shallis na francuskom pisao svoju knjigu *Dar govorenja u jezicima*, činio je to s tolikom ljubavlju da se na pet stranica ispričavao zbog istine o kojoj će u knjizi raspravljati. Ne znam je li itko bio pažljiv kao on; kao da je navukao dječje rukavice – ali su neki u njima svejedno vidjeli boksačke rukavice. Vjerujem da ste čuli za poslovicu koja kaže da istina boli? Ali Biblija kaže da su “iskrene rane od prijatelja” (Izr 27,6). Bilo bi naivno vjerovati da nas čak i najbratskiji stav može očuvati od takvih sukoba. Moji raniji govori o toj temi pribavili su mi neke krute i trajne neprijatelje. Pavao je u Gal 4,16 rekao da si je govoreći istinu stvorio neprijatelje među najbliskijim poznanicima; među onima koje je doveo do spasenja i koji su mu bili duhovna djeca.

Broj stavova o tom pitanju tolik je da nije dovoljno napisati samo jednu, nego nekoliko knjiga – jer je tako mnogo nijansâ o toj temi. Među onima koji su uvjereni pobornici “jezikâ” nalazimo (navedene prema važnosti) takve kojima su jezici:

1. *sine qua non* uvjet spasenja;
2. zahtijevani i očigledni znak krštenja Duhom;
3. duhovni dar koji provode jedino nasamo;
4. manje važan dar;
5. praksa za koju ponekad utvrde da je pretjerana i patvorena;
6. dar koji oni sami ne ištu, premda dopuštaju njegovo provođenje u crkvi.

S druge strane, također poredane prema važnosti, nalazimo one kojima su jezici:

1. očigledna krivotvorina koju odbacuju;
2. praksa koju osuđuju s više predrasuda negoli biblijsku spoznaju;
3. nešto što duhovno jest korisno, ali je strogo ograničeno na određeno povijesno razdoblje, isto kao što je to, primjerice, Kristovo rođenje i raspeće;
4. “mogućnost” od drugorazredne važnosti, koje se čuvaju.

Ta dva prikaza vjerojatno nisu potpuna, ali otkrivaju brojna osjećaja. Razvrstati sudionike u samo dva tabora, jedan “za”, a drugi “protiv”, možda djeluje pojednostavljeno, ali moramo to učiniti želimo li čitatelju rasvijetliti tu temu.

Kako bih dao težinu ovom proučavanju, prednost sam dao navodima iz spisa suvremenih pentekostnih autora i poslužio se svjedočanstvima onih koji su taj pokret napustili zbog doktrinarnih razloga. Ipak, prije svega, istinsku osnovu za ovo djelo tvori moje osobno iskustvo i iskustvo moje drage žene, kojoj posvećujem ovu knjigu. Zbog toga nisam ni smatrao nužnim dodati bibliografiju; podaci o knjigama i njihovim piscima nalaze se u samom tekstu.

Kako bih označio one koji u različitoj mjeri pristaju uz govorenje u jezicima, rabio sam izraz “pentekostalizam”, a to je izraz kojem uopće ne pridajem pogrdno značenje. Sve do trinaestog poglavlja pravim razliku između njih i katoličkih karizmatika. Neki konzervativni pentekostanci, ustvari, bit će zapanjeni što ih se miješa s katoličkim karizmaticima, od kojih se oni odlučno ograđuju.

Netko će možda pitati: “Čemu pisati ovakvu knjigu?” Zbog toga što su mnogi poželjeli imati takav priručnik koji nije pretežak za čitanje, donosi potrebne smjernice i jednostavno razvrstava teme dopuštajući svakome da se lako snađe kako bi, prema poticaju iz Kol 4,6, znao “svakome odgovoriti kako treba”.

Moja molitva Bogu za moje čitatelje jest da ih osvježi duh Židova i Grka iz grada Bereje: “Ovi bijahu plemenitiji ... danomice istražujući Pisma je li to tako” (Dj 17,11).

Analiza karizmatske obnove

Karizmatska obnova u Katoličkoj Crkvi naslov je knjižice koju je koncem sedamdesetih na francuskom napisao i u Kanadi izdao D. Cormier. Djelo se bavi položajem klasičnog pentekostalizma u to doba. Mi ćemo je sažeto prikazati pazeći pritom da ne poremetimo namjeru samoga pisca.

Ako na nekim mjestima riječi budu pregrube, želim istaknuti da dolaze iz izvornika pa će stoga i biti otisnute kosim slovima. Moj jedini zahvat u tekst jest povezivanje odjeljaka i rečenica.

Ta knjiga opisuje zbunjenost iskrenih katolika suočenih sa suhoparnošću svoje crkve, njihovu žeđ za istinskim duhovnim životom i njihovim iskrenim traženjem života u Duhu putem susreta s nekim od pentekostnih propovjednika, čitanjem knjige Davida Wilkersona, *Na život i smrt*, kao i jedne druge pentekostne knjige, *I govore drugim jezicima*, od J. L. Sherrilla.

Ustrajali su više od godinu dana moleći svaki dan riječima: "Dođi Sveti Duše" ... To se zbivalo na Duquesne University u Pensilvaniji. U South Bendu, Indiani, to isto traženje, to isto očekivanje, očitovalo se među nekim profesorima teologije na koledžu Svete Marije. Ondje su pozvali brata Raya Bullarda, đakona susjedne pentekostne crkve i predsjednika mjesne skupine Full Gospel Businessmen (kod nas Crkva cjelovitog evanđelja. Op. prev.). Taj je čovjek bio na glasu zbog svog velikog iskustva s duhovnim darovima i prikazivan kao ponizan čovjek koji teži jedino tome da ga Bog upotrebljava. On je postao neka vrst kuma karizmatskoj zajednici koja je nastala u Crkvi naše Gospe. Nekoliko mjeseci okupljali su se u kući Raya Bullarda, gdje su se već ranije održavali pentekostni sastanci i gdje je redovito pozivano nekoliko pentekostnih propovjednika da propovijedaju i odgovaraju na pitanja koja bi im postavljali novopridošli.

A tada je eksplodiralo: jednog vikenda brojni su katolički studenti bili kršteni u Svetom Duhu. To se proširilo kao šumski požar. Tijekom jednog od tih sastanaka kod Raya Bullarda, jedan negdašnji pentekostni misionar postavio je pitanje: "Budući da ste primili Svetoga Duha, kada

mislite napustiti katoličku crkvu?” Zapanjeni, odgovorili su mu: “Ali mi uopće ne namjeravamo napustiti Crkvu!” Jedinstveno mišljenje klasičnih pentekostalaca iz toga kraja bilo je da će Sveti Duh prije ili kasnije otvoriti oči tim katolicima. Ali kako je vrijeme prolazilo, postajalo je očito da su oni donijeli konačnu odluku da ostanu katolicima, kao i to da njihovo hijerarhijsko vodstvo taj pokret koristi za probitak Rimske crkve. Iznoseno je pet teorija kako bi se objasnio stav tih katolika koji su nastavili slijediti naučavanje i praksu svoje crkve tvrdeći da su primili Svetog Duha:

- 1. Taj pokret je još nezreo; katolici koji su dio pokreta, kasnije će se promijeniti.*
- 2. Taj je pokret od Duha, ali ga je katolička hijerarhija uspjela preusmjeriti u svoju korist.*
- 3. Taj pokret je ostvarenje proročanstva: “Izlit ću svog Duha na sve ljude” i prikazuje kako Sveti Duh nadilazi naše vjerske predrasude te može spasiti svakoga bez obzira koji nauk drži.*
- 4. Taj je pokret samo gluma kako bi se protestante uhvatilo u zamku ekumenizma.*
- 5. U tom pokretu djeluje prerušeni đavao i priprema put Antikristu.*

Drugim riječima, autor razvija stav koji još uvijek prihvaćaju neki unutar povijesnog pentekostalizma, pogotovo u Europi, a koji bismo također mogli sažeti u pet pretpostavki:

- 1. Taj pokret je još nezreo; katolici koji su dio pokreta, kasnije će se promijeniti.*

On ističe da su, suprotno željenom očekivanju, glavne značajke karizmatiskog pokreta vratile katolicizmu one koji su od njega otpali i obnovile njihovo idolopoklonstvo.

Karizmatici ovako izražavaju svoju vjeroispovijest:

- Naša pobožnost Mariji ispunjena je posvećenjem.*
- Obogaćeno je naše shvaćanje sakramentalnog života Crkve.*
- Bolje shvaćam Euharistiju kao žrtvu i češće dolazim na ispovijed.*
- U to doba otkrio sam duboku pobožnost prema Mariji.*

Navedimo oca O’Connora, koji iznosi vjeroispovijest karizmatizma, i to takvu da svaki pentekostalac, kao i evanđeoski ili reformirani kršćanin, mora zadržati:

Prvi učinci bili su veća predanost Euharistiji. Najočigledniji ishod je

jednom benediktincu nakon njegova krštenja Duhom bilo pjevanje mise. **Pentekostni pokret** diljem zemlje pojačao je štovanje Marije. Ukratko, učinak pentekostnog pokreta bio je novačenje ljudi za Crkvu, za svećenstvo i za religijsko življenje.

Dakle, budući da nije došlo do očekivane promjene, ta prva pretpostavka nije održiva.

2. Taj je pokret od Duha, ali ga je katolička hijerarhija uspjela preusmjeriti u svoju korist.

Navode se sljedeća imena: očevi Regimbald i O'Connor te kardinal Sunens, koji su uveli karizmatizam među laike. Povratak tradicionalnim pobožnostima nije ishod pritiska od strane vođa, **nego izravan ishod karizmatiskog iskustva.**

Navodi se da je otac McDonnel rekao: “Katolički pentekostalci su se predali tome da s Bogom obnove i njeguju one oblike veze koje su zapustili. To ne čine zbog konzervativne teologije, **nego više zbog preobražavajućeg djelovanja svog iskustva.**”

Dakle, imalo vodstvo rimokatoličke crkve ikakve veze s tim povratkom poganstva “obojenog” u kršćanstvo ili ne, glavni uzrok tome (mi samo navodimo) jest pentekostno iskustvo.

3. Taj pokret je ostvarenje proročanstva: “Izlit ću svog Duha na sve ljude” i prikazuje kako Sveti Duh nadilazi naše vjerske predrasude te može spasiti svakoga, bez obzira koji nauk drži.

Sljedeće pitanje ima teške posljedice: “Je li Duh Sveti isti duh koji je na djelu u rimokatoličkoj crkvi?” Kada je govorio o Duhu, Isus je rekao: “On će vas uvesti u **svu** istinu.” Istina je značajka Svetoga Duha. Značajka zloga duha jest uvesti nekoga samo u dio istine. Jedan od najizrazitijih učinaka karizmatizma jest uvesti svoje sljedbenike u dio istine i dio zablude, primjerice: spontana molitva **i** krunica; štovanje Krista **i** Sveta pričest; čitanje Biblije **i** štovanje Marije.

Slijedi nekoliko svjedočanstava onih koji su bili “kršteni Svetim Duhom”: jedan dok je molio krunicu, drugi dok je tijekom mise pjevao, a jedna je žena to doživjela dok se klečeći molila Svetoj Djevici. Ta su svjedočanstva sasvim dovoljna za dokaz da je duh koji krsti te ljude suprotstavljen Svetom pismu i ni u kojem slučaju ne može biti Sveti Duh. Hula na Duha Svetoga nije sumnjati u njegovo djelo, nego njegovoj božanskoj osobi pripisivati nešto tako strašno i takvo idolopoklonstvo.

Slajući se s klasičnim pentekostalizmom, spomenuti pisac izvodi sljedeći zaključak, koji ćemo kasnije upotrijebiti: *Živimo u nesumnjivo relativističkom svijetu ... u kojem nitko više ne vjeruje u apsolutnu istinu, nego u relativne istine ovisne o ljudskom iskustvu. Stoga je naglasak više na iskustvu negoli na nauku. Govorenje u jezicima ili osjećaj određenog nutarnjeg mira ... ljubav prema Bogu, Mariji i svecima važnija je negoli poznavanje zdravoga nauka. Da navedemo Charlesa Fostera: "Kada se iskustvo Duha Svetoga pretpostavi nauku i spasenju, sasvim sigurno nastupa zavedenost ..."*

I treća je pretpostavka neodrživa.

4. *Taj je pokret samo gluma, kako bi se uhvatilo protestante u zamku ekumenizma.*

Potpuno shvaćajući da *bez doprinosa pentekostalizma nikada ne bi mogao nastati karizmatički pokret u katoličkoj crkvi, on priznaje tu opasnost i dodaje: Žalosno je primijetiti kako neki evanđeoski kršćani, kao ni brojni protestanti, nisu opazili stupicu. Obilje je dokaza da karizmatizam služi probitku Rima i ekumenizma, ali moramo odbaciti pretpostavku da je to, jednostavno, bio čin kojim se protestante privuklo u stupicu razuzdanog ekumenizma. Iscjeljenja, proroštva i čudesa koja se zbivaju u karizmatičkom pokretu zabranjuju nam da u tome vidimo **samo** ljudske postupke ...*

*Ako iza toga pokreta ne može stajati Sveti Duh, onda je zacijelo neki **stvaran i djelatni duh** taj koji je učinio da se sâm pokret razvije tolikom brzinom i snagom.*

5. *U tome pokretu djeluje prurušeni đavao i priprema put Antikristu.*

Nismo u mogućnosti u potpunosti prenijeti taj tekst, ali već i sâm sažetak prikazuje njegove glavne misli.

Krštenje Svetim Duhom tridesetorice studenata na Duquesne University uskoro je bilo popraćeno s nekoliko javnih nadnaravnih ozdravljenja. Ono što je ostavilo najveći utisak na promatrače, bila su proročka očitovanja u jezicima i njihovo tumačenje. K. i D. Ranaghan u svojoj knjizi "Povratak Duha" (Return of the Spirit) govore: "Tijekom jednog molitvenog sastanka u South Bendu, svećenik koji je došao prvi put upitao je čovjeka kraj sebe gdje je naučio grčki. – 'Kakav grčki?' Svećenik je rekao skupini da je jasno čuo svog susjeda kako govori prve rečenice molitve 'Zdravo Marijo' na grčkom." Otac O'Connor u svojoj knjizi

dodaje: "Prije tog sastanka u toj je skupini bilo malo dokaza o štovanju Marije ... otada je nastupila prava provala pobožnosti Mariji. Njima su razna čudesa i očitovanja u pogledu Marije neporecivi dokazi Božje prisutnosti u njihovoj Crkvi."

I tako se analiza razvila u smjeru te posljednje pretpostavke. Osuda karizmatiskog probuđenja jasna je i neporeciva. Ono je, navodi on, *križanac protestantskog pentekostalizma i katoličkog idolopoklonstva*. Nemojte zaboraviti da ja ništa nisam pridodao toj analizi. S toga sam razloga i obratio osobitu pozornost na to da izvorni tekstovi budu otisnuti kosim slovima.

Jesu li to i moji vlastiti zaključci? Dopustite mi da se suzdržim od odgovora jer, koliko god oštri izgledali, to su i dalje zaključci dijela europskog pentekostalizma. Ako smo saželi taj eksplozivan članak o karizmaticima, to je zato što oni zajedno s pentekostalcima drže troje: jezike, znakove i krštenje Duhom Svetim. Ipak, kao što to jasno pokazuje ova analiza, klasični pentekostanci (još uvijek) poriču da imaju isto podrijetlo kao i karizmatici. Ako su, dakle, toliko uvjereni u to, zašto se uznemiruju kada kažemo da su oni začetnici te zablude koju nazivaju đavolskom. Ponovno ćemo navesti: *"Ray Bullard, đakon pentekostne crkve, s golemim iskustvom glede duhovnih darova ... i nekoliko pentekostnih propovjednika ..."* **Oni** su bili ti koji su naučavali, molili i polagali ruke na te katolike da prime Duha Svetoga. Zar je moguće da su preko ruku pentekostalaca, čiji je nauk zdrav, oni primili nečistog duha?! To je nešto što duboko uznemiruje, osobito kada su prisiljeni priznati sljedeće: **"DA NIJE BILO RAYA BULLARDA, PENTEKOSTNOG ĐAKONA ... OVAJ POKRET NIKADA NE BI UGLEDAO SVJETLO DANA"** (str. 15). Ipak, u starješinama koje su položile ruke na Timoteja nije bilo ničeg drugog doli onog što je taj mladić primio: dar Božji (2 Tim 1,6). U rukama Ananije, koji je položio ruke na Saula iz Tarza, nije bilo ničeg drugog osim Duha Svetoga. A kada je taj isti Saul iz Tarza, koji je postao apostol Pavao, u Efezu položio ruke na učenike Ivana Krstitelja, oni nisu primili nekog drugog duha, osim onoga koji je prebivao u Pavlu, to jest istinskoga Duha. Ako je, dakle, đavolski taj duh kojega su iskreni katolici primili preko ruku tih iskusnih stručnjaka (Raya Bullarda i njegovih prijatelja, pentekostnih propovjednika), znači da je iza njihovih ruku i njihovih molitava bilo ono što su kasnije prestali odobravati, to jest nešto vrlo različito od

Duha Svetoga. Isus je na način koji je nemoguće ne shvatiti rekao: “*Ne može dobro stablo roditi loše plodove, niti pak nevaljalo stablo može roditi dobre plodove*” (Mt 7,18). Ako ispada da je plod, po njihovu vlastitu priznanju, sâm po sebi loš, nije li to zato što je loše stablo? Izgleda da je to izmaklo našim prijateljima pentekostalcima. Kada im netko ukaže na osobitosti koje prožimaju njihov pokret – da ih nešto posve drugo, a ne Duh Sveti, navodi na neobuzdano verbalno zastranjivanje i čudno ponašanje kao što je vrištanje, kotrljanje po podu, padanje na leđa, itd. – njihov uobičajeni odgovor je: *Ako sin zaište kruha od bilo koga od vas tko je otac, hoće li mu on dati kamen? ili ako zaište ribu, hoće li mu umjesto ribe zmiyu dati? Ili ako zaište jaje, hoće li mu dati štipavca? Ako dakle vi, premda ste zli, znate dobre darove davati svojoj djeci, koliko li će više vaš Otac nebeski dati Duha Svetoga onima koji ga ištu?* (Lk 11,11-13).

A nije li možda ta tvrdnja poput bumeranga? Jer, došavši k Rayu Bullardu i pentekostnim propovjednicima, ti katolici nisu iskali ni kamen, ni zmiyu, ni škorpiju; pa ipak je to ono što su dobili. Sada se ti prijatelji gorko kaju što su molili i polagali ruke na te katolike koji su, prema njihovom svjedočanstvu, primili tuđega duha. Ono što njih iznad svega treba zabrinuti nije ono što su katolici primili, nego radije ono što su im oni predali. Ne bi li bilo vrhunac gluposti kada bi se neki muž jadao ili ljutio zbog toga što se njegova žena zarazila AIDS-om od njega samoga? Njegova procjena ženine bolesti vjerojatno bi bila točna, ali optuživati nju da je primila pogrešan uzročnik AIDS-a i tvrditi da je njegov onaj pravi, jest nešto vrlo ozbiljno čime se trebamo pozabaviti. I ja u potpunosti dijelim mišljenje koje imaju konzervativni pentekostanci koji kažu da je virus kojim su se zarazili karizmatici loš zato što je nebiblijski; ali kada, po njihovu vlastitu priznanju, znamo gdje su ga karizmatici pobrali i od koga su ga dobili, oni bi si prvi trebali postaviti sljedeća pitanja: Što ako je naše “krštenje Duhom” isto kao i njihovo? Što ako se radi o istom “govorenju u jezicimâ”?

Poruka ljudima?

Tijekom ovog proučavanja trebamo imati na umu sjajno načelo izneseno u prvom poglavlju: “Duh koji je u suprotnosti sa Svetim pismom, ne može biti Sveti Duh.” To je pomoglo konzervativnom pentekostalizmu da odbaci opasne zablude svojih prijatelja karizmatika i zaključí: *Nadnaravna očitovanja* (među karizmaticima) *znak su koji im govori da se nemaju čega bojati i da su na pravom putu – a činjenica je da žive u zabludi ... Sama ta očitovanja, manje ili više, vjerno prikazuju ona koja nalazimo u Novom zavjetu. To nam i daje pravo da ih smatramo krivotvorinom* (*Analiza Karizmatske obnove*, str. 14). Takvoj biblijskoj mudrosti trebalo bi odati priznanje – ali kada se ne bi primjenjivala samo na druge. Kada bi naši prijatelji pentekostalci pomno razmotrili vlastite doktrine sa samo upola manjom strogošću od one s kojom se odnose prema karizmaticima, uvidjeli bi kako je, kao što sami dobro kažu, “vjerovanje da je netko na pravom putu zbog znamenja, čudesa i govorenja u jezicima” također *suština* njihova vjerovanja, njihove vlastite snage i osjećaja sigurnosti. Primjerice, kada duhovnim očitovanjima pripisuju brzi rast pokreta koji proklinju, nisu li to navlas ista duhovna očitovanja kojima se i sami hvastaju ili ih navode kao autoritet kojim objašnjavaju činjenicu da se šire brže od evanđeoskih kršćana? “Ali MI smo biblijski ispravni!” govore mi. “NAŠA praksa suobličena je biblijskom obrascu!” E, upravo to je ono što počinjemo preispitivati u ovom poglavlju.

Biblijski obrazac?

Što o istinskom govorenju u jezicima čitamo u Bibliji? – “Jer onaj tko govori u nepoznatom jeziku, ne govori ljudima, nego Bogu” (1 Kor 14,2). “Ne govori ljudima ...” je, dakle, to što Pavao, najveći učitelj crkve, i k tome još vođen Duhom, odlučno naučava Korinćane. Sâm taj redak dostatan je da uzdrma sve ono što je osobito u pentekostnom pokretu i to raskoli do samog temelja. Sâm Duh Sveti, kome se ne možemo odupirati bez rizika, tvrdi da riječi izgovorene u jezicima nisu namijenjene ljudima, nego Bogu. Ništa nije jednostavnije negoli poput Berejaca (Dj 17,11),

koji su svakodnevno provjeravali Pismo ne bi li utvrdili je li točno to što im je rečeno, provjeriti u Bibliji je li točno to što tvrdi pentekostni pokret. Nakon više od trideset godina bliske povezanosti s njima i nakon što sam bio prihvatio neka njihova shvaćanja, bio sam prisiljen priznati da je ta tema u golemu neskladu s Božjom riječju.

Više puta sam takvima koji su pređuboko ukorijenjeni u svojim uvjerenjima postavio pitanje: “O čemu je riječ kada vam se u zajednici tumače jezici?” Nisam to pitao zato što mi nije bio poznat odgovor, nego sam iz njihovih usta htio čuti jasan odgovor koji ne ostavlja mjesta dvojbi. Odgovori su, bez izuzetka, uvijek bili u skladu s onime što sam već ranije utvrdio. Bila je to “riječ ohrabrenja”, ili “proročanstvo”, ili pak čak “evanđeliziranje”. Posve je jasno da je to bilo upućeno prisutnima – to jest ljudima – pa je stoga potpuno protivno Svetom Duhu, koji je rekao upravo suprotno: “Jer tko govori drugim jezikom, ne govori ljudima.” To je nebiblijski jednako kao i moliti se Mariji. Ukratko, to iskazivanje dara koje nije u skladu s Pismom, ne može dolaziti od Svetog Duha nego, kao što pentekostalci s pravom kažu o svojoj braći karizmaticima, od nekog protivnog duha.

Nakon što sam čuo navedene odgovore, pokazao sam tim ljudima što o tome govori Biblija. Neke od njih prenerazile su te kristalno jasne riječi koje nikada prije nisu primijetili ili su bili spriječeni da se njima pozabave. Najumniji od njih odmah su uvidjeli razmjere doktrinarne propasti koja ih je snašla – pravi Waterloo.

Spriječeni da uvide

U mnogim sam drugim slučajevima, upravo suprotno od spomenutog, naišao na potpunu nesposobnost shvaćanja tih riječi, koje inače uopće nije teško shvatiti: “... ne govori ljudima ...” Kao da je neko pokrivalo zastrlo njihov razum. Rekli bi: “Pa naravno da je tako!” nesposobni da uvide kako njihovo “tako” uopće nije “tako”, nego upravo suprotno. Nisu pokušavali izbjeći samu temu, nego nisu bili sposobni uvidjeti. Čitali bi “ne govori ljudima”, ali bi, izgleda, shvaćali upravo suprotno; pri čemu su neki išli tako daleko da su govorili: “A kako bi NAM inače Bog govorio?”

Jedan moj prijatelj, zaneseni pastor, pozvao me u svoju crkvu na evanđelizaciju. Ispričao mi je o jednoj gospođi koja je, razgovarajući s njim nasamo, govorila u jezicima. “U onome što je govorila”, objasnio mi je,

“razabrao sam poruku za sebe.” Prigoda je bila idealna. Jednostavno sam ga upitao: “Kako možeš zamisao o poruci upućenoj osobno tebi uskladiti s biblijskom tvrdnjom da ‘tko govori u nepoznatom jeziku, ne govori ljudima, nego Bogu’? – Ti nisi Bog!” Izgledao je kao da ga je nešto lupilo po glavi. Ostao je bez riječi. Upravo je otkrio tekst koji nikada ranije nije vidio, ili ga nije imao vremena proučiti. Izgledao je tako jadno da mi ga je bilo žao. Nisam mu uopće rekao da ti jezici upućeni ljudima zaudaraju na krivovjerje. Nisam mu rekao ni da su prijevara ili obmana. Ne, pustio sam ga da sâm utvrdi kako je u očiglednoj mističnoj zabludi.

Jedan moj nedavni razgovor o toj temi jasno otkriva to sljepilo. Tom sam prigodom shvatio da nije dovoljno samo navesti taj tekst. Taj kome sam govorio slijedio je vlastiti tijek misli i ostao zatvoren za Božju riječ. Sjedio sam kraj njega s otvorenom Biblijom i dao mu da naglas pročita taj tekst. Nije bilo nikakve reakcije. Ponovio sam to više od deset puta. Odjednom mu je sinulo. Shvatio je o čemu je riječ. No tek je tada nastao pravi problem. Počeo je računati kakav će utjecaj imati ta istina, koja je njegov stav uništila kao što je ledeni brijeg razderao bok Titanika i poslao ga na dno oceana. Jadnik; glavom se sudario s Biblijom, koja je govorila upravo suprotno od onoga za što je on mislio da tako dobro razumije. Kako bi se izvukao iz te nezgodne situacije, nije mu ostao drugi izlaz osim živoga pijeska njegova iskustva. U svojoj prvoj knjizi o jezicima opisao sam sukob koji je nastao između brata iz jedne zajednice Slobodne braće i mog susjeda, propovjednika pentekostne crkve. Ovaj drugi nije se baš snalazio u Bibliji. Doveden do priznanja da je njegov protivnik u pravu, zaklopio je Bibliju, stavio je na stranu i rekao: “Što se tiče Biblije, ti si u pravu; ali ja se ne mogu odreći *iskustva!*”

Gesta i riječ govore sve: Biblija je ostavljena po strani, a iskustvo stavljeno na prvo mjesto. Trideset godina kasnije ništa se nije promijenilo. Posljednji razgovor s njim završio je isto kao i prvi. Ukazavši mu još jedanput da je, protivno onome što veli Biblija, njegovo osobno iskustvo i govorenje u jezicima u njegovoj crkvi, nedvojbeno, upućeno ljudima, upitao sam ga: “Što ćeš ostaviti po strani, Riječ Božju ili svoje iskustvo? Moraš se odlučiti između toga dvoga. Što ćeš izabrati?” Bez oklijevanja, i to dva puta za redom, rekao je: “Biram iskustvo!” Razumljiva ja, ali i bijedna, tvrdoglavost iskazana užasnim priznanjem jednog pastora koji mi je upravo o tom nauku rekao: *Kada bi te Pavlove riječi počele kolati po*

našim zajednicama, bilo bi kao da je eksplodirala bomba. Ne izvodimo taj zaključak iz njih, jer bismo morali priznati da je BILO POGREŠNO SVE ŠTO SMO DOSAD ČINILI!!! – Naravno da je bilo pogrešno; stoga se i pokušava zataškati pred svima. A kako se to postiže? Na jedan od četiri načina:

1. Davanjem pretjerane važnosti iskustvima. Primjerice:
  - “Proročanstvo o meni, izrečeno u jezicima, obistinilo se”;
  - “Opomena izrečena u jezicima odgovara stanju u crkvi”;
  - “Kada ga je prevoditelj ostavio na cjedilu, propovjednik je nastavio propovijedati lokalnim jezikom koji uopće nije poznao” (vrlo otrcana i potpuno neprovjerena priča);
  - “Ozdravljenje najavljeno u jezicima ostvarilo se”;
  - “U jezicima je otkrivena hitna potreba i pronađeno je odgovarajuće rješenje”, itd.

Izvor takvih priča je neiscrpiv. Uvjerljivim pričanjem ti ljudi dovode svoje slušatelje, osobito novoobraćenike, do točke u kojoj su naoružani protiv svakog kasnijeg mogućeg otkrivanja istine. O iskustvima ćemo potanko pisati u dvanaestom poglavlju.

2. Drugi način jest urediti tekst, kao što je rekao spomenuti pastor, tako da se odbace ideje koje previše uznemiruju. To isto u sinagogama tijekom sustavnog čitanja Zakona i Proroka rade rabini s 53. poglavljem Izaije. Naime, kada dođu do svršetka Izaije 52, preskoče na Izaiju 54! Svjedočim da se tijekom više od trideset godina ispitivanja, susreta, raspravljanja, prijateljskih razgovora i suradnje s onima kojih se to tiče, uvijek oprezno izbjegava taj tekst o jezicima. U knjizi “Dvadeset i jedan razlog za govorenje u jezicima”, Gordon Lindsay kao svoj jedanaesti razlog navodi da je to “govorenje Bogu” i jednostavno zaobilazi ono nezgodno “ne govori ljudima”. Ta “šutnja” pojačava utisak da je ono prvo značajno kao i ono drugo.

3. Treći je način slegnuti ramenima i ponašati se prema tome kao da nije osobito važno; biti slobodouman u tolikoj mjeri da se Duha Svetoga pretvori u običan vjetrokaz: “Naravno da Biblija to govori, ali tko može shvatiti Božje naume? Nije li On suveren? Ne može li On svoje darove primijeniti kako god poželi?” Lako je uvidjeti kamo to vodi – prema svakom mogućem krivovjerju; daje prostora Zavodniku, a osobito njegovoj prvoj sugestiji u Postanku: “Zar je Bog uistinu tako rekao?” Tamo su za-

počela sva zla čovječanstva. Često mi se čini da pretjerano slobodoumno gledišta o Božjoj suverenosti oduzima svu suverenost njegovoj Riječi. Ako neshvatljivo bogatstvo Njegove ljubavi i mudrosti može dati jezike koji govore ljudima, također nam može dati i Kraljicu Neba, Suotkupiteljicu, mogućnost da zaslužimo Nebo i niz svetaca koje možemo zazivati.

4. Četvrti je način pronalaženje odgovora po svaku cijenu, to jest urotni u Bibliju i pronaći neku riječ ili navod koji bi doveo Duha Svetoga u sukob sa samim sobom – samo da bi se lakše disalo. Svatko zna da je takvom igrom moguće postići da Biblija naučava što god netko poželi. U stvari, gotovo sva krivovjerja imaju svoje izvorište u Bibliji. Premda se time izlažemo pogibelji da si naudimo iskrivljujući značenje Pisma, kao što stoji u 2 Pe 3,16, koji bismo tekst izabrali da Riječ kaže upravo suprotno onome što govori o našoj temi? Neki vjeruju da su to pronašli u 1 Kor 14,21: “Drugim jezicima ... *govorit ću ovome narodu*” (samo u nekim prijevodima). Ako je Bog upotrijebio jezike da bi govorio “ovome narodu”, tada izgleda da ih upotrebljava i kada govori ljudima. Ponajprije zapazite jedno: ako je to pravo značenje koje pridajemo tim riječima, nesuglasje između ta dva navedena retka bit će potpuno.

Provjera pomoću Svetoga pisma

Jedino nam preostaje da provjerimo što o svakom pojedinom događaju tijekom kojeg se govorilo u jezicima govori Pismo. Pozvat ćemo se na pentekostne autore kako bismo, navodeći njihove spise, dokazali da ni u jednom slučaju nije bila upućena ni riječ ljudima, premda je samo značenje bilo namijenjeno njima.

Donald Gee piše: “Naše informacije o očitovanjima iskazanim vjernicima kada su bili kršteni u Duhu, *strogo su ograničene na slučajeve o kojima se izvješćuje u Djelima*” (*Glosolalia*, str. 101). To znači da on ne želi uzeti u obzir ikakvo drugo iskustvo osim iskustava koje nalazimo u Riječi Božjoj.

I. U drugom poglavlju Djela rečeno je da su ih ljudi čuli kako na mnogim stvarnim i suvremenim jezicima “govore o veličanstvenim Božjim djelima”. Mnogi pogrešno vjeruju kako se tu govori o tome da je propovijedanje Evanđelja u jezicima dovelo do spasenja tri tisuće duša. Čak i ako na brzinu pročitamo to poglavlje, uočit ćemo da su jezici kojima je taj dan govoreno samo potakli ljude da postavljaju pitanja. Ono što je

mnoštvo dovelo do spasenja bilo je Petrovo propovijedanje, *koje nije bilo u jezicima*. Donald Gee je, nesumnjivo, vodeći mislilac među pentekostalcima. On je pokušao uvesti neki red u ideje toga pokreta i izgraditi koliko-toliko suvislo naučavanje. Za one umjerene on je osoba koju se u njegovo doba najviše slušalo. U svojoj knjizi *The Spiritual Gifts* rekao je sljedeće o jezicima kojima se govorilo na Pedesetnicu: “Na Pedesetnicu su svi oni govorili u jezicima pred okupljenim mnoštvom. Svjetina se strčala vidjeti kakav je to bio hûk. Našli su učenike gdje govore o *veličanstvenim djelima Božjim* na njihovim materinjim jezicima. Jasno je da je mnoštvo čulo riječi *KOJE NISU BILE UPUĆENE NJIMA* (naglasak dodan). Kada je nastupio trenutak za propovijedanje, mnoštvu je govorio Petar – i to samo on – dok su Jedanaestorica bila uza nj. On je govorio na svima poznatom jeziku, kako bi ga svatko mogao razumjeti ... *To odbacuje pogrešnu i dugo vremena prihvaćanu tvrdnju da je taj dar služio za propovijedanje Evanđelja poganima.*”

Dennis Bennett je u pentekostnim krugovima poznat po svojim knjigama. Evo što on piše o istoj temi: “Iznenadujuće je kada vidimo koliko kršćana, čak i onih koji su dobro utemeljeni, misle da su jezici kojima se govorilo na Pedesetnicu predani kako bi se naviještalo Evanđelje na jezicima onih koji su slušali, jer su ti ljudi potjecali ‘iz svakog naroda pod nebom’. Ali taj odjeljak, ustvari, tvrdi: ‘U Jeruzalemu su boravili ŽIDOVI iz svih naroda ...’ Bili su to, jednostavno, Židovi koji su živjeli u drugim zemljama i koji su doputovali u Jeruzalem na proslavu blagdana. *Nije bilo potrebe za stranim jezicima*. Ono što su oni čuli nije bilo naviještavanje Evanđelja, nego su to prvi kršćani HVALILI I SLAVILI Boga za čudeša koja je učinio” (st. 11).

Budući da iznesena svjedočanstva o toj osobitoj temi potječu od tako učenih osoba, mjerodavna su i mi se s njima slažemo: ono što je bilo govoreno u jezicima nije bilo upućeno ljudima, nego Bogu.

II. Drugo je izvješće ono o obraćenju stotnika Kornelija i sveg njegovog doma (Dj 10). Narav te glosolalije istovjetna je onoj prvoj, jer se Petar poziva na nju kada apostolima u Jeruzalemu govori: “A kada sam počeo govoriti, sišao je na njih Duh Sveti kao na nas u početku”, i dodaje još ovu potankost: “Bog im je dao isti dar kao i nama koji smo povjerovali u Gospodina Isusa Krista” (Dj 11,15-17). Ni tu ništa nije bilo upućeno ljudima; upravo suprotno – čuli su ih kako “veličaju Boga”.

III. Treće i posljednje spominjanje jezika u Djelima nalazimo u 19,6 (obraćenje dvanaestorice učenika Ivana Krstitelja) i ono nam ne govori ništa više.

IV. Četvrti dokaz nalazimo u redcima koji služe kao temelj ovog proučavanja, u 14. poglavlju Prve poslanice Korinćanima. Kako Pavao gleda na sve to? On u tome ne vidi ništa drugo doli molitvu, pjevanje i zahvaljivanje u jezicima (rd. 15 i 16). U njegovu naučavanju o jezicima nema ničeg drugog osim molitve i slavljenja. Molitve i slavljenje nesumnjivo je moguće upućivati samo Bogu pa stoga uopće ne možemo očekivati da bi se u njima nalazila poruka upućena ljudima.

V. Peti dokaz je u ključnom retku toga poglavlja. Ono samo donosi zaključak: “Jer onaj tko govori u *nepoznatom* jeziku, ne govori ljudima, nego Bogu” (1 Kor 14,2). No u toj tako važnoj točki, postupanje pentekostalaca u potpunu je nesuglasju s istinom. U najmanju je ruku pogrešna kao i glosolalija njihovih blizanaca – karizmatika. Pročitali smo da *iskustvo (krštenje Duhom Svetim) koje mami duše da čine suprotno onome što govori Pismo – nije od Svetoga Duha*. Ako olabavi zaglavni kamen, sva se građevina ruši sama od sebe. Na isti način i ta prva zabluda o jezicima jednim udarcem ruši cjelokupan sustav, kao što je to prikazano u Izajinoj knjizi:¹ “Ta će vam opačina biti kao pukotina spremna pasti, izbočina na visoku zidu, koja se u trenutku iznenada lomi. On će je polomiti kao što se na komadiće lomi lončarski sūd; neće štedjeti, tako da u onome što se rasprсло neće biti ni krhotine da se uzme žeravicu iz peći ili da se njome uzme vode iz jame” (Iz 30,13-14).

Nije na odmet ponoviti već navedenu izjavu: *Kada bi te Pavlove riječi počele kolati po našim zajednicama, bilo bi kao da je eksplodirala bomba. No mi ne izvodimo iz njih taj zaključak, zato što bismo morali priznati da je SVE ŠTO SMO DOSAD ČINILI BILO POGREŠNO!!!*

Ako, što se tiče naših prijatelja pentekostalaca, dar koji su oni predali drugima zaudara na krivovjerje, mi smo također našli neoborive dokaze da je i njihovo govorenje u jezicima nebiblijsko i iste vrste kao i ono koje su polaganjem svojih ruku prenijeli katoličkim karizmaticima.

Premaz na pukotinama

Prije negoli počnemo govoriti o sljedećoj zabludi, ne možemo ne spomenuti da su neke pentekostne crkve promijenile nešto u pogledu jezika.

Na njihovim se sastancima i dalje govori u jezicima, ali tumačenje je, **na zahtjev**, ograničeno na slavljenje ili molitvu. Što da mislimo o tome? Je li to smjeli povratak istini? Odgovorimo li na to na samom početku ovog proučavanja, odgovor bi izgledao nepotpun i pristran. Sljedeća će nam poglavlja pokazati i druge vidove te teme, koje oni svojevrijedno zanemaruju; to će nam i pomoći da donesemo presudan zaključak. Ali obvezno moramo zapaziti to da su, ondje gdje izgleda da je nešto ispravljeno, jedino izmijenili tumačenje. Samo govorenje u jezicima ostalo je isto kao i prije: isti su ljudi, isti osobit govor, ista intonacija i, iznad svega, ono čime ćemo se pozabaviti, ista neprihvatljiva razlika između dužine govora “u jeziku” i dužine tumačenja toga govora. Ustvari, to je kao kada postoji neispravnost u proizvodnji motornih vozila pa se, umjesto uklanjanja neispravnosti, donosi odluka o promjeni laka na vozilu. Na taj način ta “nova”, “obojana” vrsta jezika na svršetku proizvodne trake izgleda nešto biblijskije, ali je ispod površine jednako udaljena od Biblije i pogrešna kao i ostale. Duh koji je nadahnjuje isti je. Njihovo tumačenje, o kojemu se govori u šestom poglavlju, podložimo li ga, kao i ostala naučavanja, apostolskom nauku ili jednostavnoj, nepristranoj i objektivnoj procjeni, pravilno će pokazati u koju ih kategoriju treba svrstati.

¹ Kada spominjemo “sustav”, to se isključivo odnosi na naučavanje naše braće pentekostalaca o daru jezika. Nipošto ne osuđujemo njihov temeljni stav koji, u svakom slučaju, dijelimo s njima. Ne osporavamo njihovo, često puta vjerno, propovijedanje Evanđelja, kao ni iskrenost mnogih od njih; ni njihovu revnost, ni njihovu kakvoću kao djece Božje.

3

Znak vjernicima?

U prethodnom smo poglavlju vidjeli da u znamenju govorenja u jezicima, premda privlači pozornost ljudi, stvaran sadržaj govora nije namijenjen ljudima, nego samo Bogu. Stoga je taj dar bio ograničen na slavljenje ili molitvu.

Sada ćemo preispitati jedan drugi praktičan vid, vrlo raširen u pentekostalizmu, koji ćemo usporediti s Pismom. Moje dugogodišnje kretanje u pentekostnim krugovima omogućuje mi da govorim kao poznavatelj tih činjenica.

Nikada ne smijemo smetnuti s uma da je govorenje u jezicima bilo ZNAK. – Kome je danas taj znak namijenjen? Prvi i postojani odgovor uvijek je: “Jezici su neporeciv, to jest, očigledan znak krštenja u Duhu; dokaz da je *vjernik* doživio ‘drugo’ iskustvo kršćanskog života, koje mu omogućuje pristup darovima Duha i to tako da započne s najmanjim od njih – jezicima.” Taj znak, dakle, potvrđuje *vjerniku*, kao i *zajednici sastavljenoj od vjernika*, da je dobio “plus” u svom duhovnom životu. Gledajući iz toga ugla, jezici su znak *vjernicima*. Štoviše, taj će mu se znak pokazati korisnim i u drugim prigodama.

1. Primjer: Jedan, još uvijek mlad obraćenik, doživio je to “drugo” duhovno iskustvo. Pod pritiskom iznimno teških obiteljskih okolnosti, njegova prva ljubav za Gospodina je ohladnjela, a on je izgubio sve veze sa svojom zajednicom. U srcu ga je tištao strah da je odbačen od Boga. S vremena na vrijeme pokušao bi govoriti u jezicima i to mu je, kada je uspijevalo, donosilo veliku utjehu. (Vidimo da je kod njega govorenje u jezicima preuzelo mjesto vjere, koja je “stvarnost onoga čemu se nadamo, dokaz onoga što se ne vidi”; Heb 11,1.) Prema njegovim riječima, taj ga je dar sačuvao od toga da ne počini samoubojstvo. Pokazao mu je da je on, *vjernik*, još uvijek u vjeri. Ustvari, tim se darom služio kako bi znak prikazao samom sebi. To je upravo bio znak za takvog *vjernika* kakav je on.

2. Primjer: Jedan je drugi kršćanin iskusio mnoge poteškoće: bio je lošeg zdravlja i trpio duhovne napade u obitelji pa mu se vjera nevjerovatno uzdrimala. Ono što ga je, po njegovim vlastitim riječima, održalo, bile

su njegove svakodnevne molitve u jezicima. Ni tu ne možemo ne primijetiti da je znak zamijenio vjeru, premda je, kao što piše u Prvoj Ivanovoj poslanici, “pobjeda koja je pobijedila svijet: vjera naša” (1 Iv 5,4). Ponovno je znak bio upućen *vjerniku*.

3. Primjer: U životu jednog čovjeka nastanio se grijeh. Bio je svjestan toga, ali je uspješno živio s time. Govorom u jezicima služio se kao procjenom i s olakšanjem uzdisao: “Ako se Duh i dalje izražava putem mene, znači da me se ne odriče; u najmanju ruku, ne toliko da ne bi govorio na moja usta.” Ono što u svemu tome zapanjuje jest to da je procjenjivanje sebe u svijetlu Božje riječi (1 Kor 11,28 i 31) zamijenjeno znakom koji *vjernika* opravdava u onome što Biblija proklinje.

Ta tri primjera samo su uzorak koji prikazuje da se cjelokupno naučavanje i prakticiranje jezika u pentekostalaca vrti oko znaka koji je Bog, navodno, dao za *vjernike* i njihovu osobnu uporabu. – Što o tome veli Pismo? Ono naučava upravo suprotno: “STOGA SU JEZICI ZA ZNAK, ALI NE ONIMA KOJI VJERUJU, NEGO ONIMA KOJI NE VJERUJU” (1 Kor 14,22). Protuslovlje je potpuno i, ponovno, pogrešna je sama doktrina. Koliko li su se puta *vjernici* zajedno s drugim *vjernicima* radovali znaku koji su primili! Koliko puta mi je uvijek iznova bilo rečeno (i ništa drugo mi o tome nije bilo rečeno) da je govorenje u jezicima prvi i očigledan znak *vjerniku* da je kršten u Duhu! Ali Duh Sveti izričito odbacuje takvo što kada kaže da je govorenje u jezicima bilo ZNAK NEVJERNIMA.

Četvrti primjer poslužit će da upotpunimo prva tri: Neki brat govori jezicima nasamo (o tome ćemo potanko govoriti u sedmom poglavlju). Sama dobrobit, za koju tvrdi da mu to donosi, ni u kom slučaju ne može isključiti obvezu koju nameće Duh Sveti, a to je da se taj dar koristi za ispravnu svrhu, naime, da služi kao znak nevjernicima. Ali gdje su nevjernici kada on taj znak iznosi pred samim sobom i pred Bogom? To bi bilo isto kao da neki evangelizator koji ima duhovan dar namijenjen za nevjernike, taj dar provodi nasamo – sa samim sobom kao slušateljem. Pozivajući na prihvaćanje spasenja, on bi davao znak samome sebi kao vjerniku – i tako promašio cilj. Na isti način, u slučaju karizme govorenja u jezicima, Duh Sveti ne može biti jasniji: cilj koji treba dosegnuti nisu vjernici, nego nevjernici.

Dopustite da razjasnimo svoj stav: Mi ne sumnjamo ni u biblijsko krštenje Duhom Svetim ni u povijesnu stvarnost govorenja u jezicima. Jed-

nostavno postavljamo dvojako pitanje: (1.) Koji duh nadahnjuje one koji spomenutom znaku pripisuju ulogu koju istinski Duh Sveti izričito odbacuje? (2.) Kojim su duhom kršteni oni koji sjajnu istinu 1 Kor 14,22 skrivaju pod posudu? Zašto se odjednom osjećaju strašno nelagodno čim im to spomeneš? pa se smatraš sretnim ako ne nabasaš na ekstremista koji se sablažnjava zbog toga što ti vjeruješ ono što je rekao pravi Duh Sveti i optužuje te da griješiš protiv Njega.

Zaključimo s jednim prikazom: Kada bi most bio sagrađen na deset stupova, kako bi nesigurno bilo kad bi se njegova dva stupa srušila! Mi smo upravo bili svjedocima rušenju dvaju stupova: (a.) riječi u jezicima upućene ljudima i (b.) znaka za vjernike.

Tko su ti nevjernici?

Otkrivši da, nasuprot tobože općem vjerovanju i praksi, znak jezika nije bio upućen vjernicima, nego nevjernicima, preostaje nam da otkrijemo identitet tih “nevjernika”. Promotrimo u kojim je okvirima bio iznošen taj znak, kako bismo otkrili kome je bio upućen.

1. Koga u Djelima 2 na Pedeseticu nalazimo u Jeruzalemu? – Mnoštvo *bogobojaznih Židova* “iz svakog naroda pod nebom”. Te ljude ne bismo mogli nazvati bezbožnicima; njih su njihova pobožnost i vjerski žar potakli na dugo, teško i skupo putovanje. Da iz zemalja gdje su živjeli dođu u Jeruzalem, nagnala ih je velika vjerska proslava. Ako su oni bili nevjernici, zacijelo to nisu bili zbog ateizma, sumnjičavosti ili nezainteresiranosti. Ta područja nisu bila temelj njihove nevjere.

2. Premda se u izvješću o obraćenju Samarijanaca u Djelima 8 jezici ne spominju, neki misle da ih je bilo. Teškom bismo mukom među tim Samarijancima našli ateiste ili agnostike, jer su svi vjerovali u Gospodina Isusa. No mora da je bilo neke prikrivene nevjere, koja bi opravdala pojavljivanje znaka jezika.

3. U Djelima 10 čitamo kako su se u Kornelijevoj kući obratili prvi pogani. I ondje se pojavio znak jezika; ali gdje su tu nevjernici? Apostol Petar, svjedok toga događaja, bio je vjernik – osim ako nije u dubini srca sačuvao skriveni kutak nevjere. – Kakve nevjere? Često je u srcu vjernika moguće pronaći pritajenu i dobro skrivenu nevjeru, no to ga ne svrstava u izgubljene. Vjernika Tomu je Gospodin optužio za određenu vrst nevjere (Iv 20,27). Nije li postojao čitav jedan narod nevjernika, koji zbog

određene vrste nevjere nije ušao u obećanu zemlju? (Heb 3,19) U Marku 9,19 Isus je ponovio svojim učenicima: “O, naraštaju *nevjerni*, dokle ću biti s vama? Dokle ću vas podnositi?” I nismo li se svi mi više puta u životu molili riječima oca onoga dječaka koga apostoli nisu mogli ozdraviti: “Vjerujem, Gospodine, pomози mojoj nevjeri” (st. 24)?

4. U Djelima 11 Petar izvješćuje apostole u Jeruzalemu da se u Kornelijevoj kući govorilo u jezicima. Očigledno, apostoli nisu nevjernici, osim ako i oni ne drže neki pritajeni tračak nevjere koji treba prepoznati.

5. U Djelima 19 neki su se Židovi, učenici Ivana Krstitelja, obratili Kristu i ponovno se pojavio spomenuti znak. Tu još manje negoli u ikojem drugom slučaju nalazimo trag vidljive nevjere; u svakom slučaju, ne onakve kakvu danas podrazumijevamo pod tim nazivom. Ipak, u svim tim slučajevima postoji jedan značajan element nevjere, jer mu se Duh Sveti suprotstavlja s prikladnim znakom. Ne trebamo mnogo tražiti da bismo otkrili razlog. Odgovor nalazimo u 1 Kor 14,21: “... govorit ću OVOME NARODU.” Dobro je zamijetiti da su, kad god bi se pojavio taj znak, uvijek bili prisutni ŽIDOVI; a gdje ne nalazimo Židove, primjerice u Ateni ili na Malti, ne nalazimo ni taj znak.

Sada, dakle, moramo samo utvrditi koja je to osobita nevjera bila zajednička svim Židovima. Za takvo što ne treba nam Sherlock Holmes. Sve dok znamo koja vrst duha je nadahnjivala Židove (i obraćene i one neobraćene), imamo i nit koja će nas dovesti ravno do rješenja. NARAV NJIHOVE NEVJERE NALAZIMO U SAMOJ NARAVI TOGA ZNAKA. Taj su znak bili tuđinski, to jest *strani, jezici*; stoga se to odnosi na jezike koji su bili strani u odnosu na aramejski, kojim su govorili Židovi. Drugim riječima, znak je ukazivao na ljude koji su bili tuđinci Židovima. Taj je znak razotkrivao, to jest ispravljao, njihov nedostatak vjere u spaseenje onih koji su govorili njima tuđim jezicima: poganâ. Znak jezika bio je prikladan za neuobičajen događaj na Pedeseticu: ulazak ljudi tuđega jezika u Crkvu koja je rođena toga dana. Govorenje u jezicima bilo je proglas te goleme nove istine iznesen u obliku znaka. Toga je dana Gospodin utemeljio novi narod, novo tijelo sastavljeno od ljudi koji govore hebrejski, ali i ljudi koji govore jezicima različitim od Hebreja. Židovima i poganima dana je nova duhovna osobnost: Crkva, Tijelo Kristovo u kojem nema ni Grka ni Židova, ni obrezanika ni neobrezanika, ni barbara ni Skita (Kol 3,11).

Ali to je bilo upravo ono što Židovi nisu htjeli vjerovati. Svim su se ljudima protivili i zabranjivali im “propovijedati poganima da bi se spasili” (1 Sol 2,16). C. I. Scofield u svojoj *Reference Bible* (bilješke o Ef 3,6) kaže: “Božanska je nakana bila sačiniti novo tijelo od nežidova – Crkvu koja tvori Kristovo Tijelo oblikovano krštenjem Duhom Svetim, što uklanja svaku razliku između Židova i nežidova...” To da sada trebaju biti jedno s tuđincima, bilo je više negoli su Židovi mogli podnijeti: sama pomisao na to bila je dovoljna da raspali njihovo hebrejsko nasljeđe. Ipak je to bilo nešto što su svi najprije trebali razumjeti i na poslijetku priznati. Stoga im je Bog dao najbolji mogući znak, kako bi mogli razumjeti ono što nisu mogli vjerovati: na čudesan je način učinio da Židovi progovore na jezicima tuđinaca. Na taj način je Bog riječi štovanja pretočio u te poganske jezike

Analogija vjere

Ako nekome ovaj prikaz, što se tiče biblijskoga gledišta, sve dosad ne izgleda dovoljno cjelovit, treba mu samo dodati ono što Calvin naziva “analogijom vjere”; drugim riječima, opći pregled Božje riječi. Opasno je poznavati nauk samo u odlomcima, po onome što smo načuli ili pak po iskustvima koja ga, tobože, podupiru. Često sam znao primijetiti da nam može promaknuti značenje nekih redaka, pa čak i cijelih odlomaka, prevedenih na naš svakodnevni jezik. Jednostavno ali pažljivo čitanje Biblije otkriva nam žestoko židovsko protivljenje prema svemu što nije njihovo.

Čitamo o Joni koji toliko mrzi Ninivljane da je neposlušan Bogu. On radije bježi u Taršiš, samo da im ne bi morao naviještati spasenje. Suprotstavlja se Bogu i otvoreno priželjkuje uništenje goleme asirske metropole. Što se njega tiče, Jahve je Bog Izraela i nikog drugog – u najmanju ruku ne tog naroda koji govori tuđim jezikom. U svojoj razočaranosti ide tako daleko da zaziva vlastitu smrt: “Neka Jona umre ako Niniva poživi!” On predbacuje Bogu ono što je Njegova slava: da bude Spasitelj ljudi svih jezika, plemena, naroda i nacija. Taj duh protivljenja i nevjere samo će jačati tijekom narednih stoljeća. Oni pripadaju Jahvi, Jahve pripada njima; u tom zatvorenom krugu zadrnosti – svi su drugi prokleti. Svaki pokušaj bratimljenja ili nastojanje oko trpeljivosti s ljudima drugih jezika izazivao je u njima mržnju koja se dizala u zastrašujuće visine. – “Smrt

drugim jezicima i ljudima koji njima govore!” Usuditi se nagovijestiti da bi ljudi koji govore jezikom različitim od njihova mogli imati koristi od Božje dobrote, bilo je po život opasno. Isusa su odveli na vrh litice kako bi ga survali u dubinu, jer im je bio rekao: “Mnogo udovica bijaše u Izraelu u dane Ilijine ... ali ni k jednoj od njih ne bijaše poslan Ilija, osim u Sareptu kod grada Sidona, k ženi koja bijaše udovica.” Isus je još jače raspalio njihov beskrajani bijes riječima: “I bijaše mnogo gubavaca u Izraelu u doba proroka Elizeja, ali ni jedan od njih ne bijaše očišćen, osim Namamana Sirijca.” To je, u njihovim umovima, bilo više negoli dovoljno da ga kazne smrću.

Kompleks veće vrijednosti

Čak ni Samarijanci, premda su bili u srodstvu sa Židovima, nisu izbjegli njihovo rasističko protivljenje; jednoga dana, samo zato što nisu naišli na dobrodošlicu u nekom samarijanskom selu, Isusa su njegovi učenici zapitali: “Gospodine, hoćeš li da zazovemo oganj neka siđe s neba i spali ih?” Isus im je odgovorio: “Ne znate kakva ste duha!” Jedna od najgorih uvreda koju si mogao nanijeti Židovu bila je da ga nazoveš Samarijancem. Nazvavši ga tim imenom, nije ti preostalo drugo negoli pljunuti na tlo. Učenici nisu ni slutili da će se kasnije vratiti tim istim Samarijancima i više neće za njih iskati krštenje ognjem, nego krštenje Duhom da zapečati njihovo međusobno jedinstvo. Ta divljačka odvratnost prema poganima imala je svoje korijene u dalekoj prošlosti. Bilo je to doslovno ispunjenje proročanstva koje je izrečeno prije gotovo tisuću i pet stotina godina: “I ja ću njih potaknuti na ljubomoru s onima koji nisu narod; iza-zvat ću ih na srdžbu nekim glupim narodom” (Pnz 32,21). Naravno da su oni bili voljeni i izabrani narod Božji, ali su iskrivili značenje onoga što je Bog nakanio s tim nazivom. Bili su pozvani biti narod svjedokâ, odijeljen i odvojen od drugih naroda. Ali to odvojenje od opakosti, gadosti i idolo-poklonstva tih naroda nije uključivalo mržnju, prezir, uznositost i osjećaj veće vrijednosti. Postali su elitniji od elite i otišli tako daleko da su isključivali sve one koji nisu pripadali njihovoj skupini te utamničili “svog” Jahvu, umjesto da ga naviještaju drugima. Stoga se, kada se sâm Bog objavio poganima, proročanstvo doslovce ispunilo, a njihova ljubomora izlila svom žestinom. U Solunu pak “Židove koji nisu vjerovali obuze za-vist pa uzeše neke uličare, pokvarene ljude, i okupiše svjetinu, uzbuniše

grad ..." (Dj 17,5). U Antiohiji pak se Židovi, kada "ugledaše mnoštvo, is-puniše zavišću pa, protiveći se i huleći, stadoše proturječiti onome što je govorio Pavao" (Dj 13,45). Kada su Pavla i Barnabu čuli govoriti: "Posta-vih te za svjetlo *poganima* da budeš na spasenje *do nakraj zemlje*", po-krenuli su progon protiv njih te ih istjerali iz svoga grada (Dj 13,50).

Na stubama tvrđave

Još je gore bilo u Jeruzalemu, kamo se Pavao bio vratio. Kojeg li iz-vješća u Djelima 22! Uhićenik Pavao stajao je na stubama tvrđave. Dao je svjetini znak rukom da želi govoriti. Dok je govorio na hebrejskom, mnoštvo je šutjelo. Svatko je suspregnuo dah kako bi ga čuo što govori. Pavao im je pričao o svom susretu s Kristom na putu za Damask. Požud-no su ga slušali i nitko ga nije prekidao. Ne mršteći se slušali su ga kako govori o svojoj prošlosti, o svojim postignućima, djelovanju i revnovanju za židovstvo. Ispriповijedao im je o Isusovu ukazanju, a oni nisu ni trepnuli. Govorio im je o svom krštenju, a oni još uvijek nisu reagirali. Ali čim je izrekao: "Gospodin mi reče: 'Idi; jer ja ću te poslati daleko k *poganima* ...' ", ta rečenica kao da se zaledila u zraku. Slušali su ga sve do riječi "*poganima*" (to jest, *narodima*); tada su zaurrali, počeli vitlati svo-jim haljama i bacati prašinu u zrak vičući: "Ukloni takvoga sa zemlje, jer nije pravo da živi!" – Što je dovelo do toga da tako prasnu? Bilo je to, jed-nostavno, zbog pomisli da bi Bog mogao biti Bogom svakom čovjeku i svakom jeziku. Sada je lakše razumjeti zašto je govorenje u jezicima bilo znakom te velike istine i da su jezici bili sredstvo spoznaje "ovome naro-du". Ta vrsta nevjere navela je onu četrdesetoricu da se vežu ozbiljnom zakletvom da neće okusiti jelo sve dok ne ubiju "apostola poganâ", čovjeka koji je uspio donijeti Evanđelje narodima tuđega jezika (Dj 23,12). Jona je učinio isto što i oni. Mrzovoljno je sjedio istočno od Ninive čeka-jući da bude uništena. Ondje, pod svojim grmom, durio se i gundao zato što je kazna odgođena. Bio je zaokupljen okrutnim očekivanjem nadajući se smrti ljudi koje je Bog želio spasiti.

Čak i apostoli

Jona, koji se ljutio na Boga zato što je poštedio Ninivu, bio je duhovni otac apostolima. – Da, dobro ste čuli – duhovni otac nevjernim apostoli-ma koji su se ljutili na Petra zato što je navijestio Evanđelje poganima (Dj

11,1-3). – Nevjerojatno! Gledano duhovno, bili su teški na slušanje kao i sâm Petar. Premda je na Pedesetnicu iskusio nešto neobično, i premda je taj dan govorio u jezicima, bojao se pristupiti poganima. Kako bi ga se prisililo na to, trebalo mu je u viđenju poslati platno puno životinja koje je držao nečistima. Tri puta mu je Gospodin, prije negoli je shvatio i priznao da „Bog nije pristran, nego u svakome narodu prihvaća onoga tko ga se boji”, morao reći: “Što Bog očisti, ti ne nazivaj poganim” (Dj 10,9-16.34.35). Ustvari, tek je nakon tog viđenja izrekao ono čuveno “svatko”, ključnu riječ u jednom od najvažnijih trenutaka u povijesti: “Za nj svjedoče svi proroci da po njegovu imenu prima oprostjenje grijeha *svatko* tko u njega vjeruje” (Dj 10,43).

Štoviše, ta riječ dopušta nam da prozborimo o vrlo važnom vidu Ivana 3,16. Taj redak, koji milijuni kršćana znaju napamet još od djetinjstva, sadrži doktrinarnu istinu koju su mnogi previdjeli. Isus je Nikodemu rekao: “Jer je Bog tako ljubio – SVIJET.” Židov to nikada ne bi rekao: ni Jona, ni Petar, ni itko drugi. Svi bi oni rekli: “Jer je Bog tako ljubio IZRA-ELA!” No Gospodin već u Evanđelju naviješta koji je opseg Njegove ljubavi i Njegova spasenja – sav svijet koji tvore nacije, narodi, plemena i jezici. Na križu je smrtna osuda bila ispisana na tri jezika: na latinskom, službenom jeziku; na grčkom, jeziku trgovine; na hebrejskom, vjerskom jeziku. Ne znajući to, autori tog natpisa iskazali su sveopći vid Evanđelja. Ta njihova izjava nosila je u sebi sjeme Velikog poslanja, na koje su nedugo nakon Isusova raspeća pozvani učenici: “Pođite, stoga, i poučavajte sve narode ...” Ali njima je ta istina ušla na jedno, a izišla na drugo uho.

Naučavanje poslanicâ

Promotrimo malo naučavanje poslanicâ. Kada je apostol Ivan pisao svoju prvu poslanicu, u nju je umetnuo rečenicu koja na prvi pogled izgleda nepotrebna: “On je pomirbena žrtva za naše grijeha; i ne samo za naše, nego i za grijeha svega svijeta” (1 Iv 2,2). – Naravno, i svega svijeta! Ali to nije bilo tako očigledno Židovima, među kojima je Ivan uglavnom djelovao (Gal 2,9). Neprestano ih je trebao podsjećati da Božje oprostjenje omogućeno Kristovom smrću na križu nije bilo samo za njih, nego za svakoga, od svakog jezika, na cijelom svijetu. Sve do Otkrivenja, šezdesetak godina nakon Pedesetnice, Ivan uvijek iznova ustrajava na tome. Ponovno spominje “novu pjesmu”, kao nešto što se razlikuje od Mojsije-

ve pjesme. Što je bilo tema Mojsijeve pjesme? – Božji odnos s izabranim i otkupljenim narodom, bez ikakve naznake na nešto drugo. Bila je to pjesma starog Saveza s Izraelom. – A što sada govori pjesma novog Saveza? – “otkupio si nas Bogu svojom krvlju *od svakog plemena, i jezika, i puka, i naroda.*” Izraelova pjesma nije išla tako daleko; nije dosegla tu općesvjetsku širinu. Kako bi obuhvatili sav svijet, Židovi su trebali troje: apostolski nauk, nutarnje prosvjetljenje po Duhu Svetom i odgovarajući vanjski znak – govorenje u tuđim jezicima.

Tajna?

Pavao, doktrinarni učitelj crkve, u svome pismu Efežanima objašnjava da pogani i Židovi tvore jedno jedino tijelo i dijele ista obećanja (Ef 3,6). Nama danas ništa od toga nije tajna, ali Pavao to naziva tajnom. Židovima koji su imali udjela u istim obećanjima s poganima, bila je to skrivena istina (Ef 3,9) koju su počeli shvaćati tek pomoću znaka jezika – jer su Židovi zahtijevali znakove (1 Kor 1,22). Kao i Jona, i oni su, zacijelo, htjeli da se ljudi spase – ali ne baš svi, osobito ne tuđinci – dok je Bog htio da se spase ljudi svih nacionalnosti (1 Tim 2,4). Pavao tu novu zamisao (to jest novu samo Židovima) na drugi način ponavlja u svom pismu Titu. Podsjeća Tita neka naviješta i naučava da je milost Božja izvor spasenja za *sve ljude* (Tit 2,11). Novi “Jone” Novoga zavjeta nisu to prihvatili sami od sebe. Bio je potreban izuzetan čovjek Pavlove veličine i nadarenosti da hitro shvati tu istinu i ima petlju čvrsto se usprotiviti svakome, pa čak i Petru (Gal 2,5). Pavao im je trebao utuviti u glavu tu istinu i uvjeriti ih u nju. Izgradili su nešto poput Berlinskoga zida između sebe i tuđinaca. Pavao je taj sramotni zid načičkan teološkim stražaricama rušio tako što je najprije govorio u jezicima onih s druge strane, a potom ih naučavao da Krist donosi mir ljudima s obje strane zida tvoreći jednoga od dvojice tako što ruši zid neprijateljstva koji ih razdvaja; da je u Sebi od dvojice stvorio jednog novog čovjeka, pomirivši ih obojicu u jednome tijelu na križu, kojim je uništio neprijateljstvo; da je došao navijestiti mir onima koji su bili daleko (poganima) i onima koji su bili blizu (Židovima), jer po njemu i jedni i drugi imaju pristup k Ocu u jednome Duhu (Ef 2,11-17).

Haleluja! Pavao vedro kliče: “Meni, najmanjemu od svih svetih, dana je ta milost da među poganima propovijedam neistraživo Kristovo bo-

gatstvo” (Ef 3,8). Nažalost, nije svatko dijelio to veličanstveno uvjerenje apostola Pavla, koji je znao da je Duhom kršten zato da tvori jedno tijelo sa svim ljudima, i Židovima i Grcima (1 Kor 12,13). Njihovo nepopustljivo protivljenje izložit će ih strašnom krštenju ognjem: “Bogu ne ugađaju i protive se svim ljudima zabranjujući nam govoriti poganima da bi se spasili, da dopune mjeru svojih grijeha: ali došao je na njih konačan gnjev” (za one koji su htjeli da dođe na druge) (1 Sol 2,15.16). Da, ti tuđi jezici, znak novog i općesvjetskog saveza, njima će postati ognjem – ognjem osude. Srdžba Božja izložit će ih plamenu kao pljevu koja se baca u oganj (Mt 3,12).

Petrovo viđenje

Sâm Petar, nevjerni vjernik, daje nam nepobitan i odlučan dokaz da je to ta vrsta nevjere za koju je bio namijenjen znak jezika. Njemu je Bog dao jedan drugi znak istovjetan jezicima i jednako tako prilagođen njegovoj potrebi. Premda je doživio Pedeseticu, iskusio dar jezika i po božanskom nadahnuću, poput Kajfe koji je izrekao proročke riječi o Kristovoj izbaviteljskoj smrti (Iv 11,51), iznio objašnjenje čije je stvarno značenje nadilazilo njegovo znanje, Petar je još uvijek izmicao velikoj istini koju je navijestio a da je nije potpuno shvatio: “Izlit ću od Duha svoga na svako tijelo” (sve ljude); drugim riječima, na Židove i nežidove. Žalostan događaj iz Galaćanima 2,11-14, gdje se “počeo povlačiti i odvajati” od poganâ, još jedanput nas, ako treba, podsjeća na to koliko je Petar bio sklon židovskom načinu razmišljanja. Kako bi ga poslao u kuću Kornelija, tuđinskoga stotnika, Bog je trebao slomiti otpor njegove nevjere, koju je iskazao ovako: “Vi znate da je Židovu zabranjeno *družiti se* s nekim od drugog naroda ili *dolaziti k njemu*” (Dj 10,28). Na to nas se naširoko podsjeća u desetom i jedanaestom poglavlju Djela.

Što je, dakle, značilo ono s platnom koje se spuštalo s neba puno životinja *nečistih* po Mojsijevu zakonu i koje Petar nikada ne bi taknuo? Te su životinje predstavljale sve ono što nije židovsko, to jest *nečiste* ljude stranih jezika. Ni na trenutak ne možemo zamisliti da bi takvo viđenje uvjerilo nekoga tko nije Židov. Samo je njih trebalo dovesti do toga da odbace tu svoju osobitu nevjeru i više ne smatraju nečistima ljude i jezike koje Bog drži čistima u tolikoj mjeri da im je progovorio po svome Svetome Duhu.

Dar jezika imao je upravo to značenje. Zbog svog židovstva, ispraznog načina življenja koji mu je bio predan od njegovih praotaca (1 Pe 1,18), Petar je po naravi bio silno sklon ne vjerovati da su pozvani i pogani. Zbog toga je još uvijek trebao to viđenje kao znak. Isto su tako i drugi Židovi (oni spašeni, koji su i sami trebali postati dijelom tog saveza) trebali znakove koji govore to isto. Taj znak u stranim jezicima naučavao ih je, poput Petrova trojakog viđenja, da je spasenje za “svako tijelo”, za “svaki jezik” i da ga može primiti “svatko”.

Dakle, ako velimo da su Petrovo viđenje i govorenje u jezicima jedno te isto, moramo to razumjeti kao da se radi o jednoj te istoj robu umotanoj u dva različita omota. Imajući to na umu, otkrivamo da su tim znakovima zajedničke brojne točke koje ne nalazimo ni kod jednog drugog dara Duha.

Usporedba dva znaka

1. Viđenje je bilo dano vjerniku, ali je bilo upravljeno na njegovu nevjere. Isto tako su u jezicima govorili vjernici, a odnosilo se na istu vrst nevjere.

2. Viđenje je bilo znak za Kristove apostole, koji (koliko god to čudno zvučalo) čak nisu ni vjerovali u spasenje onih koji su govorili jezikom različitim od njihovog. Petrovo viđenje i jezici u Kornelijevoj kući konačno su uvjerali apostole u to da povjeruju kako je Bog tuđincima namijenio isti dar kao i njima te ih potakli da s čuđenjem izjave: “Dakle i poganima je dao Bog pokajanje na život” (Dj 11,18).

Pročitaj u Djela 10,45, gdje vidimo kako se svi vjernici “iz obrezanja koji vjerovahu, koji bijahu došli s Petrom, *zapanjiše* što se i na pogane izlio dar Duha Svetoga”.

3. Viđenje je ponovljeno samo određeni broj puta i potom uzeto na nebo, ali njegova se značenja prisjećamo svaki put kad čitamo Djela 10 i 11. Na isti je način i govorenje u jezicima bilo ograničeno i Duh Sveti je u 1 Kor 13,8 jasno navijestio svršetak njihove uporabe (o tome ćemo govoriti u osmom poglavlju). Kao i s Petrovim viđenjem, njihovo se značenje obnavlja svaki put kad čitamo izvješća koja govore o njima.

4. Viđenje je razjasnilo sveopći i sve-jezični opseg nove poruke koja će se propovijedati. Tako je bilo i s darom jezika; oni su pobornicima teze “samo Izraelu” iznosili nauk da se Evanđelje proteže na “svaki jezik”.

5. Viđenje je u potpunosti objašnjeno Kornelijevim obraćenjem. Na isti je način i govorenje u jezicima moguće potpuno objasniti samo u svjetlu obraćenja narodâ “stranih i barbarskih” jezika, to jest nežidova.

6. Petrovo viđenje bilo bi neumjesno na skupu vjernika koji su već uvjereni u sveopću narav ponude spasenja. Isto ide i jezike; oni nisu znak za takve vjernike i bilo bi neumjesno govoriti njima u njihovoj sredini.

7. Petar je osobno bio izgrađen viđenjem, i to samo u smislu onoga što ga je ono poučilo – ali to je bilo sve. Nikakvo drugo značenje osim toga nije mu se moglo dodati ni oduzeti. Tako je i s onima koji su govorili u jezicima: bili su izgrađeni unutar granica onoga što je znak značio – i ništa više. Njima je to bilo nešto posve novo; učilo ih je da je Duh Božji bio izliven “na svako tijelo, na svaki jezik, na sve ljude” i da ne smiju nečistim nazivati nikoga koga je Bog očistio i čije je jezike prihvaćao. Nikakvo se drugo značenje tome ne može ni oduzeti niti pak dodati.

8. Petrovo se viđenje ponovilo tri puta. Jednom kad je već razumio njegovu poruku, bilo bi nezamislivo da za ostatka svog poslanja pokušava ponovno dobiti to viđenje. Na isti je način o govorenju u jezicima izvješteno tri puta u Djelima (2, 10 i 19) i judeo-kršćanska apostolska crkva pravilno je razumjela što oni znače – i ništa više od toga. Jer ako mi danas tražimo jezike i sve što su oni značili, isto bismo načelo trebali primijeniti i na viđenje iz Djela 10 – trebali bismo tražiti oboje. Ali KOME u današnjoj Crkvi – koju tvore narodi, plemena, nacije i jezici – još uvijek treba ponavljati znak da je Duh Božji izliven na sve narode, nacije, plemena i jezike?!

Dakle, viđenje s nečistim životinjama koje su proglašene čistima i znak jezikâ, govore jedno te isto OVOME NARODU, to jest židovskom narodu u stanju nevjere u pogledu istine da je pristup Bogu Izraela i jedinstvu Kristova Tijela otvoren tuđincima i barbarima, čijim je jezicima na čudesan način progovorio Duh Sveti.

Siguran temelj

Budući da je naš temelj postojana stijena – Sveto pismo – zaključit ćemo s nepogrešivim riječima kojima je Duh Sveti nadahnuo Pavla da ih zapiše: “Po ljudima drugih jezika i drugih usana govorit ću OVOME NARODU.” – Tko je OVAJ NAROD kojemu je bilo namijenjeno govorenje u jezicima? Postaviti to pitanje isto je kao i odgovoriti na nj. U Novom se

zavjetu izraz “ovaj narod” ponavlja dvanaest puta i bez iznimke se odnosi na Izraela – i to samo na Izraela.

Premda smo svjesni da ponavljamo, još ćemo jedanput naglasiti da je CILJ govorenja u jezicima jasno objašnjen događanjem na Pedeseticu, a još podrobnije ovim mjerodavnim stihovima: “Izlit ću od Duha svojega na *svako tijelo*” i “bit će spašen *tko god* zazove ime Gospodinovo”. *Svako tijelo* i *tko god*, predstavlja cilj; a taj cilj je: *reći tim nepokornim Židovima odasvud da je Evanđelje za sve ljude odasvud*. To će voditi Pavla da zaključi kako jezici nisu znak vjernicima, nego za one koji *ne vjeruju*. Vođen Duhom Svetim, Pavao razotkriva točan identitet tih nevjernika i spominje ih imenom – Židovi: “Po ljudima drugih jezika i drugih usana govorit ću OVOME NARODU.”

Šerifska zvijezda

Neki pitaju: “Dobro, ako je taj znak bio samo za Židove, zbog čega su onda i pogani u Kornelijevu domu govorili u jezicima?” Nekada u Americi, kada još nisu bili obvezni nositi policijsku odoru, predstavnici zakona imali su osobitu značku pričvršćenu na grudima, poznatu šerifsku zvijezdu. To bi ljudima, a osobito razbojnicima, bio dokaz da ovlast koju ima šerif nije prigrabljena samovoljno, nego je potpuno zakonita. Na isti je način Kornelije, s takvim neporecivim znakom jezika “pričvršćenim” na svoj jezik, dobio neku vrstu duhovne značke koja je uvjeravala, još uvijek nevjeran, Izrael da on, premda je poganin, ima svako pravo pristupiti Crkvi na istom temelju kao i neki obraćeni Židov. Ako je Kornelije govorio u jezicima, bilo je to zato da bi Petar mogao izvijestiti židovske apostole, koji poganima još uvijek nisu priznavali spomenuto pravo, da je “Duh Sveti sišao na njih *kao na nas u početku*”. “Kad su oni čuli sve to”, nisu više prigovarali. Ova posljednja rečenica pokazuje u kojoj je mjeri propovijedanje o milosti iskazanoj drugim narodima izazivalo njihovo negodovanje. Dakle, Kornelije je bio “znakonoša”, no sâm znak bio je za “ovaj narod”. Njima je to bio prikladan prikaz da njihov Bog prihvaća pogane na istoj razini kao i pravu djecu Izraelovu.

Učenici u Efezu

Slučaj u Efezu (Dj 19,1-7) kada su dvanaestorica muškaraca odjednom progovorila u jezicima, istovjetan je spomenutom. Ti Židovi, učenici Iva-

na Krstitelja koje je on krstio krštenjem pokajanja – što je također bilo za “ovaj narod” – zatekli su se u Efezu u Maloj Aziji, na području današnje Turske. Živjeli su u zajednicama, to jest u malim naseobinama okruženi poganskim stanovništvom, i ljubomorno čuvali svoju židovsku kulturnu osobnost. Ali Evanđelje je počelo prodirati u te poganske skupine i među njima su odmah počele nastajati crkve. Suočen s njihovim prirodnim odbijanjem da vjeruju kako mogu postati JEDNO s okolnim narodima, Duh Sveti je preuzeo njihova usta i učinio da na jezicima pogana slave Izraelova Boga, koji je sada u njihovim, židovskim, očima postajao Bog svih naroda. Toj dvanaestorici, dijelu OVOGA NARODA, trebao je znak jezika da uvide općesvjetsku dimenziju koju je njihov Jahve pridavao svojem spasenju.

Više puta sam primijetio da je, što se tiče te točke kršćanskoga nauka, stupanj duhovne inteligencije zamračen. Nedavno sam izveo ovaj pokus: dvaput sam trojici novo-spašenih prijatelja, koji imaju dosta slabu izobrazbu, polako pročitao izvješće o Petrovom viđenju. To sam učinio i s troje djece: jednim osmogodišnjakom i dvojicom devetogodišnjaka. Zatim sam ih preispitao da utvrdim što su razumjeli. Uz pomalo opravdano oklijevanje, dali su mi ispravan odgovor koji bih mogao sažeti ovako: “Petar je shvatio da može poći govoriti strancima o spasenju.” Moramo naglasiti da se u tom izvješću iz Djela 10 ne nalazi izraz “strani jezici”, a ipak su priprosti umovi bez teškoća primili tu poruku.

Ali u izrazu “drugi jezici” ili “strani jezici”, koji nalazimo u 1 Kor 14, jasno je iskazana misao o strancima i njihovim jezicima. Ipak su neki ljudi, ponekad i akademici, koji se hvastaju da su prosvijetljeni Duhom više od ostalih ljudi, očigledno spriječeni u tome da uvide kako je znak za koji tvrde da je ponajviše njihov, ustvari, govorio Židovima da i oni, poput Petra, mogu nositi poruku spasenja svakom strancu, svakom stvorenju i svakom jeziku; jednom riječju: “svim ljudima”. Ne treba nam povećalo da bismo to pročitali – i odviše je jasno. I tako neobraćena dječica i tek nanovo-rođene odrasle osobe s ograničenom izobrazbom razumiju što je viđenje platna govorilo Izraelcu Petru, dok “kršteni u Duhu” nisu sposobni shvatiti jednostavno značenje znaka o kojem najviše govore!

Izgleda da su tu nadasve prikladne riječi našega Gospodina: “I ispunjava se u njima Izaijino proročanstvo, koje reče: ‘Slušat ćete, slušati, i nećete razumjeti, gledat ćete, gledati, i nećete uvidjeti. Jer usalilo se srce

ovoga naroda pa ušima svojim teško čuju i oči svoje zatvoriše: da očima ne vide, ušima ne čuju, srcem ne razumiju i ne obrate se pa ih ja ozdravim.’” (Mt 13,14 i 15).

4

Isus i jezici

Ono što će nam pomoći da bolje razumijemo koji je pravi cilj dara jezika, jest primjer našega Gospodina Isusa, koji je sâm po sebi objašnjenje svojega nauka. Ali u ovom slučaju trebamo obrazlagati pomoću Njegovе šutnje. Dopusnite da to objasnim. U Novom zavjetu Isus je bio prvi koji je najavio taj znak: “A ova će znamenja pratiti ... novim će jezicima govoriti” (Mk 16,17); ali uznemirujuća je činjenica da On sâm nikada nije govorio u jezicima! Ovo jednostavno opažanje uznemiruje one koji – tvrdeći da slijede primjer Gospodina Isusa, koji je isti jučer, danas i zauvijek – obvezno moraju priznati da je Njegova šutnja o toj temi potpuna. Kako da se izvuku iz tog škripca?

Iznijet ćemo dva bezuspješna objašnjenja, dijametralno oprečna jedno drugom, koja pokazuju kako je nemoguće mirno čitati Bibliju s prstom uklještenim u stupicu zablude.

Prvo potječe od pentekostnog propovjednika koji kaže: “Ako Isus nikada nije govorio u jezicima, to je stoga što je bio savršen pa nije trebao izgrađivati samoga sebe.” Apostol Petar bi autora te izjave svrstao u “neuke i nepostojane koji iskrivljuju Pisma na vlastitu propast” (2 Pe 3,16). Opravdavanje odsutnosti nekoga dara na račun duhovnosti, žalostan je prikaz goleme neiskrenosti. Na tu očiglednu izliku u pogledu naše teme odgovorit ćemo jednostavnim pitanjem: “Zašto je naš Gospodin zahtijevao od Ivana da ga krsti krštenjem pokajanja, premda se On nije trebao pokajati?” No svejedno je to učinio. A ako je to učinio, bilo je to, kao što sâm kaže, da ostvari ono što je pravedno i što je nama korisno znati. Ako, dakle, božanski Sin Božji nikada nije govorio u jezicima, to je zato što je znao da – za razliku od pokajanja – gotovo sva Njegova Crkva nikada neće imati potrebe to činiti. Povijest to potvrđuje.

Drugo objašnjenje loše je kao i prvo, a i oprečno mu je. Prkoseći šutnji Pisma, neki se usuđuju reći i napisati nešto sasvim suprotno: “Ne možemo ni na trenutak zamisliti da Isus nikada nije govorio u jezicima. Svakako jest, jer u Bibliji nije zapisano sve što je Isus govorio i činio (Iv 21,25). Jesmo li bili tamo da bismo ga čuli kako govori u jezicima dok se

nasamo svu noć moli na brdima? Jesmo li bili tamo kada se u agoniji molio u Getsemanskom vrtu? Jesmo li bili prisutni kada je sa silnim vapajima i suzama prinosiso prošnje Bogu, koji ga je mogao spasiti od smrti? (Heb 5,7) – Nevjerojatno! Jadni naši prijatelji koji su spali na to da svoje zablude opravdavaju prihvaćanjem novih zabluda, koje sadrže sjeme večine krivovjerja – zaobilaženje Božje riječi. To su opasne misli. Dovoljno bi bilo nastaviti: “Jesmo li bili prisutni kad je svoje učenike poučavao o Mariji kao suotkupiteljici? Jesmo li bili tamo kad je naučavao o čistilištu? Jesmo li bili tamo kad je govorio o pismima oprosta?” Do kojih se krajnosti može otići i kojoj se osudi izlaže onaj tko vlastite riječi dodaje Svetom pismu? Otkrivenje 22,18 odgovara: “Bog će njemu dodati zla ...”

Opsjenar

Prikazat ćemo i treći način. Često upotrebljavana taktika jest odvući pozornost na neke druge tekstove, kako bi se izbjeglo one uznemirujuće. To je kao kada mađioničar pozornost gledateljstva privuče na jednu od svojih ruku, dok drugom hitro skriva predmet nekud u sjenu. Publika vidi samo njegovu izvedbu i plješće.

Ovo je zapisano na 20. stranici knjige “Izvjeshća o govorenju u jezicima” Thomasa Bresa: “Među prigovorima koji se najčešće iznose u kršćanskim krugovima, čujemo ovaj: ‘Gospodin, naš božanski uzor, nikada nije govorio u jezicima i *nikada nije naučavao nešto o toj temi.*’ U tome nalazimo skoro svu logiku te knjige. Prigovor koji pisac navodi sastoji se od dvije tvrdnje: (1.) Isus nikada nije govorio u jezicima. (2.) Isus nikada nije naučavao nešto o toj temi. Svatko od nas je u osnovnoj školi naučio da možemo zbrajati samo nešto što je iste vrste. Konj plus jaje, jednako jaje i konj! Ne možemo razlagati svoje ideje na dvije kao da su jedna. No Thomas Bres to čini. On razlaže drugu tvrdnju u ime one prve. Usmjera pozornost na drugu i ne kaže ništa o onoj koja govori: “Isus nikada nije govorio u jezicima.” Jednu postavlja pod mikroskop, dok drugu “stavlja u džep”. Ali u tome ima nečeg još ozbiljnijeg. Druga izjava dolazi iz njegove vlastite uobrazilje. Jednostavno ju je izmislio, kako bi si pružio mogućnost da isključi onu prvu. Nikada, baš nikada ni jedan evanđeoski kršćanin nije tvrdio da Isus nije rekao ništa o govorenju u jezicima. Svi oni znaju da je Isus bio prvi koji je, prema Marku 16,17, prorekao dolazak jezika. Nitko od njih nikada se nije tome suprotstavio. Thomas

Bres je izmislio tu tvrdnju, kako bi pozornost odvratio od one prve, koja je istinita. To mu omogućuje da, u očima površnog čitatelja, izbjegne silan prigovor koji nisu iznijeli nepentekostalci nego – Duhom nadahnuta Božja riječ: Isus nikada nije govorio u jezicima!

Smireno preispitivanje

Preispitajmo okolnosti objektivno i bez uzbuđivanja. Isus je trajno bio ispunjen Duhom Svetim i imao sve Njegove darove – ali nije imao taj dar i uopće mu nije nedostajao. Nije o njemu govorio; nije ga iskao; nije ga iskazivao. Ako je govorenje u jezicima doista sve ono što nam govore da jest, onda mu je ono zaista trebalo. Zašto On, koji je ponekad bio umoran zbog iscrpljenosti, nije primijenio okrepljujuće dobrobiti koje donose jezici, a koje Thomas Roberts¹ tako često koristi? Ako taj dar treba primjenjivati nasamo, ili među prijateljima, zašto ga On nikada nije koristio u društvu svojih učenika? Budući da je pjevao uspinjući se na Maslinsko brdo, zašto u tako prikladnoj okolnosti nije pjevao u jezicima? Zašto se nije pridružio anđelima u njihovu nebeskom jeziku kad ih je vidio kako uzlaze i silaze na Nj? (Iv 1,51) Zašto nije i taj znak pokušao pridodati ostalim znamenjima, kako bi poboljšao svoje poslanje? Zar oni koji su trebali vidjeti druge znakove nisu trebali vidjeti i taj znak? U Prvoj poslanici Korinćanima 12 nabrojeno je devet darova Duha: MUDROST, SPOZNAJA, VJERA, OZDRAVLJIVANJE, MOĆ (činjenja) ČUDESA, PROROKOVANJE, RAZLIKOVANJE DUHOVA, RAZLIČITE VRSTE JEZIKA, TUMAČENJE JEZIKÂ. Naš se Gospodin služio svim tim darovima, osim govorenja u jezicima i (naravno) onoga što ih prati, to jest tumačenja. Ako, dakle, Isus nije imao taj dar, bilo je to zato što nije bilo nužno da ga ima. Ali zašto?

Ustvari, upravo će nam nepostojanje toga dara u Isusovoj službi potvrditi opće naučavanje Biblije o toj temi. Znamo da je Isus rijetko napuštao područje takozvane Palestine. Kao što je rekao učenicima, Njegovo Evanđelje bilo je usmjereno na izgubljene ovce Doma Izraelova (Mt 10,6). Čak je i njima zabranio da idu u bilo koji poganski kraj ili u bilo koji samarijski grad, to jest k ljudima stranih jezika. Općesvjetski vid Njegova Evanđelja još uvijek je bio skriven. Još uvijek se nisu spominjali “narodi, plemena, puci i jezici”. Ništa, ili gotovo ništa, nije nagoviještalo međunarodan opseg Njegova djela u budućnosti. Sve do toga trenutka nije posto-

jalo ništa što bi Židove činilo ljubomornima zbog milosti dane poganima, jer pogani još nisu ni bili uvedeni na pozornicu. Stoga još nije postojao razlog za dar jezika – znak uključivanja poganâ u Božji plan. Zato Isus govorenje u jezicima spominje samo jedanput, u Marku 16,17, na samom svršetku svog služenja Izraelu. Nadasve je važno uvidjeti KADA On govori o tome – u nastavku prethodne rečenice: “Idite u SAV SVIJET.” **Tek poznati izraz “svakome stvorenju”, to jest svakom jeziku, pleмену, itd., pokreće dar/znamenje govorenja u jezicima.** Uske granice židovskog nacionalizma širom će se otvoriti. Ali Isus je znao da će “OVAJ NAROD” učiniti sve moguće ne bi li spriječio da se Dobra Vi- jest navijesti narodima drugih jezika. Stoga će On po svojim učenicima dati “OVOME NARODU” prikladan znak, jedini od svih znakova koji On nije trebao upotrebljavati. Ta “šutnja” u Isusovu životu naučava nas više negoli mnoštvo riječi. Potvrđuje da je CILJ dara jezika u skladu s onime što su kasnije o tome rekli Petar i Pavao: znak tom “nevjernom narodu”, prema Joelu 2,28, bilo je izlijevanje Njegova Duha otada pa nadalje; i to ne samo na Izraela, nego na “sve narode”.

¹ Vidi 14. poglavlje

5

Dvije vrste jezika?

Ponovit ćemo ukratko što smo sve do sada o govorenju u jezicima otkrili u Božjoj riječi. Suprotno suvremenom nauku o jezicima i služenjem njima:

1. Ono što se govorilo u jezicima nikada nije bilo upućeno ljudima niti pak je bilo sredstvo evangeliziranja, što priznaju i sami istaknuti pentekostni učitelji, Donald Gee i Dennis Bennett.
2. Jezici nisu bili znak vjernicima, nego nevjernicima.
3. Ti nevjernici isključivo su bili Židovi koji su odbijali priznati svoje jedinstvo s ljudima koji govore stranim jezicima. Duh Sveti je u oba Zavjeta potvrdio da je taj znak bio za “ovaj narod” – Izrael (1 Kor 1,22).

Previše je zabluda i uopće im se ne vidi svršetak. Ono što uvijek neugodno iznenađuje na skupovima gdje se govori u jezicima, jest nerazumljivost onoga što se govori. Glasovi su često nakaradni i nimalo ne nalikuju nekom stvarnom jeziku. Neki ljudi koji svoja shvaćanja temelje na Prvoj Korinćanima 13,1, tvrde da su to “anđeoski jezici”. Ali činjenica je da su se anđeli, kada god bi u Bibliji govorili, uvijek služili jezicima koji su bili vrlo suvremeni i razumljivi u toj prigodi. Štoviše, naročito je jasno da u tome poglavlju Duh Sveti vodi Pavla da se posluži hiperboličkim “ako”. Pavao nije imao znanje o svakoj tajni, jer tek nekoliko redaka dalje dodaje da zna samo djelomično. On nije dao svoje tijelo da se sažee. Budući da nije posjedovao ništa, ili vrlo malo, nikada nije imao prigodu dati sva svoja materijalna dobra siromasima. Nije ni govorio svakim ljudskim i anđeoskim jezikom. Pavao još više naglašava da nije mogao govoriti anđeoskim jezicima kada ih naziva riječima “koje čovjeku nije dopušteno izgovoriti” (2 Kor 12,4). Ono čime se služio bio je uvjetni “ako”. To može razumjeti i dijete.

Kako bi uvjerali mene, u to doba još mladića, stručnjaci za tu temu objasnili su mi da nadmašujemo vlastite mogućnosti kada govorimo u jezicima, naime, prestajemo govoriti francuski da bismo se pridružili anđelima u njihovu nebeskom jeziku. Kada utvrdimo da nam nedostaju ri-

jeći za Boga, Duh nam dolazi u pomoć i podiže nas za stupanj ili dva u područja nedostižna bogatom jeziku Voltairea.

Matto Grosso

Najprije sam iskazao suzdržanost, rekavši im kako sam čuo neku čudnu galamu, nerazgovijetne zvukove i neprestano ponavljanje slogova, i u svemu tome nije bilo ničeg anđeoskog. Zatim su ti isti prijatelji, koji su mi sve objašnjavali pozivajući se na anđele, odjedanput počeli tumačiti da to ima veze s divljacima: može biti da se radilo o narječju nekih indijanskih plemena iz Južne Amerike, iz Matto Grossa, ili domorodaca s Bornea, ili Središnje Afrike! To mi je objašnjenje izgledalo kao čista glupost. Naš je jezik jedan od najbogatijih i najpotpunijih na svijetu; kako bi neki siromašan jezik – sa sto puta manjim rječnikom – mogao izraziti ono što ne može francuski? Kad je Gospodin učinio da progovori Bileamova magarica, nije to učinio tako da ona govori nekim zbrkanim zvukovima; nije gundala bilo što. Bileam je vrlo dobro razumio što je rekla magarica, tako dobro da su i malo porazgovarali. Bi li Bog čovjeka, koga je stvorio na svoju sliku i nanovorođenjem obnovio njegov razum, unizio da govori slabije od jednog magarca? Da bismo to utvrdili, trebamo samo promotriti što se dogodilo na Pedesetnicu, jer tu nalazimo obrazac za govorenje u jezicima. Svaki od okupljenih Židova, iz svakog naroda pod nebom, “čuo ih je gdje govore njegovim jezikom” (Dj 2,6); stoga su rekli: “Pa kako ih čujemo svatko na svojem jeziku?” (red. 8) I treći put (u 11. retku), nakon što su čuli petnaest različitih jezika, zaključuju to isto: “Svi ih čujemo da na našim jezicima govore o veličanstvenim Božjim djelima”! – Što to znači? Nepobitno se radilo o stvarnim i suvremenim ljudskim jezicima.

Protuslovlje?

Pa kako se onda neki drugi “jezik”, koji uopće ne razumijemo, mogao uvući u umove ljudi i tako se snažno ukorijeniti? To tobožnje protuslovlje nalazimo u Prvoj Korinćanima 14,2, gdje, za razliku od onoga u Djelima, piše: “Jer onaj tko govori *u nepoznatom* jezikom ... nitko ga ne razumije.” Stoga se tvrdi da su postojale dvije vrste jezika: oni iz Djela, koje se moglo razumjeti, i oni nerazumljivi, koji su se pojavili kasnije. Sasvim je očito da bi za opis jezika u poslanici Korinćanima, ako se već razliku-

ju od onih na Pedesetnicu, bio uporabljen i drugačiji izraz. Ali nešto takvo ne postoji. Luka, pisac Djela apostolskih, upotrebljava istu riječ kao i Pavao u svome pismu Korinćanima. Da to nisu bili isti jezici, Luka bi to naznačio barem uporabom različitih riječi. Znamo da su Djela napisana mnogo kasnije negoli Prva poslanica Korinćanima, koja je kružila po crkvama. Ne treba ni spomenuti da je Luka bio dobro upoznat sa sadržajem te poslanice, jer je bio Pavlov životopisac i suputnik. Nitko bolje od njega nije poznao Pavlovo mišljenje o toj temi. Ako je ono o čemu je izvijestio u svojoj knjizi različito od onoga što je Pavao napisao u svojoj poslanici, on bi to svakako istaknuo da se izbjegne bilo kakva zabluđa. Ali nije; govorio je o tome isto kao i Pavao. Upotrebljavao je istu riječ, jer je i govorio o jednom te istom. U oba slučaja to je riječ "glossa". Grčki su tekstovi jasni, Pavlovi jezici bili su poznati jednako kao i oni koje spominje Luka, jer o njima u Prvoj Korinćanima 14,10 govori kao o svim vrstama jezika "na svijetu" (to jest *svijeta*). Što se Pavla tiče, bili su to, u svakom slučaju, ljudski jezici. Ako su to bili jezici koji postoje "na svijetu" (to jest, jezici koji su *od svijeta*), zašto Korinćanima nisu bili razumljivi jednako kao što su bili razumljivi nekoliko godina ranije u Jeruzalemu?

Natrag u Jeruzalem

Promotrimo potanko što se zbilo u Jeruzalemu. Kad je došao Duh Sveti, *razdijeljeni* ognjeni jezici (to jest *kao od ognja*) spustili su se na učenike, koji su *odijeljeno* i razgovijetno počeli govoriti na jezicima okupljenih ljudi. Navedeno je petnaest zemalja i naroda kojima su pripadali nazočni i svaka je osoba razumjela jezik zemlje iz koje je bila došla. U slušanjju nije bilo ničeg čudesnog; nadnaravno je bilo izlaganje, ali je primanje bilo prirodno, jer je to što su čuli bio njihov vlastiti jezik. Što se tiče ostalih četrnaest jezika, nisu ih razumjeli (osim ako je tko znao još koji od njih), upravo kao što ni Korinćani nisu mogli razumjeti jezike koje nisu znali.

Imajući na umu da slika vrijedi više negoli dugačak govor, prikazimo taj prizor. Zamislimo da su na Pedesetnicu došli i Korinćani opremljeni s petnaest kasetofona, na koje su odvojeno snimili sve što se govorilo i tumačilo. Zamislimo ih kako kasnije u svojoj zajednici u Korintu sa svojom braćom kršćanima, koji govore samo jedan ili možda dva jezika, preslušavaju tih petnaest različitih vrpčâ. Neizbježiv zaključak bio bi kao

i Pavlov: “Nitko ne razumije!” Naravno, budući da su bili iz Grčke, nitko nije razumio drugi jezik osim grčkoga!

Pođimo korak dalje. Zamislimo da su te vrpce očuvane kroz povijest i da ih se danas preslušava u crkvama Pariza, Njujorka, Berlina ili Melburna – ishod bi bio isti. Tih petnaest jezika koji su nekada bili tako razumljivi, danas ne bi bili razumljivi više negoli u prvom stoljeću u Korintu. Za razliku od toga, zamislimo da pomoću vremeplova svu korintsku crkvu prenesemo u Jeruzalem. Korinćani bi razumjeli riječi koje su na čudesan način izrečene na njihovu jeziku, na grčkom, ali ne bi shvatili ništa od ostalih četrnaest jezika. **I da taj dan grčki nije bio na programu Svetoga Duha, ne bi baš ništa razumjeli!!!** Upravo se to događalo na njihovim sastancima u Korintu; Duh je govorio jezicima različitim od njihovog. Nitko nije ništa razumio, ali ne zato što je to bila druga vrsta jezika – ekstatičan ili anđeoski jezik – nego jednostavno zato što to nije bio grčki. Ono što je bilo rečeno, premda na suvremenim jezicima kao i na Pedesetnicu, bilo im je neshvatljivo kao što bi to bilo telefonirati na arapskom nekome tko govori samo engleski.

I u Jeruzalemu

Vidimo da na Pedesetnicu, iz istog razloga kao i u Korintu, neki nisu razumjeli što se govori. Prema Djelima 2 jasno je da su na vjerskoj svetkovini bile prisutne dvije skupine Židova: (1.) Oni koji su došli u Jeruzalem iz petnaest različitih zemalja (red. 5) i koji su, osim aramejskim, govorili jednim od petnaest govorenih jezika. (2.) Domaći Židovi koji, očigledno, nisu govorili ni razumjeli nijedan od tih petnaest jezika. Ti su bili oni “drugi” (red. 13) koji su se izrugivali govoreći: “Puni su novoga vina.” Ti domaći Židovi, koji su govorili samo aramejski (kao što su Korinćani govorili samo grčki), također nisu razumjeli što se taj dan govori. Umjesto da to saznaju od onih koji jesu razumjeli, radije su se izrugivali govoreći da su učenici pod utjecajem alkohola. Dobro je zapaziti da su i oni mogli reći upravo ono što je Pavao dvadeset pet godina kasnije napisao Korinćanima: “Nitko ne razumije.” A ako nitko ne razumije, izaziva ih Pavao oštrom primjedbom, “neće li ljudi reći da mahnitete?” Da sažmemo: Što to dokazuje? To dokazuje da jezici u Korintu nisu bili nerazumljivo ekstatično brbljanje ili neshvatljivi “anđeoski jezici”, nego stvarni narodni jezici, suvremeni kao i oni u Djelima 2. A ako ih, kao što veli Pavao, nitko

ne razumije, to je jednostavno zbog toga što u njihovoj crkvi, za razliku od jeruzalemskoga skupa na Pedeseticu, nije bilo *petnaest pari ušiju* da ih razumiju!

Da zaključimo: Izraz “nitko ne razumije” pretvoren je u vrlo zgodan štit kojim se prikriva ta četvrta zabluda, koja je na taj način očuvana od svake mogućnosti provjere. Na sreću, Duh Sveti je predvidio sredstvo za provjeru, koje će baciti više svjetla na spomenutu zabludu. To će nam otvoriti put za proučavanje pete zablude, koja je krajnje ozbiljna, a to je tema sljedećeg poglavlja.

Tumačenje jezika

Sada ćemo se primiti dara tumačenja. Naime, karizmi jezika Duh Sveti pridodao je karizmu tumačenja tih jezika.

Božanska matematika

Kad je apostol Pavao govorio u jezicima, a činio je to češće i bolje negoli bilo tko, nije si dopuštao da to čini u crkvi, to jest u skupini sastavljenoj uglavnom od vjernika. Budući da je taj znak bio za nevjerne Židove, on je rekao da u crkvi radije kaže samo pet razumljivih riječi negoli deset tisuća riječi u jezicima (1 Kor 14,19). On je, dakle, dvije tisuće puta za to da se upotrebljava svakodnevni jezik negoli da se govori u jezicima. Drugim riječima, on je dvije tisuće puta više za to da se ne govori u jezicima negoli da se to čini.

Kad je Pavao govorio u jezicima to nije bilo kao da govori u vjetar, ili kao cimbal što zveči, ili kao trublja koja daje nejasan glas. Ne, on je bio djelotvoran. On je taj dar primjenjivao na pravilan način, to jest u nazočnosti super-patriotskih, “svetijih-od-tebe” Izraelaca koji su prezirno odbacivali te tuđince, pogane koje su nazivali “gojima”. Pratimo li ga na njegovim brojnim putovanjima, utvrdit ćemo da je uvijek i posvuda bio u sukobu sa Židovima, pa čak i s obraćenom židovskom braćom koja se nisu slagala s njime u tom bitnom pitanju. Kada se s Barnabom vratio sa svog prvog misijskog putovanja u antiohijsku crkvu, iz koje su i bili poslani, “ispripovjediše sve što je Bog učinio s njima **i kako je poganima otvorio vrata vjere**” (Dj 14,27). U takvim prigodama, a bilo ih je mnogo, primjenjivao je dar proslavljanja Izraelova Boga na jeziku poganâ. Na taj bi način onima koji su to odbijali priznati potvrđivao to da su pozvani i pogani i svoje apostolstvo za njih (Gal 2,7.9).

Pogrešna staza

Nije bilo opasnosti da Pavao skrene na pogrešnu stazu, ali on nije bio jedini koji je govorio u jezicima. Drugi koji su ga imali, nisu taj dar koristili na isti način. Zaboravivši kome je taj znak namijenjen, iz osobnog

su zadovoljstva govorili pred drugima čak i na sastancima crkve kad nije bilo usprotivljenih Židova pa nije ni bilo razloga za govorenje u jezicima – *osim ponekad, to jest jedanput u dvije tisuće slučajeve* (1 Kor 14,19).

Budući da su jezici u to doba bili pravi dar Duha, Pavao nije htio zabranjivati njihovu uporabu. Ali nekim su ljudima postali ono što je Samsonu bila njegova herkulska snaga, koja je također bila dar od Boga. Poput Samsonâ posljednjih dana, svoj su dar rabili i zlorabili bez razumijevanja. Zato ih Pavao podsjeća neka upotrebljavaju i svoj razum. Nije Korinćanima nedostajao taj dar, nego mudrost da se njime ispravno služe. Pavao ih je morao ukoriti što su ostali na razini djece. Hraneći se još uvijek mlijekom, u duhovnom smislu (1 Kor 3,2), potpuno su bili obuzeti svojim sitnim jezičnim razmetanjem. Budući da su bili mala djeca razumom, ponosno su se razmetali da u najmanju ruku imaju “to”. Dopustite da svakodnevnim jezikom izrečem ono što im je Pavao rekao u 16. i 17. retku 14. poglavlja: “Zgodno je to kada se tako krasno molite i zahvaljujete na egipatskom, perzijskom, ili pak latinskom, ali ovaj tjedan s vama nije bilo ni jednog Židova ekstremista iz Aleksandrije, Perzepolisa ili Rima. Rado bismo vjerovali da je vaš klasični latinski na visokom nivou i da vas stvarno veseli, a možda vam i čini dobro; ali, tako mi svega, kakva vam korist od toga ako nitko među vama ne razumije ni riječi? Kako možete očekivati da kažemo ‘amen’ na vaše riječi, ako ne znamo što ste rekli?”

Četiri se tvrdnje ističu u pogledu tumačenja u crkvi Korinćana:

1. Što se tiče govorenja u jezicima, tumačenje bi trebalo upotpuniti i po-
lučiti svoju *prvu* i *trajnu* svrhu, to jest služiti kao znak “ovomu narodu” u
njegovoj nevjeri; a to smo dosad već dovoljno duboko razmotrili.

2. Tumačenje je apsolutno neizostavno trebalo pratiti svako govorenje
u jezicima. Zašto? Zato da se, kao što je rekao Pavao, razumije ono što
je rečeno pa da poučeni slušatelji mogu izreći svoj “amen” i razumski se
uključiti u molitvu koju razumiju. Kako bi se u crkvi prevodili jezici, Duh
Božji dao je onome koji govori, ili nekom drugom tko je nazočan, nimalo
manje izuzetan dar tumačenja.

3. Bilo je *obvezno* protumačiti ono što se govorilo u jezicima. Jezike se
nije smjelo upotrebljavati bez tumačenja (red. 28). Štoviše, **prije** negoli
se započinjalo govoriti u jezicima, a ne poslije, svakako se trebalo uvje-
riti da je u zajednici nazočan tumač: “Ali ako nema tumača, neka šuti.”
U svjetlu tih preciznih uputa dobivamo dojam da su sami Korinćani bili

daleko od božanskog uzora. Danas se više negoli ikad ti tekstovi najbe-zobraznije zanemaruju.

4. Jedan drugi običaj, također nebiblijski, bilo je *zajedno* moliti ili pje-vati u jezicima. Čak i ako je netko nakanio iznijeti tumačenje, bilo je to nemoguće u nastaloj galami. I ponovno se nešto činilo na način koji je Bog strogo zabranio – u neredu. Duh Sveti nije mogao pristati uz nešto suprotno onome što je sâm zapovjedio. A što je to On zapovjedio? Evo odgovora: “Ako netko govori nepoznatim jezikom, neka govore dvojica *ili najviše trojica*, i to **jedan za drugim**, i *neka* jedan tumači” (red. 27).

Došavši do te točke u našem proučavanju, dodamo li iskrivljavanja bo-žanskog naučavanja, možemo uvidjeti gdje su konzervativni pentekostal-ci, jednako kao i karizmatici koje oni sažalijevaju, promašili cilj. Upotri-jebimo li izraz iz atletike, možemo reći da su i jedni i drugi sišli sa staze.

Uobrazilja

Sve je to vrlo, vrlo ozbiljno; no dolazi nešto još ozbiljnije. U svim slu-čajevima tumačenja, koja sam osobno s velikom pozornošću i otvorena uma provjerio, nisam otkrio ništa osim ljudske izmišljotine i namjerne prijevare. Ono što me iznenadilo bila je nadasve neprihvatljiva razlika između kratkoće govora u jeziku i nesrazmjerne duljine tumačenja; pri-mjerice, sporo izrečeni slogovi neke kratke pjesme pretvoreni su u doista maratonski prijevod. Preispitavši one na višem položaju služeći se pro-vjerom, konačno sam dobio priznanje da:

- a) onaj koji govori u jezicima ne razumije što govori;
- b) ni zajednica ne razumije što se govori;
- c) ni onaj koji tumači ne razumije što govori onaj prevodi!

Kad sam se sablaznio zbog takve prijetvornosti, rečeno mi je da tuma-čenje i nije pravi prijevod, nego prijevod po osjećaju, to jest po srcu! Da-kle, to je samo nešto prepušteno uobrazilji nazovi-tumača. To nije ni ono što naučava Biblija, kao ni ono što naučava Donald Gee, glavni učitelj pentekostne misli, koji tvrdi da je tumačenje u potpunosti bilo prijevod.

Jedna osoba, pokušavajući se izvući iz neugodnosti, rekla mi je da tu-mačenje nije prijevod onoga što je rečeno u jezicima, nego odgovor s Neba na ono što je upravo rečeno!!! E, tu smo potpuno zastranili. Sveto pismo se namjerno gazi; jer sama Riječ ističe (red. 16) da zahvaljivanje u jezicima treba protumačiti, kako bismo mogli razumjeti “ŠTO JE REČE-

NO” pa da zajednica svoje slaganje s izrečenom zahvalom može iskazati riječima: “Amen, neka bude tako!”

Jedan drugi pentekostni vođa čak mi se usudio reći da jedan te isti govor u jezicima može imati nekoliko tumačenja!!! Dakle, ako sam dobro razumio, to je kao da posiješ pšenicu iz koje bi do žetve mogao izrasti kukuruz, zob, raž ili ječam, a da se poljodjelac uopće ne iznenadi. Očekuješ li da mačka istodobno omaci mačiće, psiće i piliće? Ali nitko se ne uzbuđuje kada se od nas traži da vjerujemo kako, u duhovnom području, ta JEDNA vrsta govorenja u jezicima može imati nekoliko vrsta tumačenja!? Zar postoji pentekostni darvinizam? Nismo li svjedoci neke vrste mutacije vrsta? Zar se od mene očekuje da sve to ravnodušno i pokorno prihvatim ne ukazavši na prijevaru?

Pravi prijevod

Kako bismo dokazali da riječ o kojoj govorimo znači PRIJEVOD, Pavao ovdje, kao i drugi posvuda u Novom zavjetu, upotrebljava riječ *hermeneia*. Ovako to izgleda u nekima od primjera:

- Iv 1,39 “Rabbi”, a to prevedeno (*hermeneia*) znači: “Učitelju” ...
- Iv 1,41 “Našli smo Mesiju”, što prevedeno (*hermeneia*) znači: Krist.
- Iv 1,42 “Ti ćeš se zvati Kefa”, što prevedeno (*hermeneia*) znači „kamen“.
- Iv 9,7 “Idi, operi se u bazenu Siloam”; što prevedeno (*hermeneia*) znači: Poslan.
- Dj 9,36 “... Tabita, što prevedeno (*hermeneia*) znači: Košuta.”

Na to se nastavlja:

- 1 Kor 12,10 “... drugome tumačenje (*hermeneia*) jezika.”
- 1 Kor 14,26 “... svaki od vas ... ima tumačenje (*hermeneia*).”

Na taj način i mi, kao i Donald Gee, dolazimo do neporecivog dokaza da “tumačenje” (*hermeneia*), riječ koju je odabrao Duh Sveti, ne može značiti ništa drugo doli PRIJEVOD.

Jedan pukovnik Armije spasa ispriповijedao mi je koliko se rastužio tijekom jednog bogoslužja kojem je pribivao. Iznio je zahvalu Bogu na *lingali*, narodnom jeziku iz Zapadne Afrike, gdje je služio kao misionar. Među okupljenima je bio i ovlaštenu “tumač” koji je, budući da ništa nije razumio, pomislio da se radi o “jeziku” te iznio tumačenje koje uopće nije imalo veze s onime što je pukovnik bio rekao.

Očigledna krivotvorina

I ja sam osobno zapazio da je takvo krivotvorenje nešto što je poznato u spomenutim krugovima. Bio sam nazočan na sastanku kada se jedan kršćanin s Kapverdskih (Zelenortskih) otoka pomolio na svome jeziku, jednom portugalskom narječju; jedva je izgovorio “amen” kadli je jedan starješina, koji je bio mudriji od ostalih, prekinuo tumača u riječi rekavši: “Naš se brat upravo zahvalio Bogu na svome jeziku.” To znači da bi se bez te upadice dogodilo čudo tumačenja; evanđeosko, što se tiče uporabljenih izraza, ali u duhu lažno kao i riječi mlade vračare iz Djela 16,17, koja je, po istom duhu zbrke, bila sposobna govoriti: “Ovi ljudi su sluge Svevišnjega Boga i navješćuju nam put spasenja!”

Jednom sam pažljivo slušao govorenje u jezicima, grčevito, isprekidano i nerazumljivo kao i sva ostala, tijekom kojeg su odjednom, triput za redom, ponovljene talijanske riječi “spiriti santi”. Razumjevši dobro te triput ponovljene riječi, čekao sam da se pojave u tumačenju. No čekao sam uzalud. Mora da ih je Duh Sveti, koji je nadahnuo da se pojave u jeziku, zaboravio ponoviti u tumačenju!? Nije li, ustvari, prije to da Duh Božji nije bio odgovoran ni za jedno ni za drugo? Ali koji ga je onda “duh” zamijenio?

Jedan moj prijatelj Španjolac molio je “Oče naš” na svome jeziku u nekoj francuskoj pentekostnoj zajednici. Uslijedilo je tumačenje, koje je bilo sve drugo osim te molitve. Njemu je to, također, bio još jedan dokaz da onaj koji je tumačio ne samo da nije razumio više od drugih, *nego je varao druge pod krinkom evanđeoskog izražavanja!*

Duboko rastužen tom novom neiskrenošću, odlučio sam izvesti neku napredniju provjeru. Zamolio sam jednog brata Škota, koji je govorio tipičnim naglaskom svoga naroda, da dvaput za redom snimi “Oče naš” na vrpču. Oboružan tom snimkom i s dva druga “prava” primjera govora u jeziku popraćena tumačenjem, obišao sam neke prijatelje, vrlo umjerenе pentekostalce, koji su tvrdili da je pretjerivanje i zastranjivanje moguće naći samo kod onih drugih. Nitko u njihovoj zajednici nije sumnjao u njihovo obraćenje, ni u iskrenost i stvarnost njihove “karizme”. Nakon zajedničke molitve zamolio sam ih da protumače lažne i “prave” jezike. Učinili su mi to bez protivljenja i suzdržljivosti. – Jao, i još jednom jao, “Oče naš” na engleskom pretvorio se u poruku ohrabrenja na francuskom! Što se tiče tumačenja ostalih jezika, od snimljenog se tumačenja

razlikovalo kao što se Rhona razlikuje od Rajne, koja, osim toga, teče u suprotnom smjeru. Kada sam to javio svom prijatelju Škotu, on je ostao bez riječi. Bio je u stanju samo promrmljati: “O, Bože! O, Bože!”

Možemo li se, zapravo, još uvijek nazivati kršćanima kada tako usko surađujemo s onim koji se prurušuje u anđela svjetlosti? Kako bi se izvucli iz te neugodne okolnost mnogi, premda previše ne vjeruju u to, tvrde da se dar Duha ne bi smio podvrgavati elektroničkoj provjeri. Ali treba istaknuti da do prijevare nije dovela provjera, ona ju je samo potvrdila i, štoviše, pokazala da ti takozvani darovi nisu među onim dobrim i savršenim darovima koji dolaze odozgo! (Jak 1,17)

Doktor Jeckill i Mr. Hyde

Ovo što slijedi nema veze s elektronikom, no vrijedi pročitati. Više je ljudi otkrilo da ono što se govori u jezicima zna biti oprečno, već prema tome ima li tumač sklonost ili odbojnost prema nekome. Osobno sam bio meta dviju opomena u jezicima koje su se odnosile na iste okolnosti; “božanske” riječi tumačenja u jednom su mi slučaju u potpunosti iznosile utjehu, a u drugom optuživanje! Ima li u tome ozbiljnosti? Može li Duh Sveti biti Dr. Jeckyll i Mr. Hyde, već prema trenutnom raspoloženju?

Jedan se pastor pentekostalac iznevjerio i to se proćulo. Okolnosti u kojima se našao bile su teške. U nekim zajednicama postao je metom govora u jezicima, kojim je poruka upravljena na njega iznošena s toliko potankosti da bi bilo nevjerojatno da nije unaprijed smišljena; a on je znao da jest. Stoga je zaključio: “Prihvatit ću samo ono što o meni u jezicima kažu *tamo gdje me ljudi ne poznaju*”!!! Time je priznao da u tome ima prijevare. Ali u njegovim očima to je bilo posve u redu: ići tamo gdje ga ne poznaju; tamo gdje nema strelice odapete na njega. Ali svakome je jasno: ako je novćić krivotvoren s jedne strane, krivotvoren je i s druge; krivotvoreni su i pismo i glava – pa čak i rub!

Usto, ono što više no dovoljno dokazuje da je sve u današnjem daru jezika posve ljudsko i subjektivno te da Duh Sveti nema veze s njima, jest to da je tumaćenje uvijek odraz osobitih strujanja i osjećaja:

- Katolićki karizmatici iskazuju vjernost doktrinama svoje crkve.
- Spiritisti primaju okultna otkrivenja.
- Pentekostalci, budući da su evanđeoski kršćani, usvajaju jezik Evanđelja, no skreću na fraze i uvjerenja osobita skupini kojoj pripadaju.

– Kada muslimani progovore u jezicima, prorok Muhamed neizbježno zauzima počasno mjesto u njihovu “nadahnutom” rječniku. Daje li to islamu potvrdu da je božanske naravi?

Sve to znači da jednom kada se taj nerazumljivi dar suoči sa svojim tumačenjem – maska spada i pokazuje se pravo lice.

Diplomatski imunitet

Također sam zapazio da se oni s kojima sam razgovarao ili se dopisivao nikada nisu toliko ražestili kao kada sam s njima govorio o provjeri ta dva dara. To ih je toliko razbjesnilo da su neki išli čak tako daleko da su me proklinjali. Pa zar ne smijemo provjeravati jezike jesu li istiniti? Naprotiv, Biblija nam čak i zapovijeda da provjeravamo duhove (1 Iv 4,1-3).

– Dar evanđeliste i duha koji ga nadahnjuje treba provjeravati (prema 1 Kor 15,1-4), jer postoji pravo “evanđelje ... ako pamтите što sam vam propovijedao, osim ako ste uzalud povjerovali”; ali i (prema Gal 1,8) “drugo evanđelje negoli ono koje smo vam mi propovijedali”.

– Dar izvornosti vjere dokazuje se tako da, prema Mk 16,17.18, bolesna osoba na koju se polože ruke mora biti iscijeljena.

– Dar proricanja, prema 1 Kor 14,29, također treba provjeravati: “Od proroka neka govore dvojica ili trojica, a ostali *neka prosuđuju*; ili, prema 32. retku: “Duhovi prorokâ *podložni su prorocima*”, što znači da dar proricanja ne može biti u opreci s općenitim proročanstvom koje ga na taj način podvrgava provjeri.

– Što se tiče njegova dara apostolstva (Ef 4,7-11), Pavao je mogao reći: “Znakovi moga apostolstva izvedeni su među vama sa svom postojanošću: znamenjima, čudesima i silnim djelima” (2 Kor 12,12).

Zašto bi, dakle, samo te dvije karizme – jezici i tumačenje – uživale neku vrstu diplomatskog imuniteta ili bile izuzete od zakona provjere? Onima koji svoj dar ne žele prepustiti mjerodavnoj provjeri na kasetofonu, razlog odbijanja jest da takvo okruženje ne bi pogodovalo djelovanju Duha. Takve podsjećam:

a) da David Wilkerson, koga oni poštuju, zajedno s mnogo drugih pentekostalaca tvrdi da može govoriti u jezicima kad god želi, u bilo koje doba i bilo gdje;

b) da je nedavno na francuskoj televiziji prikazana emisija u kojoj su tri pentekostalca sjedila pred kamerama i razgovarala u jezicima. Ambi-

jent studija, premda ispunjen kamerama i osobitom rasvjetom, bio im je pogodan za to duhovno očitovanje isto kao i neki crkveni skup pa su snimili i tumačenje;

c) da jedan od njihovih glavnih vođa, Gordon Lindsay, na četrnaestoj stranici knjige *Dar Duha* kaže kako “JEDAN govor u jeziku može imati NEKOLIKO ŽELJENIH TUMAČENJA”.

S te tri pentekostne pretpostavke, koje moji protivnici ne mogu poreći, izazivam pentekostalce na sljedeće: **Organizirajte susret tijekom kojega će jedan od vas govoriti u jezicima a druga trojica, odvojeni jedan od drugoga, snimiti svoja tumačenja. Tada ćemo usporediti tumačenja koja manje-više govore isto.**

I dalje ostajem pri tom prijedlogu (koji dosad još nitko nije prihvatio) i izazivam bilo koju karizmatisku zajednicu u kojoj se govore jezici.

Zbog čega još nije bilo – i nikada neće biti – odgovora na ovu ponudu koja je, ustvari, časna i poštena?

Stupica

Donosim zajednički savjet dvojice muškaraca koji su opekli prste te napustili taj doktrinarni i moralni stav koji ne odobravaju:

“Čuvaj se, brate! Ako ti ljudi uđu u tvoju igru, učinit će to samo zato da bi te uvukli u svoju i prijevarom pokušali iskoristiti. Svoj će dar izložiti provjeri jedino ako su od samog početka sigurni da mogu varati. To čine tako da se unaprijed dogovore što će govoriti pa, primjerice, uzmu Psalm 23 i nauče ga napamet promijenivši tek tu i tamo poneku riječ. Ali ako zahtijevaš spontano tumačenje s tumačima koji se međusobno ne poznaju, naići ćeš na njihovo odbijanje. Mi smo dugo vremena mislili da je naša zajednica pravi ambijent za očitovanje Duha. Kada se tumačilo jezike znali smo čuti ‘otkrivenja’ koja su se odnosila na pojedince i bila neporecivo točna, a ticala su se svake pojedine obitelji u našoj crkvi. Vjerovali smo da ta otkrivenja u jezicima dobivamo zbog dara ‘spoznaja’. Ipak, sve je završilo zaprepaštenjem koje je na posljepku preraslo u zabrinutost. Sve je, naime, bilo dobro do dana kada je ‘puštena mačka iz vreće’. Događaj koji je razotkrio pretvaranje bila je prepirka koja je dovela do razdora u crkvi. – Tada su se jezici stvarno odriješili! Došlo je na vidjelo da je jedan od starješina obilazio obitelji i dogovarao se s drugom dvojicom koji su potom, najprije u jezicima a zatim tumačenjem, otkri-

vali svakodnevnice činjenice o ljudima koje je spomenuti starješina doznavao tijekom prethodnih posjeta!”

Budući da smo suočeni s takvim organiziranim varanjem, savjet tih prijatelja da se čuvamo, ostaje na snazi; jer kada se varanje pretvori u načelo, možemo očekivati najgore. Ondje gdje je od kršćanstva preostalo samo ime, dopušten je svaki nizak udarac. Možemo prihvatiti to da naš stav prema svijetu bude: kao janjad među vukovima, budimo mudri kao zmije i bezazleni kao golubovi; ali da te iste krajnje mjere trebamo poduzimati i prema onima koji bi kao mjerilo u životu trebali imati iskrenost, poštenje i vjernost – od toga nam se smučti. Gospodin je rekao: “Budući da mi ovaj narod pristupa svojim ustima, i časti me svojim usnama, ali je udaljio svoje srce od mene, i njihov strah od mene naučava se putem ljudskih pravila ...” (Iz 29,13).

Naravno, ne možemo svu braću pentekostalce osuditi za prijetvornost i neiskrenost. Kršćanska ljubav zahtijeva od nas da vjerujemo u njihovu iskrenost – **tako dugo** dok se ne ukaže prigoda da dokažu da je temelj za povjerenje koje im nudimo zdrav. Rekli smo **tako dugo** – i ne više od toga! Jer kad odbiju izložiti provjeri svoj navodni dar, prestaje moralna čestitost i doktrinarna zabluda postaje grijehom. Isto je zaključio Isus o sljepoći farizeja kad je u Jeruzalemu iscijelio slijepca: “Kada biste bili slijepi, ne biste imali grijeha. No sada govorite: ‘Vidimo’; stoga vaš grijeh ostaje” (Iv 9,40.41).

Pentekostno izvješće na elektronskim medijima

Mnogi, ako ne i svi koje se na to izazove, tvrdoglavo odbijaju provjeru jezika kasetofonom, sa sumnjivom izlikom da nemamo pravo darove Duha podvrgavati elektronskoj provjeri. Nije li to samo zato što se silno boje da bi se mogla otkriti istina? Kako onda prihvaćaju činjenicu da svijetom kruže milijuni snimaka s evanđeoskim porukama, odašilju se radio valovima, slušaju i umnažaju, a mnoštvo ljudi ih proučava? Te snimke prenose Duha u tolikoj mjeri da se mnogi ljudi izgrađuju u vjeri, a drugi se po Duhu Svetom rađaju nanovo kada ih slušaju. U karizmatičkim krugovima naširoko se upotrebljavaju audio-vizualna pomoćna sredstva. Snimaju se, fotografiraju, umnažaju i raspačavaju zapisi o iscjeljenjima i čudesima koja, tobože, čini Duh. Snima se govorenje u jezicima i njihovo tumačenje pa se to kasnije preslušava i o tome rasprav-

lja kod kuće ili na većim skupovima. – Ne, to odbijanje provjere neutralnom i neopredijeljenom tehnikom potaknuto je jedino strahom da se ne bi otkrilo kako je spoj jezika i njihova tumačenja krivotvorina. Kada vozač skrene vozilom nakon što ugleda policijsku ophodnju gdje provjerava promet, to čini zato što mu savjest nije čista!

Sada ćemo iznijeti odlučan dokaz da to odbijanje nije plod biblijskog uvjerenja, nego izlika koja je ista kao i kada političari izbjegavaju odgovarati na neugodna pitanja.

Francuski časopis “Iskustva” neupitno je pentekostan. U broju 73 od 1989. godine bavio se samo jednom temom (navod): “Izvanredno otkriće zaprepašćujućih matematičkih struktura u Bibliji pomoću SUPERBRZIH RAČUNALA (str. 24 i diljem časopisa). Ljudski element u tom istraživanju su najbolji izraelski i američki matematičari sa sveučilišta u Jeruzalemu, Tel Avivu, Yaleu i Harvardu. Taj ozbiljan posao obavili su ozbiljni ljudi (str. 24). Nema dovoljno superlativa kojima bi se opisao taj pothvat i, iznad svega, svi postignuti rezultati. RAČUNALO je pokazalo, mnogo više negoli to vjerom najispunjeniji ljudi Božji uopće mogu zamisliti, da je Biblija jedinstvena i da u samoj sebi sadrži Stvoriteljev potpis. A što iznosi tu istinu na svjetlo? – **Elektronika!**”

Dakle, pisanje Biblije jest među duhovnim darovima koje Prva Korinćanima 13 naziva darovima spoznanja i prorokovanja. Ta dva sastavna djela tvore Sveto pismo. Drugim riječima, sve što je zapisano u Bibliji jest spoznaja i proročanstvo. To nisu najnadahnutiji darovi, ali su **bez ikakve sumnje nadahnuti**: “Sve Pismo je od Boga nadahnuto” (2 Tim 3,16) “jer nikada proroštvo nije bilo ljudskom voljom doneseno, nego su sveti ljudi Božji govorili poneseni Duhom Svetim” (2 Pe 1,21).

Dakle, “Iskustva” se slažu s elektronskom provjerom tog božanskog dara kojim je nadgledano zapisivanje kanona Pisma. To se radi bez ikakva ograđivanja i s mnogo oduševljenja. Usuđujemo li se ograničiti Boga tvrdeći da je čudesne riječi koje Bog, navodno, stavlja u usta naše braće pentekostalaca, manje dopušteno provjeriti negoli riječi koje su govorili Mojsije, Jeremija, Petar, Pavao ili pak sâm naš Gospodin? Ako suvremena tehnika desetostruko povećava našu vjeru u Riječ, tada bi trebala činiti to isto s tim suvremenim riječima za koje nas se silno uvjerava da dolaze od Boga. Čemu sva ta vika i nemir? Može li biti dvojbe? U čemu je problem? Razlog tog problema nalazimo u tekstu spomenutog časopi-

sa, koji u potpunosti prenosimo (str. 6 i 7). Tamo gdje se spominje Biblija stavit ćemo riječ “jezici”, što će se odnositi i na govorenje i tumačenje. Zamolit ćemo čitatelje da s osobitom pozornošću pročitaju sljedeće retke.

Došli smo do fantastičnih zaključaka. To su činjenice koje ni na koji način nije moguće izmijeniti. Svaki znanstvenik koji želi dokaz, moći će provjeriti te činjenice. Ali dovedeni smo u nepriliku jednim psihološkim (moralnim) problemom. To je nešto bitno što se tiče života i smrti, nešto što poziva na odluku jesu li “jezici” pravi ili ih treba odbaciti; ili to djelo nudi novo otkriće, ili u tome nema ničega. Mnogi su se zanimali za naš rad ali je nekolicina njih, čim su shvatili na što će biti navedeni da odbace ako nastave, odgovorila: “Svatko može vjerovati ono što hoće ...” Ali nije tako. U svojoj uobrazilji, na psihološkoj razini, svatko od nas može pronaći ono što hoće – ali ovdje smo suočeni s matematičkom strukturom ... Dva i dva su četiri za svakoga. U tom području ne možemo vjerovati što tko hoće.

“Čim su shvatili na što će biti navedeni da odbace ako nastave” razlog je zašto nisu pristali da se ide dalje u istraživanju dara jezikâ; strah da će morati priznati: ako elektronska provjera potvrđuje da Biblija nosi Božji potpis, ta nas druga provjera može dovesti do toga da uvidimo čiji je potpis onoga koji stvara krivotvorinu – potpis anđela svjetla.

Svatko može sâm provjeriti “jezike”, jer to ne zahtijeva skupu i složenu opremu. Tko danas nema neki prijenosni uređaj za snimanje? Neka onaj tko pošteno traži istinu snimi svoj govor u jezicima ili neka ih snimi u crkvi. Ako vjeruje da je njegov dar pravi, tada nužno mora vjerovati da mora postojati i dar tumačenja. Neka zamoli nekoliko tumača PONAOSOB, tako da ostali to ne znaju, da mu protumači to što je snimio; tada neka uspoređi ta različita “tumačenja”. Ja sam to osobno učinio – no potpis nije pripadao “Ocu svjetlila”, nego ocu laži! (Jak 1,17; Iv 8,44)

Još jedna vrst provjere

Budući da elektronička provjera sve one koji se boje da će otkriti svoju zabludu potiče da poskoče s hinjenim zgražanjem, predlažem drugu vrst provjere. Prošle sam godine to predložio dvojici najpoznatijih pentekostnih vođa iz Francuske i Švicarske:

“Pošto vjerujete, navodno u dobroj vjeri, da vaš dar jezikâ još uvijek postoji i da je izvoran, prisiljeni ste vjerovati da i njihov neodvojivi doda-

tak, tumačenje, posjeduje iste čudesne značajke. Zaboravit ćemo elektoničku provjeru, s kojom se ne slažete, i nastaviti ovako: svaki će od nas uzeti dva svjedoka pa ćemo otići na sastanak u pentekostnu crkvu koju ja izaberem, negdje gdje ne poznaju ni jednog od nas i gdje su jezici popraćeni tumačenjem. Tu ću ja govoriti vašim nerazumljivim jezikom, a vi mojim. Vidjet ćete da će od ta dva 'jezika', mojeg i vašeg, ispasti dva 'tumačenja' – sto posto 'evanđeoska'! To će vam pokazati da sve to nije ništa drugo doli ljudska izmišljotina i puka krivotvorina. Kada utvrdimo tu prijevaru, tada ćemo i vi i ja zajedno s četvoricom svjedoka odmah sastaviti izvješće o činjenicama, potpisati ga i objaviti u svakoj crkvi u našim zemljama."

Što se tiče prve osobe kojoj sam uputio taj prijedlog, nisam primio odgovor. Onaj drugi je odbio pismom u kojem me optužio da sam hulitelj i lažan prorok! Ni jedan od te dvojice vođa nije se usudio prihvatiti izazov. Zašto? Zato što vrlo dobro znaju da bi jedini mogući ishod bilo to da se objelodani i javno prikaže njihova prijevara.

Je li kršćanin još uvijek dostojan toga imena ako se pokaže manje pošten od gadnih Baalovih proroka koji su prihvatili Ilijin izazov u pogledu vjerodostojnosti svoga boga? (1 Kr 18)

Potrebno objašnjenje

Kako objasniti da "otac laži" može u tolikoj mjeri upravljati ljudima koji su istinski ili tobože obraćeni, to jest nanovorodeni? To izgleda nemoguće. Pravi kršćanin ne može lagati, to jest nastaviti sustavno lagati samome sebi. Treba dosta dugo živjeti s tim skupinama ili se družiti s njihovim pripadnicima kako bi se prihvatila atmosfera kojom se godinama opijaju. Samsonov nesuvisli život razumijemo mnogo bolje kada znamo da je živio u doba kada je "svatko činio ono što mu se činilo pravo". Samson je bio dijete svoga doba, na koje je utjecala njegova sredina. Istina je da se kršćanin – ako živi u sredini u kojoj je pušenje prihvaćeno, gdje starješine služe kao primjer i gdje se velika pozornost posvećuje tome da se nikada ne izusti ni riječ o toj temi – nikada neće osloboditi robovanja biljci zvanom duhan. Čak će to sve manje željeti kada droga uđe u njegov krvotok i u njegov način življenja, tako da mu se savjest prestane buniti. Zašto da se pokaje zbog robovanja s kojim se njegova sredina slaže ili mu se uopće ne protivi?

Isto se odnosi i na rimokatolika koji se ne može odvojiti od svjetovnosti, koja mu je tako prirodna da je njome prožet sav njegov vjerski život. S praga crkve bez ikakva će problema prijeći do ulaza u krčmu s druge strane ulice, gdje će odigrati pikado s prijateljima, potrošiti nešto novca na oklade ili na kartanje, otpjevati nekoliko razuzdanih pjesama dok si nazdravlja sa svećenikom, koji će ga odrediti da organizira sljedeći župni ples. Svjetovnost kojom je okružen i u koju je uključen spriječit će ga da postane svjestan svog pogibeljnog stanja. U dobroj će vjeri vjerovati da ugađa “Gosponu Bogu” i da dodaje još jedno dobro djelo za ostvarivanje svog spasenja. Kako da takav čovjek otključa vrata pokajanja i obraćenja kada je ključ odnio ravnatelj njegove savjesti.

Isto se događa i u zajednicama sa snažnim karizmatiskim utjecajem. Iskustvo je tu važnije od nauka i ljudi se prepuštaju struji. Cijeni se mistična zanesenost. Ozbiljno i potanko proučavanje Božje riječi zamjenjuju priče, iskustva, svjedočanstva, viđenja i proročanstva. To je pogodno tlo za otkaz razumu. Nedostatak vjere žestoko se žigoše. “Sve što god moleći zaištete, vjerujte da to primete i bit će vam” (Mk 11,24) – vrsta je biblijske istine koja se kao ishod trajnog i žestokog pritiska prekomjerno napuhuje. Svaki pojedinac osjeća se obveznim svjedočiti o onome što je primio, čak i ako to nije primio ili nikada neće primiti. S jednom nogom u grobu, bestidno vas uvjeravaju da su ozdravljeni. Nije to laž; upravo suprotno, to je trijumf vjere. Čovjek mora i dalje vjerovati, što god došlo, i ni po koju cijenu ne sumnjati. To pretjerivanje u iskrivljavanju teksto-va jest ono što u tolikoj mjeri uobličuje mentalitet; kada netko pogrešno tumači jezik od kojega nije ništa razumio, on uopće nije prevarant, nego, jednostavno, *vjeruje!* On časti Boga svojom vjerom upotrebljavajući dar za koji vjeruje da ga je primio jer ga je iskao, ili zato što su ga uvjerali da ima taj dar. I kako se nitko u zajednici ne usuđuje poricati ili provjeravati otrcane evanđeoske fraze koje izgovara, on se nastavlja zapletati u ono što vjeruje da je istina – čak i ako prkosi istini. Kada neki pastor ustvrdi da je golema dvorana u kojoj je tu večer propovijedao bila dupke puna, a u stvari nije bilo prisutno ni dvadeset ljudi, on ne laže; on jednostavno vjeruje da Bog, koga je s vjerom molio da napuni dvoranu, ne može drugo doli ispuniti svoje obećanje. Budući da je pisano: “vjerujte da primete”, on stoga vjeruje da je primio i ima obraza glasno to izjaviti *u nazočnosti onih koji su svjedocima da je bilo upravo suprotno!*

To su podivljale istine koje stvaraju određene načine ponašanja – takve koji brzo mijenjaju stanje uma – nepoznate drugim evanđeoskim kršćanima, koji s teškom mukom mogu povjerovati da takve zloporabe stvarno postoje. To je, ustvari, duhovna bolest bliska istočnjačkim i okultnim religijama. To je ukidanje volje, odricanje Duha, podcjenjivanje sposobnosti razmišljanja. Nije li jedan od njih, G. Ramseyer, napisao knjigu (o kojoj ćemo prozboriti kasnije) naslovljenu “Previše misliš”? To je anihilacija samog sebe do točke kada se gubi svjesnost da bi se ispunito nekim drugim duhom. – Ali kojim duhom? Lako je isticati 1 Kor 14,14: “Jer ako se molim *u nepoznatom* jezikom ... um mi je besplodan.” Odvojeno od retka koji slijedi i koji to ispravlja preporučujući i uporabu razuma, dolazimo do točke gdje se prihvaća sve što ne dolazi od razuma. To neizravno vodi do toga da se prezre ono po čemu se čovjek razlikuje od životinje i dovodi do toga da se niječe prva Božja zapovijed: “Ljubi Gospodina Boga svoga svim svojim ... **umom**”; drugim riječima, svim svojim znanjem, svim svojim razumom, svom svojom voljom, svom svojom pameću, svim svojim duhom. Oni koji se priklanjaju suprotnom, reći će nešto kao: “Ne opiri se, odreci se samog sebe, ne razmišljaj više, pusti da Duh sve preuzme, prepusti se, predaj se, isprazni svoj um.” Možemo biti sigurni da će neprijatelj kada, kao u Mt 12,44, naiđe na neko mjesto u kojemu ne nalazi otpor kakav se preporučuje u Jakovu 4,7, požuriti da ispuni to mjesto lažno se kiteći imenom Duha Svetoga. Tada, po Isusovim riječima, “postane posljednje stanje onoga čovjeka gore negoli prvotno”. To je jedino objašnjenje za “dar” tumačenja koji smo opširno proučili.

Krivotvorina i služenje krivotvorinom

Kada je već sve rečeno i učinjeno, što bi dalo više težine našoj istrazi o spomenutoj temi negoli potvrda onih koji su gacali u tom trgovanju lažnim darovima i pokajali se zbog varanja pa sada priznaju da je njihova uporaba tih “darova” uvijek bila samo *krivotvorina i služenje krivotvorinom*. Ako ova posljednja tvrdnja nekoga povrijedi, neka se samo sjeti da pravovjerni pentekostalci koriste još žešće izraze kada osuđuju svoju braću karizmatike, koji upotrebljavaju iste darove koje su im, slučajno, oni sami prenijeli. Jedan bivši pentekostalac ostavio nam je ovo smjelo ali strašno priznanje/optužbu: “Nama razumski argument nije pravi način da se pozabavimo tom temom; na to smo osjetljivi samo ako ide

nama u korist. Mi smo bolesni; ono što nam treba jest iscjeljenje.” – To nam je napisao nakon svog iscjeljenja.

Nitko ne može spriječiti krivotvoritelje da ne tiskaju “dobre” novčanice, niti da se njima služe i puštaju ih u opticaj. Lažne novčanice, isto kao i lažni darovi, donose pravu radost, bogatstvo i glasovitost onima koji ih posjeduju – kao i stvarno uzdanje u same sebe sve do dana kada ih se uhiti. Dolazi vrijeme kada će se svi prevaranti morati suočiti sa strašnim danom obračuna opisanog sljedećim riječima:

1. “Položi račun o svojem upravljanju” (Lk 16,2).
2. “I kao što je ljudima određeno jedanput umrijeti, a nakon toga dolazi sud” (Heb 9,27).

Što će toga dana učiniti oni koji su se u području svetosti služili nečim lažnim – pod izlikom da govore bolje u Gospodinovo ime? Više neće biti sposobni zazivati Njegovo ime. Tada će biti prekasno da bilo što isprave.

Svi znamo da je već dovoljno ozbiljno kada nešto pogriješimo; ali odbijati provjeriti jesmo li pogriješili ili zavodi li nas netko, mnogo je ozbiljnije. No uvlačiti druge u prijevaru služeći se prijevarom, može dovesti samo do onoga o čemu govori naš Gospodin i Spasitelj: “Ako slijepac slijepca vodi, obojica će u jamu pasti” (Mt 15,14).

Neka se nitko tko provodi takvu prijevaru ne zavarava nadajući se da će u onaj Dan moći reći Bogu: “Gospodine, Gospodine, nismo li mi u tvoje ime prorokovali? i u tvoje ime zloduhe izgonili? i u tvoje ime mnogo čudesna djela činili?” – Gospodin će takvima otvoreno reći: “Nikada vas nisam poznavao: Idite od mene, vi koji činite bezakonje” (Mt 7,22.23).

Stari sat

Kada sam još bio dječak, tata je jednoga dana donio kući neku starinu. Bio je to sat od rezbarene bronce pokriven staklenim zvonom, koji je prikazivao razne prizore i likove iz seoskog života. Svaki je posjetitelj imao povlasticu razgledati taj predmet i pridružiti se hvalama za taj dragocjeni umjetnički rad. Navijali bismo ga s beskrajnim oprezom, što se pretvorilo u pravi religijski obred. Petnaest je godina to vrijedno umjetničko djelo zauzimalo počasno mjesto na polici kamina u dnevnoj sobi izazivajući pohvale i zavist mnogih gostiju. Ja sam provodio duge sate promatrajući to čudo koje je otkucavalo svakih pola sata i svaki puni sat. Išao je naprijed dobrih dvadeset minuta između dva navijanja, ali tu smo tajnu

čuvali za sebe. Obožavali smo taj sat koji je odolio zubu vremena i tako ga dugo pokazivao. Bio nam je na ponos i radost punih petnaest godina. Kad je tata umro, morali smo prodati sat. Mama i ja zatražili smo savjet stručnjaka da mu odredi cijenu. Taj je naveo tako sramotno nisku svotu da smo ostali zaprepašteni. – Pa što on misli? Zar da starinu od umjetnički oblikovane bronce prodamo za šaku kikirikija!? Sa smiješkom, kao da se ispričava, stručnjak je uzeo naše blago u svoje ruke i preokrenuo ga da nam pokaže njegovu unutrašnjost. – Bio je to običan kositreni odljev prekriven broncom!!! Taj, za nas originalan predmet, bio je posve bezvrijedan! Bila je to samo imitacija bez stvarne vrijednosti. Ipak, teška smo srca podnijeli rastanak s tim satom koji nam je donosio radost, sanjarenje, pa čak i sreću, a iznad svega opsjenu da posjedujemo “plus” koji je na kraju bio samo “minus” – jer je moj tata bio prevaren. To se ne bi dogodilo da je na samom početku dao procijeniti sat.

Sličnost s govorenjem “u jezicima” je očigledna. Mogli smo zadržati taj sat i tužnu tajnu o njemu te potajice nastaviti obožavati njegove kucanje i maštati dok u zanosu dvaput na sat slušamo njegove otkucaje koji se pretvaraju da govore istinitu priču.

Upravo to čine mnogi što se tiče govorenja u jezicima. Biblijska procjena potpomognuta kasetofonom otkrila im je da je ono u što su već pomalo sumnjali, u najboljem slučaju samo duševno stanje koje nema nikakve veze s prvotnom apostolskom izvornošću. Ipak, teško im se sada odreći vlastitih uspomena, načina razmišljanja, dragog im sanjarenja i odjekivanja riječi – svega što je obilježavalo njihov život. S ljudskoga gledišta ta je nostalgija razumljiva, ali je s božanskog neprihvatljiva.

No vratimo se našem satu. Što bi bilo gore od toga da zadržim nostalgiju (pa lažem sebi samome) i lažem drugima govoreći im i dalje o satu da je izvoran – pa im ga čak pokušam i prodati!

Obrazac za prodaju

Na žalost, upravo to čine mnogi na području svetoga. Organiziraju skupove za istraživanje i iščekivanje Duha te se pobrinu za prodajni obrazac. Način na koji to čine zvuči šuplje kao i ono što predlažu, a ono što slijedi samo je blijedi odraz onoga što smo vidjeli i što su nam prenijeli očevici.

Počinje sa zagrijavanjem, a zatim se razmotri što još one koji to još nisu doživjeli sprečava da prime “krštenje u Duhu”. Potom se opiše cjeloku-

pno djelotvorno i silno naoružanje koje očekuje one koji govore “u jezicima”. Kad se slušatelje uvjeri i pridobije za nešto tako sjajno (a tko bi odolilo privlačnosti te mentalne vježbe?), prelazi se na samo djelo. Postupno ili odjedanput započne snažna i osjećajna molitva; usred uzdisaja, zbrkanih riječi i krikova (što skoro uvijek završi vikom i vrištanjem), iščekuje se nadnaravan događaj. Potom uslijedi polaganje ruku popraćeno bučnim povicima, pa čak i zapovijedanjem Duhu da se On (ili *on*) spusti na pristupnika. U nekim slučajevima ima i šibanja remenom, kako bi se izagnalo zloduha koji se odupire. Potom se pristupnika nagovara da se moli s nadom da to ne bude na jeziku kojim inače govori. Ako se čovjek odupire, savjetnik ga odvodi na stranu. Ondje ga potiče da izgovara kratke fraze kao što je: “Haleluja, Isus je živ!” koje mora ponoviti deset, dvadeset, pedeset i više puta, i to sve brže i brže dok ga i drugi požuruju s riječima “brže, brže”, sve dok mu se, nesposobnu da nastavi, ne počne zapletati jezik, a on neizbježno stane ispuštati neke čudne glasove. To “krštenje u Duhu” pozdravit će pobjednički poklici, uslijedit će čestitanja, svečani zagrljaji i poljupci, radosna lica i potoci suza.

Posljednjih nekoliko godina uvedeno je nešto “pravo” za “novo-krštenje u Duhu”; kako bi se osigurali da ustraju na tome putu, mogu pohađati TEČAJ ZA GOVORENJE U JEZICIMA! Netko bi to nazvao gnusnim. Zar to nije jedna vrst hule na Duha Svetoga – i to u Njegovo ime?!

Ako ima takvih koji te sablažnjive postupke smatraju nesumnjivim svetogrđem, mnogo je onih koji o njima govore kao da je to nešto najprirodnije što postoji i svim srcem pristaju uz to pranje mozga kojemu su i sami bili izloženi pa to sada prenose na druge.

U našem kraju neki čovjek upotrebljava svoj novoprimljeni dar – uvođenje male djece u krštenje Duhom. Uz pristanak okolnih zajednica, on posjećuje njihove kršćanske obitelji i uči im djecu da govore “u jezicima”!

Tuđa pogreška

Neka braća u pentekostnom pokretu reći će da među njima nema toga. Ali idi pa vidi! Kada sam se odvažio da im ukažem na takvo što, rečeno mi je da su lažni oni drugi. “Drugi” se odnosi na druge pentekostne zajednice, nikada na njihovu. Eto, ona crkva na drugom kraju grada, ili ona na početku ulice. Ali zašto se taj pobožni i smireni prijatelj, koji poriče da je ekstremist kad je nasamo s tobom, pretvara u razjareno biće

kada se vrati u svoju skupinu? Ti su ljudi, kada sam ih izvijestio o takvim krajnostima, bili puni neodobravanja. Ali jesu li bili iskreni kada su mi dali odgovor prikladan za svaku svrhu: “Takvo što zbiva se u drugim skupinama, a ne u našoj.” Ipak, bilo je to u njihovoj skupini u predgrađu Pariza kada sam bio nazočan na molitvenom skupu mladeži, gdje sam sat kasnije trebao govoriti. Ono što sam tamo vidio i čuo ne dâ se opisati. Sljedeće retke pišem pred Bogom. Upotrijebit ću izraz kojim se Pavao poslužio četiri puta: “Govorim istinu, ne lažem.” Jedina usporedba kojom mogu opisati ono što sam te večeri vidio jest ova: Jednom sam zaustavio svoje vozilo na parkiralištu goleme trgovine, koje je djelomice bilo zauzeto prikolicama sa životinjama nekog cirkusa. Stigao sam upravo u doba kada su hranili velike mačke. Bilo je strašno slušati ih kako riču. Spomenuti molitveni sastanak bio je upravo takav– izgledalo je da svatko želi biti glasniji od svih ostalih: vikali su, rikali i urlali u tolikoj mjeri da sam se zatekao kako u sebi molim protiv svega toga. Probljedio sam i napustio skup s mučninom u želucu. Kasnije sam još u dva navrata osobno doživio to razorno iskustvo; razlika u glasnoći bila je svega nekoliko decibela.

Jednom drugom prigodom, dvadeset pet godina prije negoli se uopće čulo za “Toronto blagoslov”, u sredini koja je navodno dostojanstvenija i umjerenija od drugih, jedne nedjelje tijekom jutarnjeg bogoslužja neku je ženu obuzeo kreštav “duhovni” smijeh. Pastor, koga biste smatrali uzorom umjerenosti, prihvatio je taj “duhovni smijeh” i počeo sve prisutne poticati na smijanje: “Smijte se, smijte se u Svetome Duhu!” Tada je tu i tamo poneko prasnuo u smijeh, sve dok se nije počela smijati sva zajednica. Smijali su se svi, osim jedne dame koja mora da to jutro nije baš bila prijemčiva za Duha. Bila je to moja supruga!

Samoizgradnja

Sada smo došli do tako često navođene rečenice: “Onaj tko govori *nepoznatim* jezikom, sâm sebe izgrađuje” (1 Kor 14,4). Po tome bi jezici trebali biti dar za osobnu izgradnju; a kako se svi mi trebamo izgrađivati, svatko bi trebao imati taj dar. Ako se uzme iz konteksta, ta polurečenica znači upravo to. Ali imamo li pravo iščupati tri riječi, “sâm sebe izgrađuje” i dati im značenje suprotno cjelokupnom kontekstu 12., 13. i 14. poglavlja? Što je središnja misao, zajednička nit koja se proteže kroz ta tri poglavlja? – Drugi vjernici, zajedničko dobro, crkva! Uvijek se ističe dobrobit drugih i njihova izgradnja. Neprestance se kao vodilja na različite načine javlja misao: drugima, drugima, drugima:

- 12,7 “... svakome se daje očitovanje Duha na *zajedničku korist*.”
- 12,25 “... nego da udovi jednako skrbe *jedni za druge*.”
- 14,3 “A tko prorokuje, govori *ljudima* na izgradnju, ohrabrenje i utjehu.”
- 14,4 “... *crkvu* izgrađuje.”
- 14,5 “... na izgradnju *crkvi*.”
- 14,6 “... što bih *vam* koristio ...”
- 14,7 “... kako će (*oni*) znati ...”
- 14,8 “... *tko* će se spremiti ...”
- 14,9 “... kako će (*oni*) znati ...”
- 14,16 “... kako će *onaj* (drugi) koji je među neupućenima reći ‘amen?’”
- 14,16 “... budući da (on) *ne razumije* što govoriš ...”
- 14,17 “... ali se *drugi* ne izgrađuje ...”
- 14,19 “... da i *druge* poučim ...”
- 14,26 “... sve neka bude učinjeno *na izgradnju* (crkve) ...”
- 14,31 “... da se *svi* pouče ...”
- 14,31 “... (da se *svi*) utješe”
- Primjerice, cijelo trinaesto poglavlje govori o ljubavi koja je, naravno, plod *za druge* – jer drvo ne rađa plodove za sebe samo.

Ali upravo ovdje, u središtu te općenite nesebičnosti koja je CILJ svih darova Duha, dolazi najveći primjer sebičnosti koji je moguće zamisliti:

takav više ne izgrađuje druge, nego samoga sebe – a to Pavao osuđuje u 1 Kor 13,5: (ljubav) “ne traži svoje”. – Kako je to jadno! Pokazivati znakove samome sebi; uzimati natrag dar koji je Bog dao kao blagoslov za druge! – Kako je to djetinjasto, kao što veli Pavao u dvadesetome retku idućeg poglavlja! Nema sumnje da Pavao, kada govori o takvima koji govoreći u jezicima izgrađuju same sebe, govori s prijekorom. Značajno je to da on u istoj rečenici onome koji govori u jezicima suprotstavlja onoga koji prorokuje. I dok onaj prvi izgrađuje samoga sebe, onaj “tko prorokuje, crkvu izgrađuje” (14,3.4). Suprotstavivši ta dva dara, Duh Sveti ne želi reći da prorok ne izgrađuje i sebe zajedno s drugima. I on ima koristi od svoga dara, ali ne izgrađuje samo sebe.

Ne postoji dar koji u sebi nema vlastiti izvor za izgradnju. Pastor izgrađuje i sebe kada skrbi za Božje stado, ali ne hrani samo sebe, nego i druge. Učitelj ne izgrađuje samo sebe kada izlaže nauk, on izgrađuje druge. I navjestitelj Evanđelja potaknut je svojim darom, ali od njegova dara najveću korist imaju njegovi slušatelji. Ako Duh na taj način rezultate onoga koji prorokuje uspoređuje s rezultatima onoga tko govori u jezicima, nije to samo zato što onaj prvi – za razliku od drugog koji izgrađuje samo sebe – izgrađuje crkvu, nego i zato što bi za ovog drugog neupućeni mogli pomisliti da je barbar, tuđinac (14,11). Ustvari, Pavao kaže Korinćanima da onaj koji prorokuje, pogađa cilj – druge ljude; dok onaj koji govori u jezicima na način koji smo razmotrili, promašuje cilj. Što se Petra tiče, i on potvrđuje da je jedini mogući cilj sljedeće: “Onako kako je svatko primio dar, tako poslužujte *jedan drugome*” (1 Pe 4,10).

John Stott, u svojoj knjizi *Od krštenja do punine života (From Baptism to Fullness of Life)* govori da: “... izgrađivanje samoga sebe nije u skladu s naučavanjem Novog zavjeta o izgradnji ... Nismo li prisiljeni priznati da je taj dar bio strašno zloporabljen? Što bismo mislili o profesoru koji bi nasamo predavao samome sebi? Ili o čovjeku s darom iscjeljenja koji bi iscjeljivao samoga sebe? Teško je opravdati osobnu uporabu dara koji je izrijekom dâan za dobrobit drugih.”

Nasamo

Zamisao da se u jezicima može govoriti samome sebi, kod kuće, potječe od pogrešnog tumačenja Pisma. U potvrdu toga tumačenja u Bibliji nema ni retka, ni riječi, pa ni nagovještaja. Kako bi Bog mogao dati taj

dar za osobnu uporabu, kada je Njegova namjera bila da se on upotrebljava javno i to za određenu vrstu ljudi? Upotrebljavati taj dar nasamo bilo bi poricanje samoga znaka i njegove svrhe. Možeš li zamisliti evangelizatora Billy Grahama kako u svojoj spavaćoj sobi održava evangelizaciju bez ikakvog drugog slušateljstva osim vlastita odraza u zrcalu? Možeš li ga zamisliti kako, sa svrhom da izgradi samoga sebe, propovijeda Evanđelje sebi samom i, štoviše, poziva da preda nj iziđu ljudi kojih uopće nema? Moguće je da dobije nešto od svega toga, ali, iskreno rečeno, takva bi pantomima bila apsolutno besmislena. Možeš li zamisliti da je Pavao, napisavši svojih trinaest poslanica, dokaz svoga apostolstva, zadržao sva ta djela za vlastitu izgradnju – da ih čita nasamo tijekom svojih putovanja? Isto tako je i govorenje u jezicima nasamo davanje znaka – nikome. Možeš li zamisliti pentekostnog propovjednika kako svoj tobožnji dar iscjeljivanja upotrebljava nasamo praveći se da polaže ruke na bolesnike kojih nema? Ne bi li to bilo izrugivanje riječima Gospodina Isusa: “A ova ... znamenja ... *na nemoćnike* će ruke polagati ...” Ali ako bolesnici nisu nazočni, taj znak je poput vršilice koja mlati zrak. To se odnosi i na govorenje jezika stranog Hebrejima; ako OVAJ NAROD, Hebreji, nije nazočan da vidi taj znak koji je osobito namijenjen njima, tada on nema smisla. Zamisli da se netko kugla – a nema čunjeva! Bez njih bi igra bila komedija. Sami po sebi, bez onih kojima su namijenjeni (bez nevjernih Židova), jezici su, da tako kažemo, poput kuglanja bez čunjeva ili, još bolje, kao igranje tenisa bez drugog igrača s druge strane mreže!

Semafori su znak vozačima. Što bismo mislili o nadležnima za promet kad bi uklonili semafore s križanja, sklonili ih u podrum gradske vijećnice i okupljali se unutar ta četiri zida da uživaju u njihovu radu? Upotrebljavati ih negdje drugdje, a ne na križanjima i prijelazima, ne bi imalo smisla. Isto tako, kakve svrhe ima govoriti u jezicima nasamo, daleko od očiju i ušiju OVOGA NARODA kojemu je taj znak namijenjen? Jer upravo za to je taj dar i predviđen: od Pedesetnice se crveno svjetlo promijenilo u zeleno za sve jezike Zemlje da se ujedine s izbavljenim Židovima i daju slavu Spasitelju *svih* ljudi.

Čineći to nasamo, neki se misle okoristiti JEDNIM od sastavnih dijelova jezikâ, dok zanemaruju ostale. Ne može se ogoliti dar i zadržati samo jedan od njegovih vidova. Automobil je složeno mehaničko vozilo koje je moguće voziti kao cjelinu, ili ga uopće nije moguće voziti. Ne možeš ski-

nuti kotače da bi se vozio, a karoseriju s motorom ostaviti u garaži. Kada se vozilo kreće, tada se kreće cijelo. Na isti način nije moguće ni jezike rezati na komade kao salamu. Jezici su bili na izgradnju govorniku i drugima, i znak nevjernim Židovima, i razumljivi, to jest tumačenjem učinjeni razumljivima. Istodobno su trebali biti sve to. Taj je dar bio neodvojiv od svoje **trajne** svrhe: da nevjernim Židovima bude znak sveopće ponude spasenja (Dj 2,17).

Neki ljudi misle da mogućnost provođenja te karizme nasamo nalazimo u Pavlovim riječima da onaj koji govori u jezicima treba šutjeti u crkvi i, ako nema tumača, “govoriti sebi i Bogu” (1 Kor 14,28). Na njihovu žalost, u tim riječima nema te ideje o govorenju u jezicima. Da bi je se našlo, treba nešto dodati i tako patvoriti tekst. Teško da je Pavao imao takvo što na umu netom što je izrekao da su “jezici ... znak ... nevjernima” (14,22). **Budući da su jezici bili čujan znak, kako bi se netko mogao riječima obratiti nevjernicima ako potihlo i u tajnosti govori sebi i Bogu?!**

Netko mi je, pročitavši moju knjigu, rekao: “Tebi se sve svodi na znak.” – Pa naravno da je tako! Uzmimo za primjer putokaz; nadugo i naširoko možemo raspravljati o njegovoj dužini i visini, obliku, boji, fosforescenciji i veličini slova, ali koliko god bila točna opažanja, nemoguće je zaobići činjenicu da je njegova jedina i krajnja svrha da bude putokazom. A tako je i s govorenjem u jezicima: kako god mi gledali na njih, Duh Sveti kaže da su oni ZNAK nevjerujućem Izraelu.

U toj stvari, kao i u drugima, može se vidjeti da se ne slijede pravila igre. Onaj tko govori u jezicima nasamo, nadomjestio je Božja pravila svojim pravilima. Opasnost takvog postupka da se procijeniti u svjetlu 2. Timoteju 2,5: “I, natječe li se tko, ne ovjenčava se ako se zakonito ne natječe.”

Prestanak govorenja u jezicima

U uvodu smo pročitali kako ortodoksni pentekostalci strogo osuđuju ono što nazivaju lažnim karizmatiskim naucima. Iste te točke njihova vlastitog nauka, pomno provjerene njihovim vlastitim metodama, već su nam razotkrile sedam važnih zabluda.

1. Riječi govorene u jezicima nikada nisu bile upućene ljudima.
2. Govorenje u jeziku nije bilo znak za vjernike.
3. Jezici su bili znak nevjernim Židovima.
4. Jezici nisu bili nerazumljivi.
5. Današnja tumačenja su prijevara.
6. Činjenica da Isus nije govorio u jezicima potvrđuje istinu o znaku upućenom isključivo “ovome narodu”.
7. Osobna uporaba jezika nepoznata je Pismu; bilo bi to nijekanje njihove svrhe – da budu znak nevjernima.

Krenimo najprije s odbijanjem. Već bi i 3. i 6. točka, prema onome što kaže Pismo, bile dovoljne kao dokaz da je taj dar odavno prestao postojati. To je Augustin primijetio i dobro razumio već u svoje doba. Pisao je: “Bio je to znak prikladan za ono doba. Zamišljen je bio kao proglas dolaska Duha Svetog ljudskim bićima svih jezika, kako bi pokazao da Evanđelje treba navijestiti svakom jeziku na svijetu. To je bilo kako bi se nešto navijestilo, a potom je nestalo” (*Homilije o Prvoj Ivanovoj poslanici*). To je tako jasno i logično kao tvrdnja o nečem očiglednom. Rana je crkva postajala sve manje židovska, a sve više sastavljena od ljudi svih jezika pa stoga i sve uvjerenija da je ponuda spasenja sveopća. Kada su to jednom potpuno shvatili, nije bilo više nikoga koga bi trebalo uvjeravati da je “Bog tako ljubio svijet”, a ne samo Izrael. Gospodin je bio više negoli samo Bog onima koji su govorili hebrejski; On je bio Bog i onima koji su govorili stranim jezicima. Kako se u Crkvi (pa čak ni u svijetu) više nije sumnjalo u tu istinu ili je se smatralo upitnom, više nije bilo razloga da postoji karizma koja je bila znak toga. Bog ju je, budući da za njom više nije bilo potrebe, povukao isto kao što je povukao u nebo ono platno koje se tri puta ukazalo Petru. Očuvanje znaka koji više nikome ništa ne javlja

isto je kao i ostaviti znak za ograničenje brzine uz cestu na kojoj su već odavno završili radovi. Takvo što samo bi izazvalo zbrku u umu vozača.

Još malo biblijske spoznaje

Ono što najviše razdražuje najgorljivije pristaše govorenja u jezicima jest tvrdnja da neki od darova Duha, koji su bili tako korisni u apostolskoj Crkvi, više ne postoje, premda sama Crkva i dalje postoji. Takvi kažu da jezike, ako ih je trebala negdašnja Crkva, još više treba Crkva koja živi u teškim posljednjim vremenima. Na njihovu žalost, ta prividna logika nema ni najmanju potporu u misli i spoznaji koja dolazi iz Svetoga pisma. Jednom kada sam o tome raspravljao s jednim dobrim prijateljem, on je naveo poznate retke: “Isus Krist je isti jučer i danas, i zauvijek” (Heb 13,8) i “jer neopozivi su darovi i poziv Božji” (Rim 11,29). U njegovim očima i danas važi sve što piše u Bibliji, kao i svi darovi iz prošlosti.

Zapitao sam ga je li dao obrezati svoga sina iz poslušnosti Pismu i je li prinio žrtve koje je trebalo prinijeti za Gospodinove blagdane? Zatečen pitanjem priznao je da se zaletio s odgovorom. I dok je istina da riječ Gospodinova ostaje zauvijek, neka od njezinih naučavanja u današnje doba više nisu primjenjiva. No i dalje je svejedno branio svoju glavnu tvrdnju, rekavši da se neki od starozavjetnih postupaka nas ne tiču, ali da nije tako s Novim zavjetom, koji trebamo prihvatiti u cijelosti, osobito Isusove riječi. Otvorivši Bibliju, zamolio sam ga sa mi objasni Isusove riječi iz Mateja 10,5, koje je On izgovorio kada je ono slao Dvanaesticu rekavši im: “Putem poganâ nemojte hoditi”, što znači da ne propovijedaju Evanđelje nikome drugome doli Židovima.

– “Prihvaćaš li te Gospodinove riječi kao da važe za tebe danas?” Nakon kraćeg razmišljanja odgovorio je da nikada nije razmišljao o tome.

– “Dakle, te riječi nepromjenjivoga Gospodina više nisu na snazi?”

– “Ne.”

Zatim sam ga upitao postoji li još uvijek onaj najizvorniji dar koji je najlakše dokazati – dar dodavanja stranica spoznaje i nadahnutog proštva Bibliji, dar koji je bio tako koristan u izgradnji Crkve.

– “Ne.”

– “Dakle, vjeruješ da je Bog ukinuo taj dar?”¹

– “Da.”

– “Što misliš, kaže li Biblija da je taj dar prestao postojati?”

– “Koliko ja znam, ne kaže.”

– “A ipak vjeruješ da je prestao postojati?!” – “Dakle, vjeruješ da je taj dar Duha prestao postojati, premda Biblija ne kaže da je prestao? Reci mi onda zašto odbijaš vjerovati u prestanak dara jezika, kad Biblija kaže da će jezici prestati?” (1 Kor 13,8)

Što se tiče prestanka nadahnuća za pisanje Svetoga pisma, pentekostalizam drži doktrinarni stav koji je zajednički svim evanđeoskim krugovima. Ali kod mnogih pentekostalaca otkrivamo neku vrst uzdržljivosti u razgovoru o toj temi. Zašto? Zato što to, ako je Duh Sveti uklonio najočigledniji od svih darova, potkopava njihov temelj; onda više nema ničega što bi se moglo suprotstaviti biblijskoj misli da su prestali i drugi darovi.

Osim toga, isti Duh koji je svoje krštenje popratio silnim vjetrom i ognjenim jezicima, prestao je s tim očitovanjima, koja ne nalazimo ponovljenim nigdje u biblijskim događajima koji slijede. Stoga se nitko ne može pozivati na tu osobitu tvrdnju koja kaže: “Ako je Crkva prvoga stoljeća trebala ta dva osobita očitovanja, koliko ih više treba današnja Crkva?” Nije moguće ni reći da ta znamenja, budući da su se pojavila u prošlosti, neizostavno treba doživljavati i danas. Bog ih je uklonio neposredno nakon što ih je dao i mi to trebamo prihvatiti. Dakle, ako je Crkva mogla devetnaest stoljeća biti bez “ognjenih jezika”, “silnoga vjetra” i “nadahnutog pisanja”, i još uvijek to ne vidi u svojoj sredini (što se odnosi i na pentekostne crkve), tada je to zato što Crkva može i bez toga. To je dokaz da neki darovi i znamenja koja su oni prikazivali nisu trajni.

Kada?

Prijeđimo s logičkog odbijanja na same tekstove. Pitanje koje se prirodno javlja jest: “Kada su to jezici trebali prestati?” Ono što pentekostni i karizmatički krugovi prihvaćaju jest da je prestanak dara jezika povezan s izrazom iz 1 Kor 13,10: “... kada dođe ono savršeno (ili *savršenstvo*)”. Po njima, to savršeno je povratak Isusa Krista. **Ali nigdje u Bibliji ne nalazimo da će jezici prestati dolaskom savršenosti!** Samo treba polako i smireno pročitati Božju riječ. Sve je kristalno jasno u 8. i 9. retku 13. poglavlja, koje se često tumači ovako-onako. U 8. retku veli:

1. prorokovanja će iščeznuti,
2. jezici će prestati (to jest, neće više postojati),
3. spoznaja² će nestati.

Posve je jasno. Bez ikakva prijelaza deveti nam redak govori što će nestati kada dođe savršenstvo. Pozorno ga pročitajmo.

1. Djelomično spoznajemo (dar spoznaje).
2. Djelomično prorokujemo (dar prorokovanja).
3. ?????

Što se dogodilo s darom jezikâ? Više ga nema! Netko nam je napisao kako je istina da ga nema, **ali kao da je tu!!!** Bojim se da će neki ljudi u svom umu i umetnuti jezike u deveti redak, kako bi sami sebe uvjerali da taj dar, poput ona dva spomenuta, ostaje sve dok ne dođe ono savršeno. Ali svršetak jezikâ NIJE, kao ona druga dva dara, povezan s dolaskom savršenstva. Sveti Duh to nikada nije ni rekao ni naučavao. Upravo suprotno, on naučava, kao što to uvijek iznova ističemo, da je taj dar povezan s nečim sasvim drukčijim. Povezan je s CILJEM za koji ga je Bog dao. A taj je cilj u potpunosti dosegnut kada su ljudi u Crkvi potpuno shvatili da “jezici, plemena, puci i narodi” trebaju stupiti u novi savez na istoj osnovi kao i “ovaj narod”. Kada je ta činjenica postala tako jasna, kada se općenito vjerovalo u nju, prihvatilo je se i, iznad svega, kada joj se više nitko nije suprotstavljao, prestao je postojati razlog za postojanje jezikâ. “Ognjeni jezici” ugasli su, ne zbog dolaska “savršenstva”, nego zbog nedostatka njihova prirodnog goriva: nazočnosti “ovoga naroda” i njegova prirodnog nevjerovanja i neprihvaćanja da je spasenje i za druge narode. Kao što svatko zna, zvijezde su vidljive i korisne jedino noću. S dolaskom danjeg svjetla one nestaju. Na isti način su i jezici bili korisni jedino u mračnjaštvu Izraela ukorijenjenog u svome nevjerovanju u Božje izabranje ljudi koji su govorili stranim jezicima.

Nedavno, u pokušaju da me uhvati u zamku, jedan od velikih francuskih karizmatičkih vođa upitao me kojeg su datuma prestali jezici i kako se zvao čovjek koji je posljednji govorio u jezicima. Šaljivo sam mu odgovorio: “Recite vi meni kada i po kojoj odluci su plinske svjetiljke u našem gradu proglašene zastarjelima i kako se zvao i koliko je godina imao posljednji čovjek koji ih je palio?” Svatko zna da je plinska rasvjeta ukinuta pojavom električnih žarulja. Na isti način i jezici su jednostavno nestali onog trenutka kad je na pozivanje poganâ izliveno cjelokupno svjetlo.

Budući da Duh Sveti svršetak jezikâ ne povezuje s dolaskom “savršenstva”, nepotrebno je naprezati se da doznamo odnosi li se to savršenstvo na Gospodina Isusa i Njegov dolazak ili, kao što mnogi misle, na dovr-

šenje pisanog otkrivenja – Biblije. Bilo to ono prvo ili ovo drugo, to uopće nema veze s našim proučavanjem. Argumenti iz 13. poglavlja koji se obično ističu u raspravljanju o jezicima obično su “bit će ukinuto ovo što je djelomično”, “tada (ćemo vidjeti) licem u lice”, “tada ću potpuno spoznati” – ali oni nemaju veze sa svršetkom dara jezika, jer se na to ni ne odnose. Budući da je Sveti Duh u svojoj suverenosti uklonio jezike iz devetoga retka i s dolaskom savršenstva povezo samo znanje i prorokovanje, tko ima smjelosti uvoditi ih (i na taj način skretati raspravu)? Zar ih je Bog Sveti Duh “zaboravio” umetnuti u taj redak?

Šest ili tri?

Kako ne bismo ostavili otvorena vrata za neki budući argument, na kratko ćemo se udaljiti od predmeta i **pretvarati** se da su u devetome retku doista spomenuti jezici. Prikazat ćemo da ni u tom slučaju “dolazak savršenstva” ne može biti Kristov povratak.

Moramo zapaziti da Pavao ne govori o tri, nego o šest darova:

- spoznaja,
- jezici,
- proricanja,
- vjera,
- nada,
- ljubav.

Duh naglašava da će od njih šest preostati samo posljednja tri: vjera, nada i ljubav³, koje će postojati sve do Kristova dolaska. Nemoguće je izraziti se jasnije. Ako od šest OSTAJU tri, znači da tri NE OSTAJU. A koja su to tri dara? Napisano je crno na bijelo: spoznaja, jezici i proricanje. Ustrajati na proricanju da su ta tri dara davno nestala, bilo bi kao tvrditi da Duh Sveti veli: “Do Isusova dolaska OSTAJE NJIH ŠEST.” – “Žao mi je!” veli Pavao. Od njih šest samo tri ostaju do svršetka; ostali neće ostati, nego će nestati. A kada će nestati? – Kada dođe “savršenstvo”. **Budući da je dolazak toga savršenstva postavljen prije Kristova povratka, kojeg nalazimo na samom svršetku s tri ostala KOJI OSTAJU, taj se izraz nipošto ne može odnositi na dan Njegova dolaska.** Jer ako to znači to, trebamo izmijeniti Riječ Božju i unijeti promjenu koju su neki u svom umu već učinili, to jest: OSTAJE njih ŠEST!!! Duh Sveti je rekao TRI – na nama je da odaberemo.

Što znači “savršeno”?

Prije negoli dovršimo ovo poglavlje pozabavit ćemo se s posljednjom primjedbom, što će nam omogućiti da objasnimo značenje tvrdnje “kada dođe ono što je savršeno”. Neki kažu da su, ako su jezici već prestali, jednako tako povučeni i spoznaja i proricanje. To je nešto što s radošću prihvaćamo, a objasniti ćemo zašto.

Kada je Pavao pisao te riječi (8. red.), kanon Svetog pisma još nije bio dovršen. Još je trebalo napisati skoro sav Novi zavjet, uključujući tu i tri ili čak sva četiri evanđelja. Od čega je sastavljena Božja riječ? Od **spoznaja** koje je prenose i **proricanja** koja je otkrivaju. U doba kada ta dva osnovna elementa kršćanske vjere nisu još bila zapečaćena u Novom zavjetu, Duh je davao spontane riječi spoznaje i, jednako tako, spontano proročko izgrađivanje na sastancima rane crkve (1 Kor 12,8). Pavao i ostali pisci Novog zavjeta u svojim će nas nadahnutim spisima upoznati s Gospodinom i Njegovim učenjima te nam dati sva proročka otkrivenja nužna za razvoj naših duhovnih života.

To znanje i ta proročanstva čak su i u spisima samo djelomična (Iv 21,25; 1 Kor 15,3), ali potpuno dostatna za naše spasenje i izgradnju. Bog nije držao potrebnim kazati nam nešto više, bilo o svome Sinu, bilo o budućnosti. Ali jednom kada je u Novom zavjetu zapisano potpuno znanje i sva proročanstva, te su dvije karizme stigle do svog svršetka. S dovršenjem kanona Svetog pisma došlo je “ono savršeno”.

Razna svjedočanstva o savršenstvu Biblije možemo sažeti čudesnim 96. retkom 119. psalma: “Svakom savršenstvu vidjeh svršetak, ali zapovijed tvoja (Riječ) krajnje je široka.” To savršenstvo je takvo da mu u tisuću i devet stotina godina ništa nije dodavano. Mi imamo samo spoznaje i proročanstva drugorazredne naravi, takve koje je moguće upotrijebiti tek za tumačenje izvornika. Ona donose objašnjenja, to jest tumačenja koja ne mogu ništa dodati onome što je napisano; vrijednost njihova nadahnuća nipošto nije moguće usporediti s izvornikom, u suprotnom bi ih se trebalo dodati Bibliji. Mogu postojati proročanstva poput onog Agabovog, kojim je naviještena glad (Dj 11,28), ali koja nemaju veze s proročanstvima o kojima Pavao kaže: “Izgrađeni ste na temelju apostolâ i prorokâ, a zaglavni je kamen sâm Krist Isus”. Dakle, postoji temelj spoznaje i proricanja kojemu nitko ne može više ništa dodati. Vođen Duhom Božjim, Pavao je rekao da će to nestati kada dođe ono savršeno; i bilo je tako.

Dolaskom savršenog otkrivenja svaki kršćanin, zajedno s Pavlom, može reći da je i spoznaja i proricanje nestalo kada je pisac Otkrivenja napisao svoj posljednji redak.

Ovako Dr. Scofield u svojoj Bibliji tumači 1 Kor 14,11: “Novozavjetni prorok nije bio samo propovjednik, nego nadahnuti propovjednik koji je predavao otkrivenja koja su se odnosila na novo razdoblje (1 Kor 14,29-30), i to tako dugo dok nije dovršeno pisanje Novog zavjeta.”

Poput mjedene zmije

Na Gospodinovu zapovijed Mojsije je načinio mjedenu zmiju (Br 21,9). Bio je to Božji dar, snaga Božja na dobrobit onima koji su vjerovali Božjoj riječi. Gospodin Isus kasnije tu zmiju spominje u svom razgovoru s Nikodemom. Pritom ide tako daleko da sebe i svoje Djelo uspoređuje s njom: “I kao što je Mojsije podigao zmiju u pustinji, tako mora biti podignut Sin čovječji” (Iv 3,14). Tu mjedenu zmiju Izraelci su pobožno čuvali stoljećima. A što je s njom učinio dobri kralj Hezekija? “On je ... u komade razbio mjedenu zmiju **koju bijaše načinio Mojsije**, jer su joj djeca Izraelova sve do tih dana palila kâd” (2 Kr 18,4). Ta je zmija postala kamen spoticanja Izraelu, premda je to bila ona ista koju je Bog dao načiniti. Nije to bila krivotvorina one prave, nego ona stvarna, prava, izvorna. Njezina prvotna namjena, da se na nju pogleda, bila je obogaćena i poljepšana pa su joj prinosili i kâd. Uz izliku da se štovanje te zmije pridodaje nepromjenjivom Bogu, sve je završilo tako da je ona preuzela Božje mjesto i postala idol poput ostalih idola.

Uvjereni smo da je svatko tko se protivio zastarjeloj uporabi zmije nailazio na neodbravanje ljudi oko sebe! Štovatelji mjedene zmije navodili su činjenice iz povijesti i Biblije, kao i nesumnjiva iskustva. Možda su i tvrdili da se Bog, koji je zapovjedio da se zmija iskuje, ne mijenja, jer je On isti jučer, danas i zauvijek; da se to što se zbilo u pustinji može ponoviti i u njihovo doba; da se moć Božja nije promijenila i, iznad svega, **da nije rečena ni riječ o prestanku zmijine moći i korisnosti.**

U stvari, duhovni postupci koji su se razvili u vezi te relikvije postali su gadost. Danas su jezici sve većem broju ljudi također relikvija koju nose u svojim srcima, o kojoj neprestance govore i kojoj trajno žrtvuju svoje predanje. Svoje postupke brane govoreći da je Bog taj koji je dao jezike. No Bog je dao i mjedenu zmiju – ali za određenu prigodu i za ograničeno

razdoblje. Izvan tog vremenskog ograničenja ona je zastarjela poput namirnica ili lijekova kojima je prošao rok valjanosti pa su postali opasni – umjesto izliječenja donose bolest. To se dogodilo i s mjedenom zmijom: njome se zarazio njihov duhovni život. Možemo biti sigurni da su mnogi ljudi, kada su ostali bez zmije, doživjeli pad svog duhovnog zanosa, jer više nisu imali ništa opipljivo za što bi se uhvatili. Također shvaćam zašto se neki ljudi tako grčevito drže govorenja u jezicima. Njihov je duhovni život tako siromašan i tako slabo utemeljen na Bibliji da im, ako izgube jezike, ne preostaje ništa drugo.

Mana

Tijekom četrdeset godina boravka u pustinji, Izraelci su s neba primali dar koji se zvao mana, kruh s visine koji je šest dana u tjednu padao na zemlju. Taj dar bio je znak, dokaz da ih u Kanaanu očekuje bogata žetva. To je potrajalo četrdeset godina. Ali mana je prestala padati čim su stigli u Obećanu zemlju. Ukinuo ju je Bog, koji im ju je bio dao. Zašto? Zato što su otada imali žetve u zemlji u kojoj su se nastanili. Dar koji je bio znak i predokus obećanja postao je stvarnost pa je stigao do svog svršetka. Isto je bilo i s jezicima: dok je mana naviještala žetve u Kanaanu, dar jezika naviještao je Židovima žetvu poganâ. Kao što mana nije nastavila padati tako ni, kada je jednom žetva poganâ postala činjenicom koju nitko nije mogao poricati ili joj se suprotstavljati, nije nastavio postojati ni dar jezika.

Prijeđimo sada s biblijskog prikaza na sâm nauk:

1. Od 70. godine pa nadalje, s padom Jeruzalema i raspršivanjem židovskoga naroda po svemu svijetu, izvršena je osuda⁴ nad nevjerničkim Izraelom, koja je bila naviještena govorenjem u jezicima (Iz 28,11-13; 1 Sol 2,26; 1 Kor 14,21).

2. Ulazak u Crkvu golemoga broja ljudi koji su govorili stranim jezicima, koji je naviješten govorenjem u nepoznatim jezicima, zbio se istodobno kada i uklanjanje Izraela i osuda nad njim. Taj znak bio je u potpunosti dovršen; dovršen kao i ono veličanstveno “Dovršeno je!” na križu, koje zabranjuje ikakvo ponavljanje iste žrtve. U skladu s proročanstvom Svetoga Duha, ni jezici nisu nastavili postojati: “Bili to jezici, oni će prestati” (1 Kor 13,8).

¹ Neki misle da se Otk 22,18 odnosi na svršetak nadahnuća Biblije, ali taj se redak tiče samo “proročanstva OVE knjige”. Ista zabrana dodavanja nečega Zakonu nalazi se u Ponovljenom Zakonu 12,33. Ipak, Petoknjižju su bile dodane brojne knjige. Razlog za svršetak nadahnuća nalazi se posvuda, ali to bi nas odvelo od našeg proučavanja.

² Pokušavajući dokazati da još uvijek postoji dar spoznaje, neki ga pripisuju vidovitosti i proročkom otkrivenju kao što je, primjerice, spoznaja o nekim skrivenim činjenicama, okolnostima ili grijehu, koji bivaju razotkriveni takozvanom “riječju spoznaje”. Ta riječ (*gnosis* u grč.) koja se ponavlja dvadeset i osam puta u Novom zavjetu, nikada se ne upotrebljava u tom smislu. Uvijek joj je značenje “razumska spoznaja” ili “znanje”.

– 1 Kor 8,1: “A u pogledu onoga što je žrtvovano idolima znamo da svi imamo znanje.”

– 1 Kor 8,10.11: “... pa propadne zbog tvoga *znanja* nejakı brat ...”

– 1 Kor 14,6: “... dođem li k vama govoreći jezicima, što bih vam koristio, osim da vam govorim po otkrivenju, ili *spoznaji*, ili po proročanstvu, ili po nauku?”

Ovaj posljednji redak prikladan je dokaz da je spoznaja nešto što se razlikuje od proročanstva, otkrivenja ili neke vrste vidovitosti.

³ Budući da je ljubav vječna, nikada neće prestati. Vjera i nada prestat će postojati kada se vrati Gospodin (2 Kor 5,7; Rim 8,24.25).

⁴ Vidi 10. poglavlje: Ognjeni jezici.

Sedmerostruki blagoslov Duha

Budući da je Biblija božanski nadahnutu, riječi koje ona izabire uvijek su one najbolje prilagođene da posreduju istinu koju nam treba prenijeti. Kada se upotrebljavaju osobiti izrazi, nije nam dopušteno miješati ih ili smatrati izmjenjivim ili istoznačnim. To ćemo vidjeti u pogledu sedmerostrukog blagoslova Duha.

1. DAR Duha Svetoga. U Djelima 2,38 čitamo: “Pokajte se i neka se svaki od vas krsti u ime Isusa Krista za oproštenje grijeha i primit ćete DAR Svetoga Duha.” Duh je bio Očev DAR crkvi i, na temelju Isusova obećanja ponovljenog u Dj 1,8, svakom vjerniku ponaosob. To se obećanje ispunilo na Pedeseticu i to je povijesna činjenica. Duh Sveti je kao dar Božji dan Njegovu narodu, isto kao što je i Abrahamu i Izraelu dana baština. Ali premda je Bog cjelokupnu baštinu dao Izraelu odjedanput, Mojsije je rekao: “Svako mjesto kojim budu gazile stope vaših nogu, vaše će biti” (Pnz 11,24). Kako je to mogao reći za ono što im je već pripadalo kao božanski dar? Mogao je zato što treba razlikovati baštinu i posjed. Baština je sve što je Bog bezostatno dao Izraelu; posjed je bilo ono što su oni osvojili. To je istina i u pogledu Duha Svetoga, koga nam je Bog dao i ne može nam ga dati još više; ali na neki način, primivši taj dar, tu baštinu trebamo pretvoriti u svoj posjed. Gdje god je darovatelj, mora biti i primatelj. Tako i dar, isto kao i spasenje, postaje osobni posjed u trenutku kada ga primimo. Stoga ga trebamo primiti vjerom, kao što to kaže u Gal 3,2.14: “Jeste li djelima Zakona primili Duha ili slušanjem **vjere?**”

2. PEČAT Duha. *Nakon što ste povjerovali* zapečaćeni ste obećanim svetim Duhom (Ef 1,13) “kojim ste zapečaćeni za dan otkupljenja” (Ef 4,30). Zapečaćeni smo Njime koji je i DAR i PEČAT. Značajno je da je takvo što bilo rečeno Efežanima. Efez je bio luka u kojoj se mnogo trgovalo drvetom. Trgovci bi u Efezu kupili stabla, koja bi zatim rijekom odvozili do odredišta. Kako bi nakupovali mnogo stabala, obilježili bi ih pečatom koji je dokazivao da pripadaju njima – sve do dana kada bi ih mogli ponovno skupiti (otkupiti). Tako je i nama dân PEČAT; ne s naglaskom na onom prvotnom ishodu otkupljenja, spasenju, nego na njegovu krajnjem

vidu – proslavljanju naših tijela. Premda taj dan još nije osvanuo, svako dijete Božje ima taj PEČAT koji kazuje da je ono nesumnjiv Božji posjed.

3. PREBIVANJE Duha. “Ne znate li da ste vi hram Božji i da Duh Božji prebiva u vama?” (1 Kor 3,16) U Gornjoj sobi Isus je, govoreći o Duhu, svojim učenicima rekao: “... s vama boravi i u vama će biti” (Iv 14,17).

Pa zar nije već bio u njima? Duh Sveti je bio na djelu već u starozavjetno doba. Spuštao se na Božji narod i obuzimao neke ljude za osobitu službu, ali nije živio u njima kao što živi sada u doba novoga Saveza. Ono po čemu se novo razdoblje razlikuje od staroga jest to što je vjernik primio Duha posvojenja (Rim 8,15) pa je stoga njegovo tijelo postalo trajnim prebivalištem Duha – i to neovisno o vjernikovoju duhovnosti ili karakteru. Valja nam se podsjetiti da se ovaj odjeljak pojavljuje u pismu crkvi u Korintu, a znamo u kojem je stanju bila ta crkva: po kakvoći življenja bila je osrednja, svjedočanstvo crkve bilo je bijedno, a sami članovi počinili su čudoredne i doktrinarne pogreške. Pavao ih nije poticao da ištu unutarne prebivanje Duha; to je smatrao samo po sebi razumljivim pa je pozivao Korinćane da žive kršćanskije – dostojanstveno i u skladu s činjenicom da u njima prebiva Duh. Štoviše, nema nekog upozorenja koje bi nas uvjeravalo da će On jednoga dana izići iz naših života. Može se dogoditi da ga ožalostimo ili svojim grijesima ušutkamo, ali ne možemo ga iseliti iz svojih bića. Bog nas je zahvatio Njegovim prebivanjem.

4. ZALOG Duha. Druga Korinćanima 1,22 i Efežanima 1,14 tvrde da je obećani Duh zalog, to jest jamac ili prvina naše baštine. On je predokus onoga što dolazi. Uhode koje su bile poslone istražiti Kanaan, predale su izvješće Mojsiju i iz Eškola sa sobom donijele grožđe. To je grožđe bilo prvina onoga što je očekivalo ljude kad stignu u Obećanu zemlju; ujedno je bilo i dokaz i uzorak onoga što je za njih određeno. Na isti je način i Duh Sveti dokaz, predokus, uzorak i zalog onoga što nas očekuje. Kako god bogato bilo naše iskustvo u Duhu Svetom, najblagoslovljeniji trenuci koje smo doživjeli s Njim tek su predokus. Drugim riječima, za vjernika ono najbolje tek dolazi. Kako je žalosno kada su najbolje godine nekog čovjeka iza njega! Ali za sve one koji vjeruju u Krista nije tako, najbolje je tek pred nama!

5. POMAZANJE Duha. “A onaj koji nas utvrđuje zajedno s vama u Kristu, i pomaza nas, jest Bog ...” (2 Kor 1,21). Pomazanje je odvajanje za

službu. Ono se provodilo na raznim predmetima koji su se upotrebljavali u štovanju (Izl 30,26-29). U starozavjetno doba su svećenici, kraljevi i proroci pomazivani za službu u koju su uključivani. U slučaju Gospodina Isusa to pomazanje nije bilo tjelesno, nego je došlo izravno od Duha Svetog (Lk 4,18; Dj 10,38) i po Njemu je bio izdvojen za trojaku službu: Svećenika, Kralja i Proroka. Oni koje je On otkupio i izdvojio za Boga kao kraljeve i svećenike (1 Pe 2,5.9) također su, dolaskom Duha posinjenja u njihova srca, primili duhovno pomazanje (2 Kor 1,21). Štoviše, u 1 Iv 2,20.27 zapisano je: "Pomazanje koje ste primili od Njega, u vama ostaje ..." Ali može nam se dogoditi da zakopamo svoj talent zajedno s pomazanjem koje ga prati. Možda pobjegnemo kao Saul koji je, usprkos činjenici da je primio kraljevsko pomazanje, pokušao izbjeći svoje dužnosti skrivajući se za tovarom. Ili, još gore, možemo služiti Bogu u duhu koji je protivan pomazanju koje smo primili, kao što se kasnije dogodilo Saulu. Njegova služba Bogu bila je toliko zatrovana neposluhom da je njegovo pomazanje, premda mu je bilo neopozivo dano, postalo neučinkovito do te mjere da ga je Bog morao napustiti.

Kako se to samo razlikuje od onoga kada je trajno pomazanje u vjerniku koji je poslušno i posvećeno sredstvo! Tek tada se potoci žive vode mogu izljevati kao blagoslov za sebe i za druge.

6. PUNINA Duha. "I nemojte se opijati vinom, u kojemu je razuzdanost, nego se ispunjavajte Duhom" (Ef 5,18). Budući da je Sveti Duh osoba, ne možemo primiti manje od Njegove Osobe i punine koju On predstavlja. Vrijedno je zapaziti da se punina Duha vjerniku daje od samog početka njegova novog života, kao što je spomenuto u Iv 3,34: "... jer Bog mu Duha ne daje na mjeru". Vjernik je pozvan živjeti u skladu s tom puninom. Ako Bog nije ograničio davanje svoga Duha tebi, tada ne možeš to učiniti ni ti! Bilo bi to kao da skitnica odjednom baštini silno bogatstvo, ali uporno ostaje u svojim dronjcima. Mogli bismo mu reći: "Budi bogat, sada kada si bogat! Izmijeni tim bogatstvom svoj način življenja! Nemoj biti knez odjeven kao skitnica. Budi knez!" Žalosno je, ali i moguće, biti kršćanin, a ne osjetiti ili odraziti praktičnu puninu Duha. Moje vječno spasenje neće biti dovedeno u pitanje, ali će utjecati na mnogo toga u mom životu. Netko će upitati: "Misliš li da je moguće da pravi vjernik živi, umre i ode u Nebo, a da nikada ne iskusi puninu Duha?" Bez oklijevanja bih odgovorio: "Da!" Što bi inače značilo to poticanje da se is-

punjavamo Duhom? To, jednostavno, znači da dopustiš Duhu da te On ispuni i vodi. Ako se čaša napuni vodom, voda ispuni prostor u čaši, ali njome ne upravlja, i tu prestaje svaka usporedba. Ali kada Sveti Duh ispunjava, tu uz ispunjenje slijedi i unutarnje vodstvo. Ako mu se predam samo napola, nadasve je moguće da moja druga polovica neće doći pod Njegovu upravu. Ali kako postajemo ispunjeni Duhom?

Mnoštvo poruka u kojima se propovijeda ta ideja privlačnije je našim osjećajima negoli razboru. Ali vjera mora imati razumski temelj; moramo znati što se od nas zahtijeva i kako s time postupati. Biti ispunjen Duhom Svetim znači da On preuzima tvoj um i njime razmišlja, da On preuzima tvoje srce i njime osjeća, da On preuzima tvoju savjest i njome prosuđuje, da On preuzima tvoju volju i njome odlučuje, da On preuzima sve tvoje biće i upotrebljava ga kako to On hoće. To se može dogoditi i bez najmanje promjene osjećajâ. Nijedan od tih blagoslova nije povezan s bilo kakvim osjećajem ushićenosti. Jedni su ljudi osjećajni od drugih; osjećaju li se ovi drugi razočaraniji od onih prvih? Nimalo. Sve rasne skupine na svijetu, bili to Latini, Saksonci, Slaveni ili bilo tko drugi, mogu smireno razumjeti što se od njih očekuje te otvoriti svoje živote za puninu Duha.

7. KRŠTENJE Duhom. Svaki od zahvata koje smo spomenuli dolazi jedino od Duha Svetoga. Ako smo ih naveli zasebno, učinili smo to samo da ih ne bismo pobrkali. Uvjeren sam da će nam Bog oprostiti nazovemo li dosad spomenute blagoslove “krštenjem” umjesto “puninom”; ali, molim vas, učinimo reda u tom označavanju. Nemojmo na bocu dobrog burgundskog vina čak ni nalijepiti naljepnicu sjajnoga bordoa. Valjanost tih dvaju “vin de France” ne bi bila taknuta, ali bi zbrka bila neodrživa.

Prema Hebrejima 4,12, Riječ Božja živa je i djelotvorna, oštra je te prodira i *razdvaja*. Svaka od njezinih oznaka je osobita. Zato, ako doista želimo govoriti o krštenju Duhom, moramo poštovati njegovu preciznu osobitost. To krštenje nije dar, ni pečat, ni unutarnje prebivanje, ni prvine plodova, ni pomazanje, ni punina, premda je sve to na svijet stiglo zajedno i organski je povezano. Dijete ne dolazi na svijet u dijelovima koje je moguće razmjestiti. Bilo bi prava nakaza da, recimo, glavom hoda, nogama razmišlja, diše jetrom, a gleda plućima. “Sve je na svome mjestu i za sve postoji mjesto”, znao je reći moj tata. Gdje je u složenom djelu Duha Svetog mjesto, uloga i svrha toga krštenja?

A. Kamo ga vremenski smjestiti?

Promotrimo ponajprije koje mjesto zauzima vremenski. Nije pretjerano kaŕemo li ponovno da je, kada god se spominje, u evanđeljima i u prvom poglavlju Djela, uvijek u budućem vremenu: “On će vas krstiti.” Ali nakon Djela 1 više se na to krštenje ne gleda drugačije osim kao u prošlosti. To opaŕanje na prvi pogled izgleda beznačajno, ali će zauzeti vaŕno mjesto u daljnjoj raspravi. Namjerno zanemariivši svoje osobno uvjerenje i ranija otkrića o toj temi, otisnuo sam se u traganje za svime što upravo o toj točki mogu pronaći. Svi komentari, bez ijednog izuzetka, govore isto; naravno, osim knjiga koje su napisali pentekostalci, u kojima ta istina ni za milijun godina neće izići na vidjelo. Nije to zato što je zaboravljena, nego zato što postoji odlučna spremnost da je se izbjegava. To je potpun mrak. Karizmatske skupine svake denominacije naučavaju da vjernik treba iskati krštenje Duhom. Ali Biblija to krštenje smješta u vjernikovu prošlost – čak i kada se tiče nezrelih kršćana kao što su bili Korinćani. I ne samo da su bili kršteni u Duhu, nego se to dogodilo SVI-MANjima.

Kada bi postojalo neko krštenje koje kršćanin možda još nije primio, a trebao bi pokušati dobiti, zacijelo bi u Pismu takvo što bilo spomenuto i neki bi odjeljci poticali kršćane da to ištu i prime, ali ne nalazimo ništa takvo; premda nas Bog potiče da učinimo sve moguće

- da se ispunjavamo Duhom (Ef 5,18),
- da se trudimo sačuvati jedinstvo Duha (Ef 4,3),
- da se po Duhu upravljamo (Gal 5,25),
- da ne ŕalostimo Duha (Ef 4,30),
- da ne gasimo Duha (1 Sol 5,19),

nigdje ne nalazimo sličnu preporuku za krštenje u Duhu.

Ne potiče nas se da to traŕimo, niti da “očekujemo”. To krštenje je kao brak ili spasenje, ŕivi ga se svaki dan i nikada ga se ponovno ne treba stjecati ni iskati. Pavao je crkvi u Korintu, koja je ŕivjela duboko ispod mjerila kršćanskoga ŕivljenja, napisao: “Svi ste vi kršteni u jednom Duhu.” Upotrijebljeno glagolsko vrijeme isključuje svaku mogućnost pogreške u pogledu trenutka kada se zbio spomenuti događaj. Matej, Marko, Luka, Ivan i Djela gledaju unaprijed; Prva Korinćanima 12,13 gleda unatrag na krštenje u Duha. Gdje se ta dva gledišta susreću? Bez imalo sumnje, to je na Pedesetnicu.

B. Je li krštenje u Duhu “drugo iskustvo”?

Ako je taj nauk temelj cjelokupnog sustava pentekostalizma, vrijedno je istaknuti da nema svatko u toj denominaciji isto mišljenje o njemu. Jedan vrlo drag prijatelj, pentekostni pastor koji se kreće u umjerenijim pentekostnim krugovima, uvjeravao me da on krštenje Duhom Svetim ne smatra “drugim iskustvom”, nego ulaskom vjernika u Tijelo Kristovo.

Što se tiče toga da je govorenje u jezicima prvi, to jest nužan i očigledan znak toga krštenja, iz njihove skupine čuju se dva-tri plaha glasa koja se s time ne slažu, ali su oni zasad izuzetak.

Što se tiče “drugog iskustva”, najprije će nam neke obavijesti dati Dje-la apostolska.

a) Na Pedesetnicu (2. poglavlje)

Na Pedesetnicu, a ne nekoliko tjedana ranije u Ivanu 20,22, učenici su prvi put iskusili dar Duha. Nije moglo biti drugačije, jer Sveti Duh nikada ranije nije bio dan kao toga osobitoga dana. To je jasno izraženo u Ivanu 7,38 i 39: “... iz njegove će utrobe poteći rijeke žive vode ...” Time je mislio na Duha kojega će kasnije primiti oni koji povjeruju. Do tada “Duh ... još ne bijaše dan, jer Isus još ne bijaše proslavljen.” Dakle, Isus je dao Duha tek nakon svog proslavljanja, a ne prije. Zbog tog doktrinarnog i kronološkog opažanja više nema nikakve poteškoće u razumijevanju Ivana 20,22, gdje je, prije uzlaska u nebo, Isus dahnuo u njih i rekao: “Primate Duha Svetoga!” To je bilo proročko obećanje čije skoro ispunjenje nalazimo u retku: “I dođe iznenada hûk s neba, kao kada navali silan vjetar ...” (Dj 2,2). Nepotrebno je, u pokušaju da uvjerimo, navoditi sve najbolje tumače (između ostalih i Campbella Morgana, J. MacArthura, Vinea, Ironsidea, itd.) koji su iznosili takvo tumačenje. Poslušajmo radije što francuski pentekostalac “teškaš”, kakav je Ph. Emirian, kaže o tome na osmoj strani svoje knjige “Dar Duha Svetoga”: “U tome se ne bih složio sa svojom braćom pentekostalcima i karizmaticima, već bih pristao uz svoju evanđeosku braću, premda rezultat dara Duha Svetoga ne znači isto njima i nama. Zajedno s njima vjerujem da taj Isusov postupak uvečer uoči uskrsnuća NIJE NIŠTA DRUGO DOLI PROROČKA NAJAVA VELIKOG OBEĆANJA naviještenog u ranije navedenom tekstu.” Emirian naglašava da “tu nije u pitanju nanovorođenje”. Pedesetnica, dakle, nije bila “drugo iskustvo” u životima učenika.

b) U Kornelijevu domu (10. poglavlje)

Za nas je ono što se zbilo u Djelima 10 čak i važnije, i to zato što je talijanski stotnik Kornelije na našoj strani, jer je on, kao i mi, bio tuđinac iz redova pogana. To što se dogodilo njemu, mjerilo je iskustva obraćenja za pogane. Tijekom njegova prvog iskustva, onda kada se obratio, Duh Sveti je na njega i njegove ukućane sišao isto kao i na učenike na Pedeseticu. Tamo, jamačno, nije bilo silnoga vjetra ni ognjenih jezika, ali Petar tvrdi da je bilo kao na Pedeseticu (Dj 11,5). Svi Kornelijeви ukućani najprije su doživjeli krštenje u Duhu (red. 16) pa krštenje u vodi (red. 48).

c.) Dvanaestorica učenika u Efezu (19. poglavlje)

Isti scenarij nalazimo u Djelima 19, ali taj put sa Židovima. Njih je bilo dvanaestak i nisu bili, kao što to neki vjeruju, Kristovi učenici, nego, kao što je jasno prikazano, učenici Ivana Krstitelja koji su živjeli blizu efeške crkve. Nazrijevši neke nepravilnosti u njihovom ponašanju, Pavao ih otvoreno pita: “Jeste li, budući da ste povjerovali, primili Duha Svetoga?” To pokazuje da je za krštenje u Duhu dovoljno povjerovati u Gospodina Isusa. Ovo se veže na Efežanima 1,13, gdje je potvrđeno: “... u Njemu ste, povjerovavši, zapečaćeni obećanim Duhom Svetim.”

Njihov odgovor otkriva da nisu Kristovi učenici: “Nismo ni čuli da postoji neki Duh Sveti.” Možemo li zamisliti da provedemo pola sata na pentekostnom sastanku, a da ne otkrijemo da postoji Duh Sveti?! Ti su ljudi živjeli sve te godine u apostolskoj crkvi, a da nisu čuli za NJ!!! Kad znamo koliki je naglasak u početku bio stavljen na Duha, bilo je nemoguće ne čuti za Njega. I ne samo da nisu čuli da postoji Duh Sveti, oni nisu znali ni za kršćansko krštenje, što bi bilo nemoguće da su bili učenici Isusa Krista i Njegove riječi. Kako su mogli propustiti krštenje, koje se obavljalo odmah nakon obraćenja, kao što je to prikazano u Djelima:

- Dj 2,41: “Tada oni koji radosno prihvatiše njegovu riječ bijahu krštenji.”
- Dj 8,12: “Ali kada su povjerovali ... krstiše se.”
- Dj 8,38: Eunuh je povjerovao i Filip ga je krstio.
- Dj 9,18: Saul iz Tarza obratio se i krstio.
- Dj 10,47: Kornelije i oni koji su slušali, krstiše se.
- Dj 16,15: Lidija je otvorila svoje srce i krstila se.
- Dj 16,33: Tamničar u Filipima je povjerovao i odmah se krstio.
- Dj 19,5: “Čuvši to (o vjeri u Isusa), krstiše se u ime Gospodina Isusa.”

Ta dvanaestorica bili su doseljeni Židovi, članovi židovske zajednice naseljene u Efezu, kakvih je bilo mnogo. Očigledno uopće nisu uspostavili veze s kršćanima. Sve je postalo jasnije kad ih je Pavao upitao koje su krštenje primili. "Ivanovo krštenje", glasio je odgovor. Sada mu je sve bilo jasno. Bili su učenici Ivana Krstitelja, židovski doseljenici u Maloj Aziji. Veliki učitelj Crkve odmah je sagledao pravo stanje stvari. U nekoliko riječi objasnio im je njihovo duhovno stanje: "Ivan je krstio krštenjem pokajanja govoreći (židovskom) narodu neka vjeruje u onoga koji dolazi poslije njega, to jest u Krista Isusa." Vjerovali su u ono što je Ivan navijestio u pustari, u Mesiju koji će doći. Po Pavlu im je sada omogućeno vjerovati u Onoga koji je bio došao. Poslije su iznova kršteni, taj put u ime Gospodina Isusa. Zatim je Pavao položio ruke na njih (iz razloga o kojemu će biti riječ u sljedećem poglavlju) pa su i oni primili Duha Svetoga. Sada je odgovoreno na Pavlovo pitanje: Da, primili su Duha Svetoga *budući da su povjerovali*. Ni u ovom slučaju, kao ni u prethodna dva, krštenje Duhom ne smatra se "drugim iskustvom".

d) **Samarijanci** (8. poglavlje)

Ostaje nam još samo događaj sa Samarijancima iz 8. poglavlja, koji se, izgleda, jedini razlikuje od ostala tri, zbog toga što postoji vremenski razmak između obraćenja i primanja Duha Svetoga. To je jedino mjesto u Pismu gdje je teorija o "drugom iskustvu" prividno istinita, jedini odjeljak na koji se pentekostalci mogu pozvati kao potporu svom nauku. Objašnjenje, premda malo podulje, uopće nije složeno; samo je nužno imati primjereno biblijsko znanje.

Nakon progona crkve u Jeruzalemu i raspršivanja učenika po Judeji i Samariji, posvuda se počelo propovijedati Evanđelje i mnogi su se Samarijanci obraćali. No zašto oni Duha Svetoga nisu primili kao i ostali, istodobno kada su povjerovali?

Tko su uopće bili Samarijanci? Taj predmet je načet u trećem poglavlju, a sada je trenutak da dodamo neke potankosti koje ga upotpunjuju.

Bio je to narod koji su Asirci preselili u pokrajinu Palestinu nakon što su iz nje iselili tamošnji narod (vidi 2 Kr 17,6.24-41 i poznatu Byronovu pjesmu "Asirci se obrušiše ko' vukovi na stado ..." i "Sanheribovo uništenje"). Taj je narod usvojio jezik i religiju Židova, premda njihov način držanja te religije nije bio pravovjieran. Umjesto da uzlaze u Hram u Jeruzalem, oni su sebi na samarijskim brdima podigli vlastito svetište (Iv

4,20) čineći tako raskol koji je bio tolik da Židovi više uopće nisu imali odnose sa Samarijancima (Iv 4,9). Između njih dizala se religijska, rasna i kulturna prepreka. Mrzili su jedni druge. Premda bi im put do Judeje bio kraći ako bi išli kroz Samariju, Židovi, za razliku od Isusa, nisu oklijevali ići zaobilaznim putem. Samarijanci su bili isti: vraćali su Židovima istom mjerom. Jedne večeri kada se Isus sa svojim učenicima zaustavio u malom samarijskom selu s namjerom da u njemu prenoći, nitko ga nije htio primiti, zato što je bio na putu za Jeruzalem! (Lk 9,52.56) Učenici su se rasrdili. Htijući postupiti kao Ilija (2 Kr 1,10.12), upitali su Gospodina: “Hoćeš li da zapovjedimo ognju neka siđe s neba i proždre ih?” – Silno! Oni su, zacijelo, bili posljednji koji bi položili ruke na Samarijance da ovi prime Duha Svetoga. Da ih Duh spali ognjem, to da, ali ništa drugo! A ni Samarijanac nikada ne bi prezrenom Židovu dopustio da stavi ruku na njega. Najgore što si mogao učiniti Židovu bilo je pljunuti na pod i reći mu: “Ti si Samarijanac” (Iv 8,48). Odnosi između ta dva naroda nisu mogli biti eksplozivniji.

Da su Samarijanci primili Svetoga Duha u trenutku obraćenja i u takvu stanju uma, užasna provalija koja ih je odvajala od Židova nastavila bi postojati i u kršćanskoj crkvi. BILO BI TO NIJEKANJE KRŠTENJA SVETIM DUHOM, za koje je pisano: “Jer po jednome Duhu smo svi mi u JEDNO TIJELO kršteni!” Samarijanci su tako morali priznati da to što im se dogodilo nije “Samarijska Pedesetnica” i da postoji **samo jedno** rođenje Crkve. To što se na Pedesetnicu zbilo u Jeruzalemu bilo je početak novog razdoblja, dok je evangeliziranje Samarije bilo samo ulazak u blagoslove tog razdoblja, a ne uvođenje istoga. Događaj u Samariji bio je dio rasta Crkve, a ne njezino rođenje. Životno je važno bilo da svi vjernici u Samariji znaju da ne postoje dva tijela, dvije Crkve, nego samo jedna.

Namjerna stanka

Vrijedi primijetiti da samarijski vjernici nisu “čekali” Duha Svetoga, nego je, ustvari, Duh Sveti čekao na Petrov i Ivanov dolazak iz Jeruzalema. Ovlasti židovskih apostola trebale su biti prihvaćene i izvan kulture i granica Židovstva. Presudno je bilo da Samarijanci priznaju ono što je Isus rekao Samarijanki: “Spasenje je od Židovâ” (Iv 4,22), kao i da priznaju ovlasti Njegovih apostola, u koje je On pohranio istinu. Dakle, ta stanka između trenutka kada su Samarijanci primili Krista i kada su pri-

mili Duha Svetoga, nije slučajna; naprotiv, bila je namjerna. Jer, kao što su Samarijanci trebali uvidjeti da ovise o ovlastima židovskih apostola, jednako je nužno bilo da apostoli (isti oni koji su htjeli izmoliti da oganj s neba proždre Samarijance) shvate kako ti ljudi, s kojima su bili u vrlo zaoštrenim odnosima, trebaju ući u istu Crkvu, imati istoga Krista, isto spasenje, istoga Boga i istoga Duha Svetoga. A to je i jedino značenje koje Pavao pridaje krštenju Duhom Svetim, to jest uobličiti “jedno Tijelo” (1 Kor 12,13). Čineći to na taj način, Duh Sveti je srušio prepreke gorčine i od samog početka uništio zid razdvajanja (Ef 2,14).

Tako je bilo i s onom malom izdvojenom skupinom iz Djela 19, koja je živjela na rubu kršćanskih i poganskih krugova. Polaganje ruku na njih bilo je potrebno kao i u slučaju Samarijanaca. Polaganjem ruku i govorom u nepoznatim jezicima, koji je uslijedio, dovedeni su do prihvaćanja toga da tvore jedno Tijelo, i to ne samo s apostolima, nego i sa strancima **čijim su jezikom na čudesan način progovorili**, sa strancima od kojih su neki bili članovi Pavlove momčadi.

Stuart Olyott iz Lausanne jednim opisnim prikazom objašnjava zašto krštenje u Duhu ne može biti “drugo iskustvo” koje nadopunjuje ono prvo. Po njemu je nanovorođenje poput tjelesnog rođenja. Kada dijete dođe na svijet, ono je potpuno biće kojemu ništa ne nedostaje. Njegove su nožice sićušne, ali možda će one jednoga dana biti noge atletičara; njegove ručice možda će postati ruke bolničarke ili vještoga kirurga; mali mozak u toj naboranoj glavici, jednog bi dana mogao biti mozak istaknutog matematičara. Zar smo manje potpuni i zar je u nama manji potencijal kada se rodimo odozgo – ne od volje muškarčeve, nego od Boga? Zar nas je naš nebeski Otac sačinio lošije negoli naši zemaljski roditelji?

Ovako bi neki ljudi htjeli da vjerujemo. Dođu vidjeti novorođenčce pa nam kažu: “Ah, pa ono nema pluća ... ni jetru ... pa ni bubreg. No ne brinite, nije to tako ozbiljno; dođite k nama i mi ćemo mu dati organ koji mu nedostaje!” – Ne, hvala! Kada nas Bog obnovi svojom Riječju i Duhom, On ne stvara nakaze ili male kržljavce. Ni jedan dio sedmerostrukog blagoslova ne nedostaje onima koji se duhovno rode nanovo (a osobito ne krštenje Duhom Svetim) i to sve dovodi do jedinstva božanske obitelji (1 Kor 12,13). “I vi ste potpuni u njemu (Kristu)”, veli Pavao (Kol 2,10). Svi imamo sve to od trenutka kada smo se nanovo rodili, ali trebamo to razvijati pomoću svega onoga što nam Riječ jest: mlijeko, kruh i

meso – tako da svi “prispijemo ... do savršena čovjeka, do mjere uzrasta Kristove punine” (Ef 4,13).

SVRHA krštenja Svetim Duhom

Dosad se još nismo prihvatili glavne teškoće u pogledu doktrine o svrsi krštenja Duhom. Ta svrha će konačno i nesumnjivo pokazati da se uopće ne može raditi o nekom “drugom iskustvu”. Svoje ćemo objašnjenje temeljiti na obrascu koji nalazimo u pogledu krštenja u vodi, to jest, da je:

- naviješteno u evanđeljima;
- provođeno u Djelima;
- objašnjeno u poslanicama.

Isto je i s krštenjem u Duhu. Ono je također naviješteno u evanđeljima, ali nije objašnjeno; javlja se u Djelima kao početno vjernikovo iskustvo; objašnjeno je u poslanicama. Ako ćemo po istini, ne bismo trebali reći “poslanice”, nego “poslanica”, jer jedino novozavjetno objašnjenje o tome krštenju nalazimo u Prvoj poslanici Korinćanima 12,13. Ono se spominje samo u tome retku i nigdje drugdje, a to je važno znati zbog bitne važnosti koju ima taj redak; redak preko kojega se uvijek šutke prelazilo tijekom razgovora s prijateljima pentekostalcima.

Urednici nedavno izdane ultra-pentekostne knjige “Dosjei o govorenju u jezicima”, uspjeli su okupiti trojicu od najistaknutijih autora (A. Thomas-Bres, H. Horton i Donald Gee), kako bi napisali knjigu od stotinu i devetnaest stranica o krštenju Svetim Duhom, u kojoj uopće nisu naveli ili pak protumačili jedini redak Biblije koji to krštenje objašnjava – to jest 1. Korinćanima 12,13!!! Nezamislivo je da stručnjaci za tu temu ne poznaju taj suštinski važan tekst. Oni svjesno, ne bi li sve objasnili kako oni hoće, izbjegavaju jedino doktrinarno objašnjenje koje o svome krštenju daje Sveti Duh. Takvo što vjerodostojno je kao i kada bismo pokušali razjasniti bitku kod Waterlooa uopće ne spomenuvši Napoleona! To je vrhunski protukršćanski način prešućivanja i obmanjivanja. Taj svjesni “propust” neobično rastužuje, jer baca sumnju u poštenje biblijskog izlaganja i ukazuje na nepoštenje o kojemu su govorili oni koji su napustili pentekostni pokret, jer se “sustavno izbjegavalo biblijske tekstove koji su protusloveli onome što nas se naučavalo”. Uzevši u obzir da je 1. Korinćanima 12,13 ispravak sveg pentekostnog naučavanja o toj temi, razumljivo je da su oni protiv toga retka objavili rat šutnjom.

Na četrdeset i devetoj stranici spomenute knjige, H. Horton iznosi lukavu mješavinu neistina i netočnih navoda uvijenu u evanđeoski rječnik: “Ako li oprezno proučavaš poslanice, neizbježno ćeš doći do zaključka da su ih pisali kršćani koji su svi bili ispunjeni Svetim Duhom ...” – do te ga točke još možemo slijediti, ali on nastavlja: “... a posljedica toga bila je da govore ili su govorili drugim jezicima”. – Odakle pak mu to? Kao da je nadahnuto pisanje Novoga zavjeta ovisilo o iskazivanju darova Duha! Po tome mjerilu Isus nikada ne bi bio sposoban napisati poslanicu, a još manje nadahnuti je, zato što On nikada nije govorio u jezicima – a ne bi ni mogao iskusiti puninu Duha. Taj argument potpuno je skrenuo s kolosijeka! Ali još gore tek dolazi. Horton to što je rekao potvrđuje upućujući čitatelja na 1. Korinćanima 12,13, redak koji uopće ne navodi niti ga ne objašnjava, jer se on uopće ne uklapa u ono što je netom rekao. On računa na to da čitatelj ili čitateljica neće prekidati čitanje da provjeri spomenuti navod. – Je li to pošteno?

Temeljitija provjera

Ispitajmo malo temeljitije cilj krštenja Svetim Duhom. Što, nadahnut Svetim Duhom, o tome kaže Apostol poganâ: “Jer po jednome Duhu smo svi mi u jedno tijelo kršteni ...” – u koju svrhu?

1. Da imamo pristup darovima Duha? – Ne!
2. Da postignemo osobnu izgradnju? – Ne!
3. Da govorimo u jezicima? – Ne!
4. Da nam svjedočanstvo bude jače? – Ne!

Pa zbog čega onda? Samo trebamo pročitati tekst: “... svi smo mi **u jedno tijelo** kršteni, bili mi Židovi ili pogani, bili mi robovi ili slobodnjaci.” Postoji razlog – CILJ: uobličiti to tijelo tako da se okupe oni koji ga tvore, drugim riječima, muškarci i žene od svakog jezika (Židovi i pogani), novorođeni od Svetoga Duha. U svem Novom zavjetu teško da bi se našla istina koja je izražena jednostavnije i koju je lakše razumjeti negoli ovu. Ja sam dao sve od sebe kako bih je razumio drugačije, ali nisam uspio.

Ono što me iznenadilo u svim komentarima koje sam mogao pregledati bio je jedan osobit pregled koji je zapanjujući zato što je od suštinske važnosti za razumijevanje teksta. U prvih dvadesetak riječi koje tvore srž toga teksta, postoje njih četiri (petina teksta) koje proučavatelji, izgleda, zaboravljaju: “... bili mi Židovi ili pogani”. To je kao da se preskoči petina

Ivana 3,16 i, primjerice, kaže: “Bog je tako ljubio svijet da tko god vjeruje u njega ne propadne, nego ima život vječni” i izostavi “da je dao svoga jedinorođenoga Sina”. Učinak toga teksta bio bi oslabljen zbog te dimenzije koja nedostaje. Upravo to čine tumači s 1. Korinćanima 12,13; izgleda da im je izmakla petina te rečenice. To je dovelo do toga da je njihovo gledište o jezicima, kao i njihovo gledište o krštenju Duhom, zamagljeno i nepotpuno zbog toga što su propustili sagledati potpunu sliku. “Bili mi Židovi ili pogani” izgubljeni je dio koji im ne dopušta da pravilno tumače jezike i krštenje. Te su dvije istine međusobno ovisne, ali ne onako kako to objašnjava pentekostalizam. “Bili mi Židovi ili pogani” vodi nas u Jeruzalem, do dana kad je Petar stjecanje jezika i krštenja, koje su ljudi neotom primili, objasnio navevši redak: “... izliti ću od Duha svoga ...” – Samo na Židove? Ne, nego **“na svako tijelo”**! To znači na ljude iz svake kulture: bilo Židove, bilo Grke. Uzevši da izraz “Grci” označava sve nežidove, “bilo Židovi ili Grci” vodi nas ponovno do Petrova viđenja, koje je imalo značenje slično govorenju u jezicima. “Bili to Židovi ili pogani” daje da shvatimo kako je krštenje Duhom nešto više od ulaska vjernika u Kristovo tijelo; to je ulazak vjernika *od svakog jezika* – Židova ili poganina – i svake pozadine – roba ili slobodnjaka. U jedno tijelo treba uklopiti to što su Židovi i pogani bili kršteni jednim Duhom, kaže 1. Korinćanima 12,13.

A to je bilo upravo ono što Židovi nisu htjeli vjerovati; naime, da tuđinci, Grci, barbari, “drugi jezici” – jednom riječju, pogani – tvore s njima novo tijelo, to jest Crkvu.

Kada na taj način izmijenimo kontekst, ništa nas ne sprečava da, kada govorimo o krštenju Svetim Duhom, ne spomenemo strane jezike – naravno, ako znamo što to krštenje doista jest.

O tome Pavao s mnogo više potankosti govori na drugim mjestima u Novom zavjetu: “Stoga se spominjite da nekoć bijaste pogani u tijelu, koji se nazivaju Neobrezanjem od strane onih koji se nazivaju Obrezanjem učinjenim rukom na tijelu, i da u ono doba bijaste bez Krista, otuđeni od Izraelova građanstva i tuđinci u odnosu na saveze obećanja, bez nade i bez Boga na svijetu. No sada, u Kristu Isusu, vi koji nekoć bijaste daleko, postadoste blizu po krvi Kristovoj. Jer on je naš mir, koji je **od dvoga učinio jedno** i srušio pregradni zid razdvajanja između nas, poništivši u svome tijelu neprijateljstvo, i to zakon zapovijedi sadržan u propisima, da u sebi, uspostavljajući mir, **od dva načini jednoga novoga**

čovjeka i da **oba u jednome tijelu** pomiri s Bogom po križu, ubivši time neprijateljstvo, i došao je propovijedati mir vama koji bijaste daleko i onima blizu. Jer po njemu **i jedni i drugi** po jednome Duhu imamo pristup k Ocu. Stoga, dakle, niste više tuđinci i pridošlice, nego sugrađani svetih i ukućani Božji” (Ef 3,8-9). Kakva je to tajna? Poslušajte Pavlov odgovor u Efežanima 3,6 i u 1. Korinćanima 12,13: Ta je tajna “... da su **pogani subaštinici, i sutijelo** (s Izraelom)”.

Sada vas molim da dobro promislite o ovome pitanju: “Kako je nazvan čin kojim Duh Sveti stvara to tijelo, koje od toga trenutka tvore Židovi i pogani?” Jedini odgovor je u 1. Korinćanima 12,13: **KRŠTENJE U DUHU**. – “Jer po jednome Duhu smo svi mi u jedno tijelo kršteni, bili mi Židovi ili pogani ...” TO je krštenje Duhom Svetim i ja sam zapanjen što velik broj evanđeoskih komentatora to nije uvidio. Oni zacijelo ciljaju u pravom smjeru, ali nisu baš pogodili u središte mete.

Isusove posljednje riječi

Djela 1,4-8 značajan su niz redaka koji, ako ih se logički razloži, iznose istu tu istinu s istim sastavnim dijelovima. To su Isusove posljednje riječi na Zemlji, koje su stoga to važnije, a bave se krštenjem Duhom Svetim. Ostaje nam samo pratiti tekst po redu kojim ga je Bog dao napisati pa ćemo otkriti Gospodinovu misao o toj temi. “I dok je bio s njima, zapovjedi im da ne napuštaju Jeruzalem, nego čekaju na Očevo obećanje ‘koje ste’, reče, ‘čuli od mene. Ivan je krstio vodom, ali vi ćete nedugo nakon ovih dana biti kršteni Duhom Svetim.’” Suočeni s neminovnošću i važnošću toga golemoga događaja, njihov je odgovor bio potpuno židovski: “Stoga ga, kada se okupiše, upitaše, rekavši: ‘Gospodine, hoćeš li u ovo vrijeme *obnoviti kraljevstvo Izraelu?*’” – To je bilo njihovo shvaćanje tog događaja: Izrael, uvijek samo Izrael i ništa drugo doli Izrael. Budući da je ta zamisao bila nijekanje međunarodnog opsega krštenja Duhom, Gospodin ih je ukorio: “Nije vaše znati vremena ili trenutke koje je Otac odredio svojom vlašću.” Time im je ukazao na to da je krštenje Duhom nešto potpuno različito od obnove Izraela. U rečenici koja slijedi rekao im je da samu srž toga krštenja sačinjava višejezična dimenzija: “Nego, primit ćete silu nakon što Duh Sveti siđe na vas i bit ćete mi svjedoci i u JERUZALEMU i po svoj JUDEJI, i u SAMARIJI i SVE DO NAKRAJ ZEMLJE.”

S tim Isusovim proročkim riječima kao da unaprijed čujemo Petra kako krštenje Duhom i govorenje u jezicima objašnjava riječima: “Izlit ću Duha svojega na svako tijelo”, a to su Jeruzalem, Judeja, Samarija i do nakraj zemlje.

I kao da čujemo kako će Pavao objašnjavati taj isti nauk: “Jer po jednome Duhu smo svi mi u jedno tijelo kršteni, bili mi Židovi ili pogani”, a to su Jeruzalem, Judeja, Samarija i do nakraj Zemlje.

Te posljednje riječi našega Gospodina sjajan su proročki opis koji potvrđuje izvanredno doktrinarno jedinstvo Njegove riječi. I tako, koji god tekst uzeli kao potporu toj tvrdnji, krštenje Svetim Duhom nipošto nije “drugo iskustvo”; ne samo zato što nas se nigdje u Bibliji ne poučava da ga ištemo, nego zato što ono u svojoj biti ni ne može biti “drugo iskustvo”.

Krštenje Svetim Duhom ima dva dijela; isto kao što i krštenje u vodi, što Pavao objašnjava u Rim 6, simbolizira dvoje: smrt i uskrsnuće.

1. dio: smrt grijehu prikazana je uranjanjem pod vodu.
2. dio: uskrsavanje u novi život s Kristom prikazano je izlaskom iz vode.

Isto je i s krštenjem u Duhu.

1. dio: mnogi jezici i oni koji njima govore (a međusobno se ne trpe) stapaju se u Duha, koji ih sve prihvaća u sebe. I dok doživljavaju tu kupelj ponovnog rođenja (Tit 3,5), ukida se svaka razlika i sve povlastice.

2. dio: Vjernici izlaze na novi život i govore drugim jezikom; ne jezikom razdora nego, upravo suprotno, jedinstva Tijela: “Jer po jednome Duhu smo svi mi u jedno tijelo kršteni, bili mi Židovi ili pogani, bili robovi ili slobodnjaci.” To je krštenje Duhom Svetim – to, samo to i ništa osim toga!

Gdje se god danas ljudi rode nanovo, Duh Sveti čini svoje djelo na isti taj način. Poteškoće zbog jezika (bilo Židovi ili pogani) ili klasne razlike, potapaju se u Njegovu nutarnjem, duhovnom krštenju. Sada kada crkvu tvore svi jezici, ima li još koga kome bi Bog morao dati znakove? Današnjim Židovima? Ali oni više nemaju moć protiviti se evangelizaciji svijeta i stvaranju Crkve. Ta golema zadaća u rukama je obraćenika iz svakog naroda, plemena, puka i jezika. Taj znak, ako bi još uvijek postojao, ne bi više bio znak nikome. Uzevši da je od samog početka bio najavljen njegov prestanak (1 Kor 13,8), on više ne postoji drugačije negoli u krivotvorenu obliku, kao što je to prikazano u 5. poglavlju.

Ognjeni jezici

Kako bismo objasnili jedan slabo poznat vid govorenja u jezicima, poglavljju o krštenju u Duhu trebamo dodati jedno kraće poglavlje o krštenju ognjem. Jezici nisu bili povezani samo s krštenjem u Duhu (u onom smislu u kojem smo ih malo prije razmatrali¹), nego i s krštenjem u ognju.

Kada sam bio mlad družio sam se s nekolicinom braće koja su bila predani i iskusni kršćani. Svaki od njih vrlo je dobro poznao Bibliju pa smo često razgovarali o teološkim temama. Najstariji je jednom zapitao: “Na kojem se mjestu u Bibliji prvi put spominju jezici?” Odgovor je bio neusiljen i jednostušan: “Na Pedesetnicu!” – Bili smo tako sigurni u sebe! Ali to nije bilo točno, jer se to zbilo prigodom gradnje tornja u Babelu! Ta me spoznaja prenerazila. Zašto to nikada nisam primijetio? Sav sam se pretvorio u uho. Nikada neću zaboraviti objašnjenje koje je uslijedilo. Naime, različiti jezici kod Babela bili su – *osuda!*

A sada, u proučavanju Biblije postoji načelo tumačenja koje se naziva “pravilo prvog spominjanja”. To znači da će neka istina spomenuta u Bibliji zadržati svoje prvotno značenje od početka do kraja. Diljem Biblije ona može dobivati na važnosti ili se sve više razvijati, ili obogaćivati, ali značenje koje je imala na početku, neće izgubiti.

Je li moguće da govorenje u jezicima uključuje i misao o osudi? To, u svakom slučaju, i jest ono što govore redci koji se odnose na to. Osnovni tekst koji uzima Pavao nalazi se u Izaiji 28,11. Nadahnut od Duha, Pavao nesputano navodi: “Po ljudima drugih jezika i drugih usana govorit ću ovome narodu” (1 Kor 14,21). Navod iz Izaije nastavlja se jednom potankošću koja potvrđuje da govorenje u jezicima uistinu uključuje i osudu: “... da hodeći *padnu* nauznak, da se *razbiju, zapletu i uhvate*”. Sav pentekostni pokret potpuno je previdio tu osnovnu istinu, i to usprkos činjenici što u Djelima 2 čitamo da su jezici koji su se spustili na apostole bili od OGNJA. A u Pismu je oganj, bez ikakve sumje, simbolički prikaz osude. Izaija ovako sažima cjelokupno biblijsko naučavanje o toj temi: “Jer, gle, GOSPODIN će doći s ognjem ... da s jarošću iskali svoju srdžbu i svoj prijekor s plamenom ognjenim” (Iza 66,15). U 2. Solunjanima 1,7-9 reče-

no je: “Kada se Gospodin Isus objavi s neba ... da u *plamenu ognju* izvrši osvetu ... oni će biti kažnjeni vječnom propašću ...” U Novom zavjetu je oganj u tom svom opisnom smislu spomenut šezdeset i tri puta – i to isključivo kao osuda!

Krštenje ognjem

Premda ima i određen pročišćavajući učinak, oganj uvijek uključuje i osudu. To je jasno objašnjeno tekstom koji se često pogrešno razumije i na pogrešan način navodi. Ivan Krstitelj je rekao nešto što je ponovljeno pet puta u Novom Zavjetu, od toga četiri puta u evanđeljima: “On (Isus) će vas krstiti Duhom Svetim i *ognjem*”. Pozorno čitanje tih tekstova otkriva da Ivan, Marko i Djela 1 ne govore o ognju. Spominju ga samo Matej i Luka, i to zato što su u samom događaju nazočni i u kontekstu navedeni farizeji, njihovi protivnici. Zbog njihove nazočnosti i za njihovo dobro spomenut je oganj. Kada ti protivnici nisu bili nazočni, u Marku, Ivanu i Djelima 1, ne spominju se ni krštenje ognjem ni osuda. Sâm Ivan Krstitelj ovako je to protumačio: “On će ... skupiti žito svoje u žitnicu (to je krštenje Duhom Svetim), a pljevu će spaliti ognjem neugasivim” (to je krštenje ognjem). Kako bi izbjegao bilo kakvu spekulaciju o toj temi, o krštenju ognjem govori tri puta u spomenutom tekstu (Mt 3,7-12) i taj oganj opisuje kao “neugasivi”, a ne kao neku vrst oduševljenja ili primanja sile.

Ovaj dvojak vid ne bi nikoga trebao osobito iznenaditi, jer Evanđelje, usprkos činjenici da je Dobra Vijest bez premca, također sadrži i bilješku o osudi. U 2. Korinćanima 2,15.16 čitamo: “Jer Kristov smo miomiris Bogu u onima koji su spašeni i u onima koji propadaju. Jednima smo *miris smrti* na smrt (onima koji propadaju), a drugima (onima koji su spašeni) miris života na život.” Na sličan je način i govorenje u jezicima bilo upućeno dvjema vrstama ljudi. Za one Židove koji su bili tome naklonjeni, jezici su bili otkrivenje velike tajne: ljudi koji su govorili stranim jezicima, to jest jezicima različitim od hebrejskoga, trebali su krštenjem u Duhu ući u Crkvu i tvoriti jedno tijelo sa Židovima. Ali onima drugima bili su glasnik osude, kao što je to prorekao Izaija, koja je uključivala propast, uništenje, lance i utamničenje (Iz 28,11-13). A kako su se ponijeli ti Židovi ne bi li opravdali stvarnost takve prijetnje sadržane u takvom blagoslovu? To nam je opisao jedan Židov od one druge strane: “Vi ste isto

pretrpjeli od svojih zemljaka kao i oni od Židova, koji su ... i nas progoini; ni Bogu ne ugađaju i protive se svim ljudima zabranjujući nam govoriti poganima da bi se spasili, da dopune mjeru svojih grijeha: ali došao je na njih konačni GNJEV” (1 Sol 2,14-16). To užasno krštenje ognjem koje su navijestili ognjeni jezici, počelo ih je kao naciju zahvaćati za povijesnog pada Jeruzalema u 70. godini i nastavilo se tijekom najduljeg i najtragičnijeg izgnanstva u svoj njihovoj povijesti.

Odgovorite na ovo jednostavno pitanje: “Gdje je u suvremenim jezicima znak za tu osudu i gdje su ljudi kojima je ona upućena?”

¹ Ovo spominjemo samo ukratko, kako bismo se unaprijed zaštitili od bilo kakvih budućih pokušaja da se iskrivi ono što smo rekli o vezi između jezikâ i krštenja u Duhu. To je razjašnjeno u 9. poglavlju i beskrajno se razlikuje od pentekostnog mišljenja o toj temi.

Most na šest stupova

Dar jezika je poput Evanđelja: ono ne postaje istinito samo po sebi tako da netko nešto izjavi i onda tvrdi da je to istina Evanđelja. Evanđelje, isto kao i govor u jezicima, počiva na strogim pravilima i provjerljivim mjerilima. Duh Sveti iznosi sažetak koji je značajan, jer je ispravan u pogledu istinitog Evanđelja, jedinog koje spašava: “Nadalje vam, braćo, obznanjujem evanđelje koje vam propovijedam, koje ste i primili i u kojemu stojite; po kojemu ste i spašeni, ako pamtite što sam vam propovijedao, osim ako ste uzalud povjerovali. Jer predao sam vam najprije ono što sam i primio: da je Krist, prema Pismima, umro za naše grijeha i da je bio pokopan, i da je treći dan, prema Pismima, uskrsnuo” (1 Kor 15,1-4).

Evanđelje je most spasenja koji premošćuje rijeku propasti. Izgrađeno je na najmanje šest stupova, uobličeno prema nacrtu božanskoga Gradi-telja. Istinsko Evanđelje mora počivati na:

1. smrti Krista kao zamjenika u pogledu naših grijeha (red. 3);
2. Kristovu uskrsnuću za naše opravdanje (red. 4);
3. naviještanju te dvije spomenute činjenice (red. 1);
4. prihvaćanju Dobre Vijesti (red. 1);
5. ustrajnosti u življenju i u nauku Evanđelja (rd. 1 i 2);
6. spasenju i sigurnosti spasenja (red. 2).

Samo taj most sa šest stupova omogućit će pristup u sigurnost spase-nja. Zato Duh ističe: “... ako pamtite što sam vam propovijedao, osim ako ste *uzalud povjerovali*”. Drugim riječima, obalu spasenja koja je s druge strane rijeke, nije moguće dosegnuti ako tih šest dijelova nisu na mjestu. Kada bi nedostajao samo jedan stup, recimo vjera (red. 2), sva nada u spasenje bila bi uzaludna. Premda bi takvo evanđelje sadržavalo neke dijelove istine, na poslijetku bi bilo lažno evanđelje:

– Ako netko vjeruje da je Krist umro, ali ne prihvaća da je uskrsnuo, vjera postaje uzaludnom zato što nedostaje jedan stup i mostom se ne može više prolaziti.

– Ako netko drži te dvije bitne postavke, ali ih ne propovijeda (ili ih propovijeda samo nasamo, na vlastitu izgradnju), nitko se ne može spasiti;

jer je Bog u Poslanici Rimljanima 10,14 rekao: “A kako će povjerovati u onoga za koga nisu čuli? A kako će čuti bez propovjednika?”

– Ako se i steknu ta tri uvjeta, ali oni koji tu ponudu čuju ne prime osobno, vjerom, u tom slučaju ne mogu postati djecom Božjom (Iv 1,12). Nedostaje stup i most je neupotrebljiv.

– Ako postoje i sva ta četiri uvjeta, a mi vječno Evanđelje ne provodimo u djelo neprestano i ustrajno u svakodnevnu življenju, Biblija kaže da smo uzalud povjerovali.

– Ako Evanđelje ne ostane dosljedno onome što je prikazano u Bibliji i udalji se od tih granica, najveća vjera na svijetu bila bi uzaludna, a obala spasenja ostala nedosegnuta. Evanđelje sa samo pet šestina svoga sadržaja ne bi imalo veće vrijednosti negoli da sadrži samo tri šestine. Bilo bi beskorisno kao i poznati Avignonski most, koji prestaje nasred rijeke Rhone; nekada je u potpunosti služio svojoj svrsi, ali danas od njega nema više koristi osim toga da se o njemu pjeva u pjesmi.

Isto je i s darom jezikâ. On je poput mosta s najmanje šest stupova, koji bismo mogli nazvati Velikim mostom Pedesetnice koji je omogućio Židovima i nežidovima da se susretnu nasred rijeke odvojenja, koja ih je dotad držala razdvojenima. Ali da bismo imali izvorni most jezikâ, nužno je da tih šest stupova budu na mjestu i da ni jedan od njih ne nedostaje. Svakome je jasno da novčanica koja je pet šestina ispravna, nikada neće biti nešto drugo doli krivotvorina. Istinsko govorenje u jezicima, ono biblijsko, treba uključivati najmanje šest točaka.

1. To trebaju biti pravi, postojeći jezici (1 Kor 14,10; Dj 2,8).

2. Trebaju biti upućeni samo Bogu, nikada ljudima (1 Kor 14,21).

3. Ne smiju biti znak vjernicima (1 Kor 14,22).

4. Trebaju biti znak “ovomu narodu” (nevjernim Židovima) u pogledu pozivanja poganâ (1 Kor 14,21).

5. Trebaju navješćivati oganj osude nad “ovim narodom” (Iz 28, 11-13; 1 Kor 14,21; Dj 2,3).

6. Trebaju biti u skladu s tumačenjem koje *mora* uslijediti nakon njih.

Ako bismo danas naišli na dar jezikâ koji ima biblijsko jamstvo, tih šest točaka, i mi bismo trebali reći: “Ne branite govoriti u jezicima.”

Ali u dvadesetom stoljeću nikada nećemo skupiti tih šest uvjeta ni u jednom pokretu ili crkvi koja postoji na Zemlji. Ono što nam se danas prikazuje, nema ničeg zajedničkog, ni izbliza ni izdaleka, s biblijskim

obrascem, i nije ništa drugo doli krivotvorina. A trebamo znati kojoj se opasnosti izlažu krivotvoritelji. S toga razloga nikada nećete vidjeti krivotvoritelja da donosi svoje krivotvorine na provjeru u državnu tiskaru novca. Iz istog razloga oni koji danas govore u jezicima nastavljaju srdito proklinjati one koje optužuju da hule na Duha Svetoga, i to samo zato što im predlažu biblijske i druge načine podvrgavanja njihova “dara” najnepristranijim provjerama.

Iskustva

Molimo čitatelja da, prije negoli prijeđe na temu o iskustvima, ponovno pročita devetnaestu i dvadeset i drugu stranicu drugoga poglavlja.

Ono što većinu ljudi održava u njihovu vjerovanju u opstojnost i suvremenu stvarnost postojanja dara jezika, nije toliko rezultat biblijskog znanja koliko, po njihovim riječima, jednog odlučnog elementa – iskustva.

Prisjetimo se odgovora moga susjeda, onog pentekostnog pastora koji je suočen s Biblijom rekao: “Ne mogu zanijekati iskustvo.” Jedna katolkinja kojoj sam nudio Bibliju, rekla mi je: “Upravo sam se vratila iz Lurda; ono što sam tamo vidjela, dovoljno mi je.” Na isti način su me i neki moji prijatelji skloni karizmatizmu, braneći se kada sam im navodio iz Biblije, “pozdravili” drskim odbijanjem u ime zadovoljavajućih “dokaza”. To je ono što je poznato kao subjektivizam ili “teologija iskustva”, pošast našeg stoljeća, koja je kao potres pomela dio Božjeg naroda. Nedvojbeno je da u tome možemo vidjeti otpor protiv suhoparnog i umrtvljujućeg racionalizma. Iz otpora protiv “cerebralnog” kršćanstva nastalo je mistično kršćanstvo rođeno iz iskustava, osjećajâ, vizijâ, osjećaja uzvišenosti, dobrog osjećanja, itd. D. Cormier, koga smo već navodili, napisao je: *“Živimo u svijetu u kojem više nema vjere u apsolutnu istinu, nego u relativne istine podložne ljudskom iskustvu. Naglasak je na iskustvu, a ne na nauku.”* Mi bismo postavili ovo pitanje: “Koja je vrijednost te, takozvane, teologije iskustva, koja se otvoreno sukobljava s Božjom riječju? Kome se moramo pokoriti? Zar onome koji se prurušuje u anđela svjetla ili Bogu?

Ništa nas ne poziva na veći oprez negoli živi pijesak iskustva. Što bismo pomislili o prijatelju koji, razdražen što ga se stalno pobjeđuje na temelju Pisma, izjavljuje: “Nema veze! Čuo sam proročanstvo u jezicima i ono se obistinilo u mom životu!” Što se njega tiče, Nebo je progovorilo. Možemo li biti sigurni u to? Ono u što jesmo sigurni jest da je Nebo progovorilo u Bibliji, koja ne prihvaća iskustvo te vrste. Trebamo izabrati između iskustva koje govori da Nebo pomoću jezika govori ljudima i Svetoga Duha, koji kaže suprotno. Na kojoj smo mi strani? Job je razriješio to pitanje rekavši: “Nisam se ni odvratio od zapovijedi njegovih usana; riječi usta

njegovih cijenio sam više od jela nužnoga” (Job 23,12). Drugim riječima: “Slijedim Njegovu volju, a ne svoje želje.”

Što iskustvo dokazuje?

S iskustvom se susrećemo posvuda u životu, ali ono ne dokazuje baš mnogo. Ustvari, čak ni horoskop ne laže uvijek, što su spremne potvrditi tisuće ljudi. Madame Soleil, poznata francuska vidovnjakinja, s vremena na vrijeme iznosi izvanredno istinita predskazanja. Američka vidovnjakinja Jeanne Dixon prorekla je ubojstvo predsjednika Johna F. Kennedyja, kao i pokušaj ubojstva predsjednika Ronalda Reagana. Zidovi kapele Notre Dame de la Garde u Marseillu prekriveni su pločicama zahvalnosti koje svjedoče o uslišanim molitvama. Štake i umjetni udovi obješeni u špilji kod Lurdesa podupiru marijanski nauk o Marijinu posredništvu – i to je iskustvo. Vidovnjak koji pronalazi izgubljene predmete udaljene stotine kilometara tako što jednostavno prolazi svojim viskom iznad zemljovida, ili koji daje točan opis bolesti a da ne poslušna prsa bolesniku – i to je, također, iskustvo. Danas tisuće ljudi nose narukvice i drugi magnetski nakit; neki od njih ustrajno tvrde da je to unijelo pozitivnu promjenu u njihove odnose, njihov život i zdravlje, njihove ljubavne veze, njihov posao, itd. Mnštvo njih sve se više obraća tim praksama, jer ih stvarnost tih iskustava sprečava u tome da razumiju jezik Biblije i čini da ne uvide okultnu i spiritističku narav svega toga.

Biblija također navodi brojna “anti-iskustva” i poziva nas da ih se čuvamo. Jer ako je Duh Sveti taj koji govori u okolnostima u kojima ima samo malo istine, u koju bismo kategoriju trebali uvrstiti iskustvo iz Djela 16, gdje mlada ropkinja obdarena izvanrednim “darom” proricanja počinje slijediti dvojicu muškaraca, koje još nikada nije vidjela, pa tri dana svakome tko je želi slušati viče da su oni Božje sluge koje navješćaju put spasenja. I to je bilo iskustvo uvijeno u evanđeoski jezik; ali iz nje je govorio zloduh i Pavao ga je izagnao. Sve dok je ropkinja mogla naviještati te istine, bila je pod obmanom. Tek kada je oslobođena od tih “iskustava” i onesposobljena da ih ponovi, došla je do istine. – Iskustva! Faraon ih je imao koliko je htio. Njegovi su mađioničari pretvarali vodu u krv, načinili gomile žaba i pretvarali štapove u zmije. Bilo je to istinski, autentično, ali što se iza toga skrivalo? Isto tako izvorno bilo je iskustvo onih žena (i muškaraca) iz Jer 44,16-18: “Što se tiče riječi koju si nam govorio

u GOSPODINOVO ime, nećemo te poslušati; nego ćemo i dalje činiti što god iziđe iz naših usta, paliti kâd Kraljici neba i lijevati joj ljevanice, kao što smo i činili, mi, naši oci, naši kraljevi, i naši knezovi ... jer smo tada imali obilje hrane, bilo nam je dobro i nismo vidjeli zla. Ali otkad smo prestali paliti kâd Kraljici neba i lijevati joj ljevanice, u svemu smo oskudijevali i proždirao nas je mač i glad.” – Kojeg li razornog udarca Božjoj riječi! Iskustvo je navelo te žene da se usprotive Božjoj riječi! Ali što određuje je li nešto uistinu od Boga? Zar nećije osobno iskustvo ili pak suvereni autoritet Pisma?

Razobličavanje

Vrijeme je da se razobliče iskustva koja nisu drugo doli izopačavanje Svetoga pisma. Primjerice, iskustvo mladića čiji roditelji vele da kada siđe iz svoje sobe nakon što je pred Bogom govorio u jezicima, izgleda poput Mojsija kada je sišao s brda preobražen Božjom prisutnošću. To je primamljivo iskustvo ali, svejedno, nije u skladu s Pismom, jer ga na nekoliko mjesta iskrivljuje.

1. On je izgrađivao samoga sebe, što se protivi svrsi svakog dara.
2. Njegovo iskustvo nije bilo znak koji bi služio “ovome narodu”.
3. Govorenje jezikâ nasamo nepoznato je Novom zavjetu.
4. Prihvatili su ga *vjerujući* roditelji kao znak duhovnosti svoga sina, dok je Bog rekao da je to znak za nevjerne.
5. Izražavao se u nepostojećim jezicima.
6. Nije uzeo u obzir božansko naučavanje o prestanku toga dara.

Sve se to uvelike protivi Bibliji. Možda ćeš upitati: “A što ako je doista dobio taj Mojsijev sjaj?” Kao prvo, nigdje u Bibliji ne nalazimo da su jezici činili da lica sjaje, kao ni da trebamo stremiti tome. Drugo: dobro je znano da i istočnjačke religije koje naglašavaju mistične doživljaje mogu dovesti čovjeka do mnogih istovjetnih iskustava, ako ne i većih. Ne piše li u Ezekielu 8,14 da su neke žene tijekom klanjanja kod vrata jeruzalemskoga Hrama zapale u takav zanos da su ih oblike suze? Nema sumnje da su osjećale korisne učinke toga klanjanja i osjećaj unutarnjeg olakšanja, ali do te ih je ekstaze doveo odvratni idol po imenu Tamuz.

Ne svjedoči li “otac” Chiniqy da je, kada je još bio svećenik, iskusio najuzvišenije trenutke kad je u štovanju klećao pred hostijom. To bi ga ponijelo i na neki način preobrazilo. Nakon svog obraćenja Isusu Kristu,

odjednom je te uzvišene osjećaje, koji su potjecali od gnusnoga nauka o pretvorbi, počeo smatrati idolopoklonstvom. A ipak, kakav li je zanos i uzvišenost osjećao pred svojim “Dobrim Bogom” od tijesta, i koje li je to svjedočanstvo bilo u korist iskustva!

Kao mladi obraćenici na biblijskom kampu u Alzasu, moj prijatelj i ja prekršili smo pravila kampa te jedno poslijepodne otišli u susjedno selo s iskrenom željom za evangeliziranjem. Uživali smo u veličanstvenom i bezazlenom tumaranju – u ime Isusa Krista. Mislili smo da smo postigli nešto veliko. Na povratku su nam lica sjala i hodali smo poskakujući kao da nas nose anđeli. S visina svoga oduševljenja gledali smo s visoka na ravnateljja kampa, koji je nesumnjivo bio Božji čovjek pun iskustava, uvjeravajući se da on ne zna ništa ni o čemu. Opravdanje nam je bilo naše blaženo stanje. Bili smo tako sigurni u sebe! Nismo li osjetili i doživjeli nešto? Ali to uzvišeno stanje nije potrajalo; nije prošlo mnogo vremena i mi smo to prestali nazivati zanosom, otkrivenjem i duhovnošću. Bila je to, jednostavno, vrlo nevažna, emocionalna, mistična zagrijanost koja je ubrzo ustupila mjesto praznini, osjećaju promašenosti i potištenosti.

Uzvišeno stanje duše ne sluti ni na što dobro kada je na to nadahnjuje mjedena zmija – koliko god ona bila biblijska. Otkad emocionalna žestina, pa čak i religijska, znači isto što i istina i duhovnost? Zauvijek ostaje na snazi istina da je Bogu draža poslušnost od žrtve (1 Sam 15,22). Danas kada jednostavnu poslušnost Božjoj riječi zamjenjuju tolika duševna i mistična iskustva, osobito je potrebno zajedno s prorokom uzviknuti: “Uza Zakon i svjedočanstvo!” (Iz 8,20).

Biblija nas poziva da se čuvamo iskušenja koje donosi življenje po viđenju – oslanjanje na niz čudesa, znakova, vizija i iskustava. Oni koji krenu tim opasnim putem postat će lagan plijen Antikristu, koji upravo i dolazi “sa svom silom, lažnim znamenjima i čudesima” (2 Sol 2,9). Njegov sotonski duh i danas je na djelu, a njegov je put dobro pripremljen u srcima onih koji stupaju na njegovo izabrano tlo dok istodobno tvrde da su odani Kristu.

Dijagnoza i lijek

A koliko je u međuvremenu duhovnog nespokoja! Nekoliko mi je ljudi pričalo o svojoj zbrkanosti. Njihovo iskazivanje “dara” nije bilo ništa

drugo doli fasada koja je prekrivala stvarnost – skoro potpunu duhovnu i moralnu propast. Njihovo govorenje u jezicima bilo je neka vrsta nadomjeska u promašenom životu. Ostali su površni, dok su izvana pokazivali upravo suprotno. Ali njima je to trebalo kao znak za njih same i na taj im način davalo vrijednost u vlastitim očima i u očima drugih. Oni koji su se najčešće upuštali u takvo što potajno su patili od tjeskobne nepostojanosti koju se nisu usuđivali priznati, a nisu joj ni shvaćali uzrok. Takvi neprestano trebaju pretjerivati kako ne bi pali u očima drugih, a i da bi u sebi samima stvorili osjećaj sigurnosti. Neprestance usredotočeni na svoja iskustva, uhvaćeni su u začaranom krugu. Živi pijesak tih mističnih iskustava vodi ih u život visina i padova s nepredvidljivim promjenama ponašanja: u jednom su trenutku radosni, u drugom potišteni.

Dijagram njihova života je poput zubaca pile: danas su sigurni u svoje spasenje, drugi dan sumnjaju u nj; jedan mjesec uzvisuju svoga pastora do zvijezda, idući ga mjesec ocrnjuju; mijenjaju zajednice kao što netko mijenja košulje.

Put koji vodi do oslobođenja jest sljedeći: najprije treba utvrditi je li osoba doista rođena nanovo i je li ono negdašnje prošlo i sve “novo postalo” po vjeri u Gospodina Isusa, jedinog Spasitelja i jedinog Posrednika između Boga i ljudi. Potom treba postupiti po primjeru kralja Hezekije, koji je razbio u komade mjedenu zmiju **koju je načinio Mojsije**, to jest potpuno ispovjediti lažno biblijsko naučavanje i njegove posljedice pozivajući se na zasluge Kristove krvi (1 Iv 1,7.9). Bog, koji je Izraelu oprostio skretanje od Biblije, oprostit će i onome tko mu se na taj način vrati. Vjerom treba čvrsto prihvatiti potpuno oprostjenje i potpuno izbavljenje od tih psihičkih sila i njihova razornog utjecaja. Pred Isusovim nogama je onaj neuravnoteženi Legija – čovjek koji je nerazgovijetno vikao, žrtva duhovnog “tobogana” (Mk 5,5) s kojega se uvijek spuštao na dno – našao mir, odmor, zdrav razum i snagu da onima koji ga gledaju i slušaju može prenijeti suvislo svjedočanstvo.

Neka bi Duh Sveti, koji vodi u svaku istinu i koji izbavlja od otuđenja, oslobodio i one koji su još uvijek u ropstvu vrlo privlačne ali i vrlo opasne teologije iskustva.

Ray H. Hughes, predstojnik *Skupština Božjih (Assemblies of God)* u Clevelandu, napisao je: “Svako iskustvo koje se ne uklapa u okvir Svetoga pisma treba ožigosati kao lažno, bez obzira na to koliko je dojmljivo.”

Ako takav čovjek može reći nešto tako dobro, a istodobno u svom životu i u pokretu kojemu pripada prihvaćati “dojmljiva iskustva”, za koja mu nedostaje sposobnosti razlučivanja kako bi uvidio da se ne uklapaju u okvire Pisma, to je stoga što:

- ili ima samo sakatu spoznaju o Pismu, na koje se poziva,
- ili je udaren djelomičnim sljepilom,
- ili, kao što je priznao jedan negdašnji pentekostalac: “Mi smo se držali Biblije samo kada nam je to odgovaralo. Kada bi nam se ukazalo na neku uznemirujuću istinu, neizbježiv stav bio je ponašati se kao da to uopće ne postoji.”

Nastanak suvremenih jezika

Onakvi kakvi su nam prikazani u Novom zavjetu i usklađeni s ispravcima koje je Pavao uputio Korinćanima, jezici su bili dar Duha i imali su čudesne i pouzdane značajke.

U osnovi se suvremeni preporod govorenja u jezicima zbio početkom dvadesetoga stoljeća. Dovoljno smo govorili o njima kako bi nam bilo jasno da ne potječu iz istog nebeskog izvora kao jezici iz apostolskoga doba. Jednostavno su slaba krivotvorina koja se silno razlikuje od originala. A kada spominjemo krivotvorinu, mislimo na prijevaru, što znači da se tu radi o duhovnom zajedništvu s onime koji je “otac laži od početka”.

Ali treba priznati da usred tog mraka postoje stupnjevi krivice i odgovornosti. Svaka laž, naravno, dolazi od đavla, ali nisu đavolski svi oni koji slažu.

1. Dobro je prisjetiti se da mnogi kršćani pentekostalci, pa čak i neki od njihovih pastora i starješina, nikada nisu govorili u jezicima. Takvi su isti kao i kršćani drugih evanđeoskih denominacija. Oni ne spadaju među krivotvoritelje. U njihovu slučaju nije u pitanju sotonski nadzor ili podrijetlo.

2. U mnogo slučajeva neki znatiželjnik zna biti zahvaćen osobitom atmosferom i naučavanjem skupine u kojoj se nalazi; promrmlja nekoliko nesuvislih riječi, zbog kojih ga se odmah proglašeni krštenim u Duhu, i više ih nikada ne ponovi. U takvom slučaju krivotvorina je toliko rijetka i izdvojena da se takvoga ne može optužiti za namjernu prijevaru. Premda u tome nema Duha Božjega, nema ni duha zla.

3. Ima takvih koji su bili uvedeni u zabludu; pogriješili su, ali i prepoznali svoju pogrešku. U tom njihovom kratkotrajnom iskustvu nije bilo duha zla, jednako kao ni Duha Svetoga. Neko smo vrijeme primali u svoj dom jednog mladića u teškoćama, koji je običavao pohađati sastanke pentekostne mladeži. Premda ga nitko nije ni pitao o nanovorođenju, na njega je vršen pritisak da primi krštenje u Duhu kako bi mogao dobiti darove, što je on bez teškoća učinio. Tu “pobjedu” neizbježno je pratila bujica promašaja i on je tonuo sve dublje u grijeh. Budući da je govorio u

jezicima a da se nije pokajao ni obratio, nije mu se moglo pokazati put do ta dva osnovna sastavna dijela spasenja. Preporučili su mu da se, kako bi nadvladao svoje pogreške, što je moguće češće moli u jezicima. Udvostručio je svoje napore u izgovaranju nesuvislih slogova, ali je moralni ishod bio strašan. Duh Sveti nije u tome imao svoje mjesto, jednako kao ni đavao, osim u njegovim zavedenim savjetnicima. Bio je poput slobodnog prijenosnog zupčanika u kutiji mjenjača koji se vrtio u praznom hodu. Zaustavio se sâm od sebe kada je, razočaran, napustio skupinu koja ga je zavrtjela. Cijela je priča utonula u zaborav, a on u prijestupništvo.

Prije negoli smo predali rukopis u tiskaru, iz prve smo ruke saznali da je prije nekoliko tjedana jedan pobožan ali neobraćen čovjek, župni savjetnik u reformiranoj crkvi, nezadovoljan sobom i držeći da je krštenje koje je primio kao malo dijete nedostatno, zatražio u pentekostnoj zajednici da ga kao odraslologa krste uranjanjem, što je i učinjeno bez provjere je li rođen nanovo. Oni su mu ispričali i o drugom krštenju, *njihovom* “krštenju u Duhu”, te ga uputili da teži za njime. Znak toga trebalo je biti govorenje u jezicima. I doživio je to iskustvo, koje nije pratila nikakva korisna promjena. Njegov kršćanski život nastavio je teći u svojoj osrednjosti. Jedan rođak, kršćanin, posudio mu je neke moje kasete s porukom o probuđenjima u starozavjetno doba, koje sam bio snimio ranije. Slušao ih je jednom dok se vozio autom. Tek je tada, presvjedočen Božjom riječju kojoj se više nije mogao opirati, stao kraj autoputa, rasplakao se i **obratio Isusu Kristu!** Tada se rodio nanovo i njegov se život korjenito preobrazio. To pokazuje da u tom, kao i u ostalim slučajevima, Duh nije bio prisutan u toj stupici suvremenih jezika, kao i da nije bio previše uključen, ako uopće jest, ni neki drugi duh. Ali to, također, pokazuje da do današnje glosolalije dolazi bez Duha Svetoga i da će taj nazovi-jezik, protumačen po istome duhu (kao što smo vidjeli u 6. poglavlju gdje je razjašnjena prijevarena narav tumačenja jezika), dati takozvanu “autentičnu” poruku – sto posto evanđeosku.

Slijedi svjedočanstvo jednog revnog katolika koji je otkrio istinu slušajući propovijedanje jednostavnog Evanđelja milosti. Odbacio je i napustio rimokatoličanstvo te svojim umom i srcem posve pristao uz tu istinu, kojoj se potpuno predao. Poput Saula iz Tarza, koji je bio besprijekoran u odnosu na Zakon, on je bio besprijekoran u pogledu nauka svoje crkve, u kojoj je postao vođa mladeži, i to uvjerljivo najdjelotvorniji. Zbog svog

dara organiziranja postao je predvodnik u evangelizacijskim programima. Oženio se djevojkom iz crkve. Izvanjski je sve išlo dobro, i u crkvi i u braku, ali duhovno, s Gospodinom, u njihovu posvećenju ni usprkos svih napora nije sve teklo previše glatko. U međuvremenu su mu neki novi članovi crkve, koji su razočarani napustili pentekostalizam, ali se nisu odrekli njegova nauka, rekli da će sve biti u redu ako se krsti u Duhu, jer će se zaodjenuti u silu. Ne odvojivši vrijeme da provjeri što Biblija govori o tome, iskao je to “drugo iskustvo” kojega je znak bilo govorenje “u jezicima”. Progovorio je “u jezicima”, ali obećana sila nije se pojavila. Nakon nekog vremena taj besprijekoran mladi čovjek, sada “kršten u Duhu”, što je i pokazivao “očiglednim” znakom govorenja “u jezicima”, otkrio je zašto mu kršćanski život ne ide. Kroz susret s kršćanima koji poriču i protive se tom drugom iskustvu – **obratio se Isusu Kristu!!!** Ono što mu nije dalo “krštenje u Duhu”, pronašao je u obraćenju Kristu (a ne samo u prihvaćanju zdravog nauka), koje mu je dalo sve što mu je nedostajalo. – A sve to na golemo nezadovoljstvo onih koji nisu mogli shvatiti kako je mogao govoriti u jezicima po Duhu Svetom a da ga nije primio. Što se njih tiče, mogli su se zapitati nisu li i oni u istoj situaciji!

Je li u besplodnost tog vanbiblijskog iskustva bio uključen i neki drugi duh osim Duha Svetoga? Ne bismo se usudili tvrditi da je nekoliko nesuislih rečenica, nesumnjivo pogrešnih i kratkoga vijeka, obratilo tog dobrog čovjeka u potpunog krivotvoritelja božanskih stvari; osobito ne zato što je ubrzo prepoznao i ispovjedio svoju zabludu. Ne, dosegnuvši ovu točku u našoj analizi, nemojmo đavlu dati mjesto koje mu ne pripada; učinimo li to, bilo bi kao da mu dajemo previše časti.

4. S druge strane, ono što uznemiruje jest to da ono što je povremeno preraste u zaokupljenost do te mjere da se djelovanju Duha pripisuje svakojako brbljanje. Prijenosni zupčanik u kutiji mjenjača više se ne vrti slobodno na svojoj osi; umetnut je “u brzinu” i počeo je upravljati kretanjem cijelog mehanizma pa ga sada više ništa ne može zaustaviti. Isto tako i onaj tko dopusti da krivotvorenje uđe u njegov duhovni život, izvrši tako da ostane kao zavaren uza nj. To je na silan način izrazio Duh istine: “... jer nisu prihvatili ljubav istine ... zbog toga će im Bog poslati djelotvornu (*energeia*) zabludu *da vjeruju laž*” (2 Sol 2,10.11). A kada u nju povjeruju, laž postaje njihovom istinom. Oni koji su došli do toga stupnja ne mogu više naći izlaz, jer se Neprijatelj uselio i oni se ponaša-

ju prema njemu kao prema Gospodinu. Zlo koje je u početku bilo dobroćudno, postalo je zloćudno.

Ove riječi mogu izgledati teške, ali nije li upravo takva bila osuda koju je u sedamdesetim godinama konzervativni pentekostalizam izricao protiv dara jezika kakav su provodili karizmatici? Podsjetimo se kako su oni to opisivali: *“Taj pokret je sprega protestantskog pentekostalizma i katoličkog idolopoklonstva ... ĐAVLOVA KRIVOTVORINA koja pripravlja dolazak Antikrista.”* A što je to u njihovim očima bila đavlova krivotvorina? Bilo je to krštenje u Duhu i njegov vidljivi znak, govorenje “u jezicima” – i to među onima s kojima su novo-pentekostanci postali najbliži prijatelji. Dakle, to je to “drugo iskustvo” koje su primili od njih samih; premda je sada, ovisno o skupini, poprimilo različite oblike, ipak je to ono isto iskustvo koje je u proturječju sa Svetim pismom.

Ne otkriva li se okultno podrijetlo toga iskustva kad pentekostni pastori priznaju da spiritisti posjećuju neke od njihovih skupova, ali izbjegavaju skupove drugih kršćana. Razlog tome je što na njima nalaze atmosferu koja im odgovara. Osobno sam čuo predsjednika francuskih spiritista gdje kaže: “Mi na svojim skupovima govorimo u jezicima kao i pentekostanci, ali je naša prednost u tome što su naši jezici razumljivi.” – To je dovoljno da se čovjeku digne kosa na glavi!

Tijekom nedavnog posjeta Dalaj Lame Francuskoj, tisak je izvijestio o jednom osobitom događaju iz njegova djetinjstva. Premda je živio u pokrajini udaljenoj od Lhase, govorio je narječjem glavnoga grada, a da ga nikada nije učio. To govorenje u jezicima moguće je provjeriti i nitko ne može sumnjati u njegovu autentičnost. Po kojem je duhu Dalaj Lama govorio u jezicima? Vodeći pentekostanci rekli su da se radi o istome duhu koji daje jezike karizmaticima. Ali i njihov je jezik taj isti – jer se ne radi o onom apostolskom. Zaključak se nameće sâm po sebi.

5. Uvijek sam bio suzdržljiv kada sam čitao ili slušao izvješća o govorenju u jezicima za koje se tvrdilo da je od đavla. Dr. Gaebelstein tvrdi da je neki misionar čuo neke ljude kako govore u jezicima na jednom kineskom narječju koje je on poznao, a izgovorene su riječi bile tako pokvarene i proste da ih se ne može ponoviti. Jednom drugom prigodom je osoba koja je govorila u jezicima, navodno, na najružniji način hulila ime Gospodina Isusa, itd. Sustezao sam se povjerovati u takva svjedočanstva. Učinio sam svojim načelom ne vjerovati u glasine iz kojega god

smjera došle, i nikada ne donositi zaključke na temelju rekla-kazala. Ali kada se radi o kršćaninu kao što je moj prijatelj Ralph Shallis, koji govori o vlastitom iskustvu na tom polju, tada tome obvezno treba posvetiti pozornost. U svojoj knjizi na francuskom, *Dar govorenja u različitim jezicima*, on kaže sljedeće:

Cijelog ću se života sjećati nezvaničnog molitvenog sastanka na kojem sam pribivao. Nazočni su se nesputano predali pretjerivanju koje je duboko potreslo moj duh. Odjednom je jedan od njih, i to onaj koji mi je izgledao najduhovniji od sviju (ili možda manje tjelesan), počeo čudno pjevati nepoznatim jezikom. Izgovarao je samo jednu rečenicu od koje sam dobro upamtio prve dvije riječi: MAHA DEVI. Taj je čovjek potom ovako protumačio te riječi na francuskom: “Ja sam Svemogući Bog: pozdaj se u mene.” Uz istu čudnu melodiju, ŠEST PUTA je ponovio istu tu rečenicu i ŠEST PUTA ju je preveo doslovce istim riječima, što mi se dobro urezalo u sjećanje. Ostalima koji su bili nazočni na tom skupu “Bog je bio taj koji im je govorio” i taj su “jezik” popratili govoreći “amen” i “haleluja” ... Ali za mene je to bilo nešto sasvim drugo; jednom riječju, prepoznao sâm glas duha s kojim sam se suočio: bio je to glas Neprijatelja. Pravo značenje tih dviju riječi ponovljenih šest puta dokazuje istinitost onoga što govorim, jer MAHA DEVI znači: VELIKA BOŽICE. To je jedan od naziva žene boga Šive, treće osobe hinduskog trojstva, boga uništenja. Božanstvo MAHA DEVI se diljem Indije štuje u različitim oblicima, uključujući i KALI i DURGU. – Durga je užasno božanstvo razaranja. Kali znači: crna; nju se prikazuje s ogrlicom od mrtvačkih glava i mrtvačkih ruku; u ruci drži odsječenu glavu; prekrivena je krvlju i plazi svoj jezik u znak poruge svome mužu Šivi, kojega ponekad zgazi. Štuje ju se u odvratnim obredima, od kojih je samo kulturna prostitucija odvušla nebrojenu djecu u život poniženja i patnji.

I tako je taj čovjek, nazivajući se kršćaninom, ne razumijevajući značenje svog “govorenja u jezicima” poistovjetio to pogansko božanstvo sa Svemogućim Bogom i zapovjedio da u to povjerujemo ... a oni što su bili okupljeni oko njega spremno su povjerovali da ga je nadahnuo Sveti Duh našega Gospodina Isusa Krista! Sve se to dogodilo na kršćanskom, biblijskom sastanku – takozvanom!

Dr. Rebecca Brown tvrdi da je dovela Kristu jednu od najvećih vještica u Sjedinjenim Državama. U svojoj knjizi *On je došao osloboditi sužnje*

(He Came To Set the Captives Free), iznosi svjedočanstvo te negdašnje vještice koja je po Sotoninoj naredbi ulazila u kršćanske zajednice kako bi ih razorila. Značajno je ovo što veli: *U karizmatiskim je crkvama uobičajeno da mnogi na bogoštovljima i molitvenim sastancima govore i mole zajedno u jezicima, a da se ne tumači ono što je u jezicima govoreno. Sotonisti imaju velike koristi od te prakse. Kad sam ja bila u Sotoninoj službi, redovito sam na svim bogoslužjima i molitvenim sastancima govorila u jezicima. I drugi sotonisti s kojima sam radila činili su to isto. Nitko nije tumačio. Obično smo proklinjali crkvu, pastora, kršćane i Boga! I nitko nije sumnjao ...*¹

Ono što doktorica Brown, izgleda, još uvijek ne shvaća, jest da su “tumačenja”, kao što smo već spomenuli u šestom poglavlju, jednako tako lažna kao i “jezici”, budući da su ona samo krivotvorenje krivotvorine. Ishod toga je dvostruko prikrivanje koje izaziva još veću zbrku. To je jasno prikazano navedenim iskustvom Ralpa Shallisa, kao i sljedećim primjerom:

U šestom poglavlju spomenuo sam prigodu kada sam tijekom nerazumljivog govorenja u jezicima, kao što to uvijek biva, odjednom začuo triput ponovljene riječi: “Spiriti Santi”, ali se te riječi nisu pojavile u tumačenju koje je uslijedilo. U pozadini tog prvog dokaza o krivotvorini skrivalo se nešto još ozbiljnije. Poznavajući pomalo “la bella lingua”, znao sam da je Duh Sveti na talijanskom “lo Spirito Santo” i da se u tom jeziku riječima koje u množini završavaju s “o” završetak mijenja u “i”. To znači da je, uz prijevaru glede tumačenja, taj čovjek poganizirao Duha Svetoga spominjući ga u množini! TKO je u tim trenucima upravljao tim “bratom” da izreče najgoru moguću hulu protiv jedinstvene božanske osobe Duha Svetoga? I sva se zajednica s tim napadom na Božanstvo složila svojim oduševljenim “amen”! To se zbilo na takozvanom kršćanskom bogoslužju umjerenih konzervativnih pentekostalaca. – Je li to bilo od đavla? To je, u najmanju ruku, ono što su oni sami prije nekoliko godina ustvrdili u pogledu svoje braće karizmatika kojima su prenijeli taj “dar”, a koji oni provode nakon što su primili njihovo “krštenje Duhom”. Ne smijemo im se dakle usprotiviti! Možemo samo izraziti svoje potpuno slaganje s njima i potvrditi analizu koja donosi strašan zaključak da sve to zaudara na očigledno krivovjerje – **ALI NE SAMO PROTIV ONIH S DRUGE STRANE ULICE!**

“Provjeravajte duhove” (1 Iv 4,1)

U svojoj knjizi o provjeravanju dara jezika, dr. G. MacGraw piše: *Nakon nekoliko minuta molitve predložili smo savjetovanoj osobi da se moli u jezicima. Tada bi voditelj skupine svoja pitanja, umjesto toj osobi, uputio duhu koji nadahnjuje govorenje u jezicima. Većina je već provodila dar jezika tijekom svoje osobne pobožnosti. Mnogi su sumnjali u izvornost toga dara, ali su mnogi bili sigurni da će ispitivanje kojemu su se podvrgli potvrditi njegovu božansko podrijetlo. Potresna je činjenica da je više od devedeset posto njih priznalo zloduhovsko (demonsko) podrijetlo svog dara jezika. Mnogi pentekostalci i karizmatici priznaju postojanje zloduhovskih jezika, no sigurni su da je dar koji su primili oni sami, izvoran. Jedna djevojka, koja je osjećala zle utjecaje u svom životu, zamolila je da se preispita njezin dar ... osjećala je da je njezin dar zasigurno božanskog podrijetla, budući da joj je jedna gospođa iz crkve potvrdila da je u njezinu slučaju govorenje u jezicima došlo od Duha Svetoga. Kada smo se našli zajedno s namjerom da molimo za oslobođenje te sestre, duh nam je rekao da mrzi Gospodina Isusa Krista. Kada smo dalje ispitivali, zloduh je priznao da je on duh koji je dao taj dar jezika ... Dobro utemeljeni kršćani mogu biti opsjednuti zloduhom govorenja u jezicima ... Znalo se dogoditi da misionari na odmoru u svojoj zemlji čuju bogohulno govorenje u jezicima na jeziku s njihova misijskoga polja ... Netko me zamolio za razgovor ... Nisam mogao zamisliti da bi ta otmjena gospođa, kršćanka, mogla skrivati zloduha u vezi jezika ... no ubrzo je progovorila u jezicima izražavajući gorčinu i mržnju na Krista, na sebe i na nas. Bilo je neporecivo da je ispunjena zloduhovskom darom jezika. Drugi ... su vrlo iskreni i duhovni. Njihovo življenje pruža dokaze pravog obraćenja i gladi za duhovnim rastom ... ali, izloživši duha provjeri, dolazimo do zaključka da se mnoštvo entuzijasta koji vjeruju da imaju istinski dar jezika samo zavarava.*

Ostaviti ću dr. MacGrawa s odgovornošću za njegove zaključke, ali mi se neću usprotiviti. To je područje provjere u koje ja zasad nemam pristup. I drugi su u Francuskoj došli do istih zaključaka. Ja ne mogu ni poreći ni potvrditi da je dar jezika, kao što tvrdi dr. MacGraw, devedeset posto zloduhovskog podrijetla. No ono što ja potvrđujem s Biblijom u ruci, jest to da je taj dar sto posto lažan. Svejedno, ne bi trebalo zaključiti da ostavljanjem deset posto neizvjesnosti MacGraw misli reći da je jedan

od deset slučajeva govorenja u jeziku možda pravi dar. Ostalih deset posto spada u “zupčanik” nerazumljivog brbljanja koje, kao što smo vidjeli na početku poglavlja, nema veze ni s Duhom Svetim ni s Beelzebubom.

Ralph Shallis u svojoj knjizi *Govorenje u različitim jezicima* navodi svog prijatelja George-a Burcha, koji je preispitao dar jezikâ kod stotinu četrdeset i sedam osoba. Pritom je naišao na tri dvojbena slučaja, dok se kod ostalih stotinu četrdeset i četiri osoba radilo o slučajevima opsjednutosti zloduhom.

Svaki pobornik glosolalije može, ako to želi, te silne dokaze odbaciti tako da ih jednostavno zaniječe; jednako kao što neki ljudi niječu postojanje plinskih komora u doba nacizma. Ali prekriti lažne postupke drugim lažima, dvostruko je nepošteno. Nije li tako?

U jednom gradu nedaleko od Strasbourga, u kojem sam održavao evangelizaciju, netko je pastora pentekostne mjesne crkve izvijestio o G. Burcheu eksperimentu provjeravanja duhova. On je priznao da je tako, ali je odmah dodao: “Istina je, ali pastor pentekostne crkve u tome gradu potražio je G. Burcha i zaiskao da na isti način provjeri i njegov dar jezikâ. G. Burch mu je odgovorio da ga dobro pozna i da nema potrebe provjeravati njegov dar, jer ga smatra autentičnim.” U nutrini sam bio uvjeren da taj čovjek ne govori istinu. Odmah sam po njegovu prijatelju Ralphu Shallisu stupio u vezu s G. Burchom i upitao ga je li to istina. Odgovor koji sam sačuvao bio je potpuno niječan. George Burch ne zna ništa o tom događaju. I tako je taj pastir, koji bi trebao biti primjer svome stada, nemoralnom prijevarom obranio neutemeljenost svog nauka. Izokrenuo je dokaze kako bi značilo da od stotinu četrdeset i sedam provjerenih slučajeva sa sotonskim podrijetlom, stotinu četrdeset i osmi slučaj to nije! Takvom iskvarenom dijalektikom svatko na svijetu tko govori u jezicima može tvrditi da je i ON stotinu četrdeset i osmi! Kome je lagao taj “pastor” kada je promišljeno rekao tu neistinu o izmišljenom razgovoru? Odgovor nalazimo u Djelima 5,1-11 gdje Ananija i Safira, vjerujući da su slagali samo Petru, padaju mrtvi jer su, ustvari, “slagali Duhu Svetom”. Ako je taj čovjek u svjesnom stanju bio sposoban za takvu nemoralnu laž, kakva tek podmuklost može proisteći iz njegova nekontrolirana govorenja “u jezicima”?

Zamislite samo što je sve izišlo na usta one tri besramne individue što su na jednom kanalu Francuske televizije milijunima gledatelja priuštile

divlji spektakl u kojemu su njih trojica razgovarali u nepoznatim jezicima, dovevši prijeveru do te točke da su se pretvarali kako razumiju jedan drugog – i to sve u ime Duha Svetoga. Nikada nešto sveto nije do te mjere bilo izvrgnuto ruglu tako javno i na tako besraman način kao te večeri. I kao da čujemo riječi Jude koji, nakon što je potaknuo ljubljene u Kristu da se “bore za vjeru (nauk, doktrinu) koja je jedanput zauvijek predana svetima” (st. 3), nastavlja s ogorčenjem: “Jer ušuljali su se neopazice neki ljudi koji su već odavno određeni za ovu osudu, bezbožnici koji milost našega Boga izokreću u razuzdanost ... ti nečisti sanjari kaljaju tijelo ... a ono što po naravi ... poznaju, u tome sami sebe kvare ... Jao njima ... To su oni koji se odvajaju, **puteni, koji nemaju Duha**” (Jd st. 4, 8, 10, 11, 19). Ova užasna presuda ne dolazi od nas, nego od Duha istine, koga vjerske laži smetaju više negoli nekog drugog.

¹ Neke od navedenih knjiga sadrže vrijedne dijelove, no navodi iz njih nipošto nisu preporučivanje njihovih pisaca ili njihovih ostalih djela.

Uzrok i posljedica

1. Moralno skretanje

Pogreška nikada ne ostaje sama za sebe, uvijek je prate posljedice. Ona je dio pažljivo smišljenog nauma. Njezin Poticatelj ustrajno stremi svome cilju, bilo to na kratko, srednje ili dugo razdoblje.

U ovom ćemo poglavlju razmotriti UZROK moralnog skretanja; a kada to činimo, svjesni smo da prelazimo u najneugodniji dio knjige, u kojemu se više nećemo zadovoljiti samo onim općenitim. Morat ćemo navesti imena; morat ćemo prepoznati crkvena udruženja; o moralnim okolnostima trebat ćemo raspraviti do krajnosti.

Philippe Emirian, postavljen za branitelja pentekostnog pokreta u Francuskoj, prisiljen je priznati skandale koji su uprljali pentekostalizam. Početkom ovoga stoljeća je jedan od najpoznatijih utemeljitelja, ako ne i utemeljitelj ranog pentekostalizma, Parham, bio u zatvoru zbog gnusnog nemoralna. Od tada je trajan i najozbiljniji problem u pentekostnom pokretu bilo to što je golem postotak njegovih vođa pao u nemoral. Nikada neki drugi evanđeoski pokret koji se nije slagao s doktrinom (UZROKOM) o kojoj raspravljamo nije imao tako očajno svjedočanstvo, to jest bio na tako lošem glasu, u javnosti.

Upravo me nedavno sin mog prijatelja, pentekostnog propovjednika, s očiglednim nemirom upitao kako je to moguće da su svi muškarci od prvog do posljednjeg (osim njegova oca) u obližnjoj Skupštini Božjoj bili uključeni u neki očiti grijeh. Jedan od njih napastovao je i njegovu sestru tinejdžerku, zbog čega je njegov otac nastavio svoju službu izvan toga pokreta.

I sâm Donald Gee duboko žali što pentekostalci koji su progovorili “u jezicima” pokazuju tako malo svetosti u svojim životima: “Primili smo duhovno krštenje koje bi nam trebalo donijeti puninu Duha, ljubav prema Gospodinu i mržnju prema grijehu, a mi se nalazimo na istome mjestu (pa čak i niže) kao i oni koji nisu primili to krštenje – obvezni boriti se iz dana u dan kako bismo održali svoje zajedništvo s Bogom i oduprli se iskušenju. Kraj sebe vidimo toliko braće i sestara koji, usprkos njih-

vu krštenju u Svetome Duhu, upadaju u sramotni grijeh kojemu se, izgleda, pobjedonosnije odupiru kršćani koji tu povlasticu nisu iskusili.”

Promatrači su zapazili suodnos između emocionalnog iskustva zvanog “krštenje u Duhu Svetom” i porasta moralne razuzdanosti u krugovima pentekostnog i novo-pentekostnog smjera, a osobito zapanjujuć broj nedopuštenih spolnih veza. Bilo je nekih skupova na kojima su ljudi očekivali golemo emocionalno iskustvo moleći Duha Svetog da siđe na njih. Započinjali su “pjevanjem u Duhu”, nastavili “molitvom u Duhu”, potom su plesali “u Duhu” i, prije no što je noć prošla, deseci muškaraca i žena zapali su u sramotan blud – “u Duhu”.

Bauman navodi jednog mladića koji veli: “Bio sam iznenađen otkrivši da te blažene osjećaje u mojoj duši prate spolne strasti u mome tijelu.”

Dr. Kurt Koch (iz Njemačke) piše: “Tijekom svojih savjetovanja susreo sam vrlo nesretnu mladu djevojku koja mi je došla po savjet. Studirala je na biblijskoj školi. Jedna od učiteljica bila je članica novog ‘pokreta jezika’. Govorila je ‘u jezicima’ i utjecala na nekoliko studentica da dožive slično iskustvo. Kao kruna svega, ta je žena bila sklona lezbijstvu i spolno je zlorabila neke studentice. Zavela je i tu djevojku. U ovoj se zemlji još uvijek događaju takve stvari.”

Demos Shakarian, znani pentekostni pisac, piše: “Bilo je to prvi, ali daleko od toga da bude i posljednji put, da smo Rose i ja naišli na taj čudnovat i zbunjujući slučaj: čovjeka s izvanredno snažnom božanskom službom za druge, čiji je osobni život bio prava katastrofa. Ponekad, kao u slučaju tog čovjeka, slaba točka je novac. U drugim slučajevima to je alkohol. Može to biti i žena, ili droga, ili spolne izopačenosti.” – Koje li užasne ispovijesti!

Da budemo jasni, nepentekostni evanđeoski krugovi nisu savršeni, niti to ne tvrde za sebe. Ponekad nailazimo na nesretne duhovne pogreške. Ima slabosti, borbe za prevlast, osobnih sukoba, unutarnjih napetosti, suparništva, krutosti srca ... bilo bi uzaludno poricati postojanje čega takvog, čak i u nekim vođama, ali to nije nešto što prevladava. Nažalost, istina je da ponekad drugi kaljaju ugled Božjih slugu, a ne oni sami. Sâm Moody bio je žrtvom odvratnih lažnih optužaba, i to u tolikoj mjeri da je to neko vrijeme štetilo njegovoj službi; sve dok nije, kao i Wesley, trijumfirao nad gorkom žući neodgovornih klevetnika. Ali nikada se mišljenje javnosti nije uzbunilo u tako pogubnom obliku kao u vezi svih najvaž-

njih predvodnika pentekostalizma. Poznavatelji toga pokreta trpe zbog tog žalosnog stanja stvari, ali ne bi li bilo bolje da istraže uzroke. Naime, otkrili bi da je prvi uzrok ta razlika između njih i drugih evanđeoskih kršćana, točnije rečeno, njihov osobiti nauk “krštenja u Duhu”.

Pogrešno usmjereno povjerenje

Kad je 1983. godine pisao svoju knjigu, Emirian je mislio da je sama po sebi zajamčena časnost nekih od velikih imena elektronske crkve, kao što su: T. L. Osborne, Oral Roberts, koje on navodi, kao i ostalih tele-evangelizatora, kao što su: Jimmy Swaggart, Rex Humbard, Jim Bakker ... kasnije su ti ljudi bili uključeni u financijske i moralne sablazni, o čemu je televizija izvijestila sav svijet. Osborne promiče nauk Orala Roberta, nazvan “Evanđelje izobilja”, koji obećava ozdravljenje, ljubav, uspjeh i materijalni napredak kao božansku nagradu za darežljivost njihovim vlastitim projektima, od kojih su neki prerasli u financijska carstva – i sve to u Gospodinovo ime. Šteta nanesena širenju Evanđelja neprocjenjiva je. A tko je odgovoran za te sablazni? Na čijoj su strani bili oni koji su između dviju TV-propovjedi koketirali s popustljivim mladim ženicama? Tko je bio onaj koji je, od novčanih prinosa posvećenih Bogu, trošio bogatstvo na svoje tajnice i na prostitutke kako bi kupio njihovu šutnju? Tko su ti koji su počinili silne pronevjere zbog kojih su osuđeni na više od četrdeset godina zatvora? Tko su oni koji su, kako bi skupili milijune dolara, propovijedali takozvano “evanđelje blagostanja (prosperiteta)” – Samo “kršteni u Duhu”, oni s nečuvanim duhovnim zahtjevima!

U rujnu 1989. godine, vodeće švicarske novine posvetile su cijelu stranicu, i poduprle to dokazima, da bi ožigosale iskvareni karakter, metode i bogaćenje pentekostnih tele-evangelizatora. Dva mjeseca nakon toga u istim je novinama pod naslovom “Jim Bakker kriv”, sljedećim riječima dovršen njegov portret: “Tele-evangelizatora Jima Bakkera, utemeljitelja PTL-a (Praise the Lord), vjerske organizacije koja je prerasla u financijsko carstvo, prošlog četvrtka savezni sud u Charlotti (Sjeverna Karolina) proglasio je krivim da je svoju zajednicu opljačkao za 3,7 milijuna dolara. Taj tele-evangelizator čiji je raskošni način življenja postao legendaran, mogao bi biti osuđen na stotinu i dvadeset godina zatvora i kaznu od pet milijuna dolara.” Ako su se u Europi podigli takvi valovi zbog te sablazni, kolika li je samo plima poharala SAD? Bio sam u Sjedinjenim Državama

u prosincu 1990. pa sam slučajno na televiziji gledao vijesti u kojima je bila riječ o Bakkeru. S tugom u srcu gledao sam tog čovjeka kako plačući odlazi u zatvor provesti tamo ostatak svog života. Ono što me najviše razalostilo bile su riječi spikera koji se s podsmjehom rugao toj situaciji. Još se jedanput, kao što je to dobro rečeno u Rimljanima 2,24, bez presekana hulilo Božje ime. S druge strane, evangelizator Billy Graham upadljivo se uklanja svim takvim sablaznima, što to značajnijim čini to što on nije imao veze s pentekostnim iskustvom “krštenja u Duhu” i poziva nas da preispitamo značenje toga izraza.

Stršljenovo gnijezdo

Emirian se nada izbjeći to stršljenovo gnijezdo navodeći Demosa Sharianu, koji i sâm tu temu izbjegava ovim riječima: “One koji su na prednjim crtama bojišnice ranjavaju.” Kako onda objasniti da su velika ni vjere: Martin Luther, Jean Calvin, John Knox, John Wesley, George Müller, Charles H. Spurgeon, John Nelson Darby, Hudson Taylor, David Livingstone, William Carey, Moody i Sankey, Charles Finney, H. A. Ironside, W. E. Vine, Campbell Morgan, Billy Graham i mnogi drugi,¹ više negoli itko drugi bili na prvim crtama i ponekad izloženi klevetama pa ipak ostali besprijekorni što se tiče morala, nauka i novca? Objasnjenje toga uvijek nas dovodi do prvog UZROKA koji stvara razliku između tih dviju skupina (što smo i istaknuli u drugom odjeljku 1. poglavlja), to jest do “pentekostnog” iskustva. Postoji općenito slaganje da isti uzrok donosi i iste posljedice. To je istina u pogledu karizmatika, a nesumnjivo istina i za Swaggarta, Osborna, Bakkeru i društvo koje prati takav žalosni glas. Tako oni svojim komentarima i ponašanjem dokazuju da je upravo taj osobiti nauk ono što dovodi do svega toga; ostale crkve koje to odbacuju očuvane su od tih sablazni, koje taj nauk izaziva.

U drugom pokušaju da izvuče svoj pokret iz slijepe ulice i umanju loše svjedočanstvo koje je obvezan priznati, Emirian iznosi domišljato objašnjenje nauka o krštenju Svetim Duhom. Prema njemu, to “drugo iskustvo” ne dovodi do snažnijeg zajedništva s Bogom niti do pobjede nad grijehom, a nije dano ni za osobno posvećenje, nego samo za svjedočenje i služenje. Tvrdeći to, nije daleko od hule na Duha Svetoga. Oni koji govore na taj način, zaboravljaju da je osebujni poziv Duha Božjega doslovce to da bude SVETI Duh, to jest, Duh SVETOSTI koji posvećuje sve što je

povezano s Njegovim djelovanjem. Mi se žestoko protivimo tom načinu tumačenja teksta koji treću Osobu Trojstva lišava dijela Njegove slave, a to je da bude nositelj i jamac vječne svetosti koju daje na svim razinama svog djelovanja.

Čudno je to krštenje Duhom koji, dok prihvaća vjernike u Tijelo Kristovo, svoje posvećenje ostavlja u garderobi umjesto da ih odijeva u njega. Bi li On i dalje bio SVETI Duh ako bi svoju moć, svoju službu, svoju puninu i svoju prisutnost davao neovisno o svojoj svetosti, bez koje **nitko neće vidjeti Gospodina** (Heb 12,14) niti ga ispravno otkriti drugima? Sve što od takvog svjedočanstva preostane jest protusvjedočanstvo zbog kojega se huli Božje ime među nespasenima. Može li vjerodostojno svjedočiti ranije spomenuti “silan” muškarac ako je njegov život loše svjedočanstvo; ili ti tele-evangelizatori o čijoj je megalomaniji u pogledu novca i iskvarenom čudorednom ponašanju javno obznanjeno putem medija? Njihovi postupci govore tako glasno da nitko više ne čuje njihov glas. Uistinu, mogu oni biti “moćni”, kao što vole reći; mogu proricati, izgoniti zloduhe i činiti mnoga čudesa u Isusovo ime (Mt 7,21-23), ali ako ne odbace, ne samo loše POSTUPKE nego i UZROK zbog kojega su oni nastali, izlažu se tome da čuju strašnu osudu: “Nikada vas nisam poznao: Idite od mene, vi koji činite bezakonje!” Kako uvijek postoji veza između uzroka i posljedice, sa sigurnošću možemo predskazati da doba pretjerivanja, sablazni i prijevara nije prošlo. Takozvani “Toronto blagoslov” još je jedan korak prema drugim moralnim skretanjima.

Proročko skretanje

Neka iskrena i umjerena braća pentekostalci (hvala Bogu što još uvijek ima takvih) s pravom će reći da u tom pokretu ima i crkava i pojedinaца koji nisu tako duboko pali, barem ne moralno. Raduje nas što je to tako! Da nije tako, mi bismo prvi bili žalosni. Drago nam je što bez stida možemo spomenuti Davida Wilkersona. Ali svijet izvan Krista također ima velike ljude na koje se s pravom može ponositi – ali to nije preporuka za duha ovoga svijeta. Zbog toga sam, usprkos poštovanju koje imam prema autoru knjige *Na život i smrt* i njegovu radu među ovisnicima, knjigu s njegovim proročkim otkrivenjima čitao s krajnjom rezerviranošću. O toj se knjizi naširoko pričalo i hvastalo da sadrži najizvanrednija proročanstva suvremenog doba. Ne želeći zasjeniti korisnu službu Davida

Wilkersona, koji je također primio darove “jezikâ” i proricanja “po krštenju Duhom Svetim”, nadasve potičemo svakoga da nabavi primjerak originalnog izdanja njegove knjige *Vizija* pa pažljivo pročita odjeljak u kojemu, u svezi s predstojećim datumima i vremenskim granicama koje su ondje “otkrivene”, preporuča ljudima neka ne kupuju novo vozilo. Potom neka pažljivo pročita Pnz 18,20-22, osobito redak 22: “Ali prorok koji bi se drznuo u moje ime reći riječ koju mu nisam zapovjedio govoriti ... taj prorok neka pogine.” A ako u svome srcu kažeš: ‘Kako ćemo prepoznati riječ koju GOSPODIN nije rekao?’ Kada neki prorok govori u ime GOSPODINOVO pa ako to ne uslijedi i ne dogodi se, to je ono što GOSPODIN nije rekao, nego je taj prorok govorio u drskosti: nemoj ga se bojati.”

Ako se to radilo o proricanju, u skladu s božanskom odredbom nemojmo se bojati reći da je taj njegov dar bio obmana, kao i dar jezikâ koji on crpi iz istog izvora.

Moglo bi se reći da su i vrlo poznati Božji ljudi griješili ili pak bili previše uvjereni u svoja tumačenja o proročanskim događajima. Možda, ali riječi iz njihovih spisa **bile su samo tumačenja**; oni nikada nisu tvrdili da posjeduju pouzdan dar proricanja. Važno je istaknuti tu razliku, jer je od beskrajne važnosti.

Uz rizik da se ponavljam, upitat ću: Koji je duh nadahnjivao dar jezikâ trojice “proroka” od kojih je svaki u ime Isusa Krista prorekao dva slučaja ozdravljenja i uskrsnuća, a da se usprkos trostrukom čudu (jezicima – prorokovanju – tumačenju) nije dogodilo ništa?

Koji je drugi lažljivi duh upravljao jezicima onih koji su proglasili da će se Bog proslaviti ozdravljenjem jedne mlade žene i koji su na dan njezina ukopa imali drskosti nad otvorenim grobom javno izjaviti da se Božje obećanje ostvarilo, jer je sada ta sestra savršeno ozdravljena i da je toga dana propovijedanjem Evandjelja proslavljen Bog?

Kojoj vrsti dara i po kojem duhu imaju prihvaćenost te duhovne vođe? Ali daleko od toga da bi se na njima primijenila kazna propisana Mojsijevim zakonom ili da se takve, na primjeru crkve u Efezu (Ot 2,2), jednostavno ne trpi, riječi tih lažnih proroka i dalje se smatra Božjim proročanstvima.

U svojoj knjizi *Odakle ti jezici? (Whence These Tongues?)*, G. H. Lang nastavlja o istoj temi. “U Sutherlandu je pastor, velečasni J. M. Pollock, bio oduševljeni pristaša toga pokreta. Njegova je sestra bila gospođa

Boddy. On mi je ispričao sljedeće činjenice i pismeno ih potvrdio: Susjedov dječčić je bio bolestan. Gospođi Boddy 'jezicima' je potvrđeno da će dijete biti ozdravljeno i primiti savršeno zdravlje. Putem se na gospodina Pollocka, kojemu je ta vijest bila potvrđena jezicima i tumačenjem, spustila 'sila'; ali kada je stigao, rekli su mu da je dijete već mrtvo. Htio je da se njegova sestra složi s time da se u proroštvu radilo o djelovanju duha laži. Oporavivši se od prvog udara, sestra je rekla da je primila objašnjenje. Naime, pogrešno su razumjeli poruku, čije je pravo značenje bilo da će djetetu biti bolje na drugom svijetu, a ne ovdje na Zemlji. Prihvativši očiglednu izliku, ta žena, djelatno uključena u britansku središnjicu pentekostnog pokreta, još je jače zaslijepljena i još se više zaplela. Gospodin Pollock je napustio Pokret, ali su ga još nekoliko godina okrutno mučile sile zla kojih se odrekao."

Slušajmo Božje istinske proroke

Navedeni je događaj ozbiljniji negoli bi neki htjeli da vjerujemo. Više nego jednom je čudo proricanja bilo popraćeno s još dva čuda: "jezicima" i "tumačenjem". Težina toga potvrđena je s nekoliko odjeljaka Pisma: "Reci tima koji prorokuju iz vlastitih srdaca: 'Jao bezumnim prorocima, koji slijede svoj duh, a ništa nisu vidjeli! ... (ti) proroci su kao lisice u pustinjama. Ispraznost su vidjeli i lažno gatali govoreći: 'GOSPODIN reče', a GOSPODIN ih nije poslao; i naveli su druge da se nadaju da će potvrditi tu riječ. Niste li vidjeli isprazno viđenje i niste li lažno gatali kada govorite: 'GOSPODIN to reče', premda ja nisam govorio? Stoga ova-ko govori Gospodin BOG: 'Budući da ste govorili ispraznost i laži vidjeli, zato sam ja, eto, protiv vas', govori Gospodin BOG. 'Ruka moja će biti na prorocima koji vide ispraznost i koji gataju laži: oni neće biti u zboru moga naroda, neće biti upisani u popis" (Ez 13).

"Ti proroci laž prorokuju u moje ime: ja ih nisam poslao, niti im zapovjedio, ni govorio: prorokuju vam lažna viđenja i gatanje, i nešto ništavno, i prijevaru svoga srca" (Jer 14,14).

"Evo, ja sam protiv prorokâ", govori GOSPODIN, "koji se služe svojim jezicima i govore: 'On reče.' Evo, ja sam protiv onih koji prorokuju lažne snove," govori GOSPODIN, "i pripovijedaju ih te svojim lažima i svojom okretnošću navode moj narod da zastrani; no ja ih nisam poslao, niti sam im zapovjedio: stoga oni neće biti ni od kakve koristi ovome narodu"

(Jer 23,31.32). Nema tome lijeka kada Bog ne samo da tvrdi “ti proroci laž prorokuju”, nego mora zaključiti: **“A moj narod to voli!”** Čovjek rijetko odbacuje ono što voli, osobito ono što je duševno, iracionalno i tajanstveno. Nije li Salomon u Izrekama 9,17 rekao: “Kradena je voda slatka, i ugodno je potajno jesti kruh”?

Daljnje skretanje

Takvima upravlja duh prijevare i zablude te nanosi sve više štete. Što se više pozivaju na autoritet Duha istine, to je manje istine u njima.

Jedan bračni par je, nedugo prije no što sam ih upoznao, prekinuo veze sa svojim prijateljima koji su govorili u jezicima. Naime dogodilo se to da su izgubili maloga dječaka pa im je u ime Boga, koji ne može slagati ni pogriješiti, u jezicima dano proroštvo da će umrloga uskoro nadomjestiti drugi sin. Suprotno pravim prorocima čiji su izgledi da budu u pravu često puta jedan na milijardu (i nikada ne pogriješe), ovaj je duh imao izgleda jedan na dva. Ali rodila se djevojčica. Jesu li očekivali čudo promjene spola? U čast toga proroštva djevojčici su dali dvospolno ime, odijevali su je u odjeću dječaka i takvom je prikazivali sve do dana dok nisu doživjeli poniženje javno priznavši da su ih odgovorni članovi crkve zaveli svojim “darom Duha”. Od tada pa nadalje znali su treba li ili ne treba velikim početnim slovom pisati ime toga duha. Zbroj svega u njihovu slučaju bio je ovakav: 1 jezik + 1 proroštvo + 1 tumačenje = 1 laž. No izbjegli su ono najgore što im se moglo dogoditi u njihovu duhovnom rastu, nešto što bi se dogodilo da im se rodio dječak. Daleko od toga da imaju rasuđivanje poput Pavla, na temelju toga iskustva vjerojatno bi potonuli dublje u “istine” koje bi ih dovele do propasti, jer bi im zauvijek bio zatvoren put prosvjetljenja, pokajanja i obnove.

Sretao sam ljude koji su naoko izgledali normalni, ali koji su mi, želeći dokazati da znakovi kakvi su se zbili na Pedesetnicu nisu zastarjeli, pokazivali očigledno krivotvorene fotografije s krštenja, snimljene negdje na drugoj strani Zemlje, na kojima se iznad glava tek krštenih osoba vidi nešto što su se usudili nazvati ognjenim jezicima (obične crte napravljene flomasterom). Ti ognjeni jezici, kako su mi rekli, bili su nevidljivi ljudskom oku – ali ne i fotoaparatu!!!

Cijelo mnoštvo “krštenih u Duhu” prihvatilo je tu prijevaru kao da su nesposobni uvidjeti da ih se očigledno vara; slijepi kao Bileam, koji nije

vidio ono što vidi njegova magarica: da je zalutao i da njegovo oduševljenje nije ništa drugo doli bezumlje (2 Pt 2,16).

Kako oni koji kažu da su nanovorođeni od Duha mogu uživati u nečemu za što znaju da je neistinito. Zato što su, nesvjesni toga, došli pod utjecaj onog prvotnog UZROKA. Poput karizmatika koji su po polaganju ruku pentekostalaca primili zlog duha mariopoklonstva, mnogi su na početku svog “drugog iskustva” primili istog duha zablude koja je proglašena biblijskom. Prepustili su se tim psihičkim “silama” i otvorili se duhu nepostojećih “jezika” za koje tvrde da dolaze od Duha Svetoga. Neprijatelj se, naišavši na otvorena vrata, uselio i odatle potiču sve zavodničke laži o kojima govorimo. Ta dvojnost izražena je u 1. poglavlju: “Karakteristika Svetoga Duha ... jest uvesti u SVU istinu, a karakteristika zlog duha jest uvesti nas U DIO ISTINE”. Ono što pentekostanci ističu u pogledu drugih, u golemoj se mjeri nalazi među njima samima. Prema primjeru karizmatika, oni uz bok najuzvišenijim istinama stavljaju najdublje laži pred kojima te istine ne mogu opstati, jer su iznutra prožete lažima. To dovodi do toga da zastranjuju, kao u sljedećem primjeru. Trebao sam izreći završnu riječ na golemu skupu gdje je svoje svjedočanstvo trebao dati jedan mladić kojega su nam preporučili. On je iskoristio prigodu da ispriča o golemom blagoslovu u svom životu pa je rekao: “Vjerovali ili ne, ali kada sam primio Svetoga Duha on je ušao u mene kroz tabane.” Nastavak njegova života pokazao je da nije primio ništa i da je samo obrisao svoja stopala na svetosti Duha.

Još skretanja

Koji im to duh usađuje opisanu sklonost sanjarenju i dovodi ih u stanje koje naginje bolesnoj sklonosti laganju?

Kada sam studirao na biblijskom učilištu u Engleskoj, bio sam član putujuće skupine mladih navjestitelja Evanđelja; bili smo na šestotjednom putovanju obilazeći uglavnom Suffolk i Norfolk. Jedne nas je večeri toplo ugostio pastor male pentekostne crkve. Upravo se vratio iz Istočne Anglije, gdje je proveo nekoliko dana na nekom manjem skupu. Izgledao je sretan kao da je nadvladan svojim osjećajima. Ispričao nam je da je doživio nešto izvanredno. Na tom skupu bilo je tri tisuće obraćenja.¹ Jedan od nas bez daha je upitao: “Koliko?!” On je besramno ponovio: “Da, 3000!” A znali smo da na tom skupu, čak i da se pribroje kršćani, nije

bilo prisutno ni upola toliko ljudi. Kako je onda moglo biti deset ili dvadeset puta više obraćenja negoli je bilo prisutno neobraćenih? Odakle dolazi taj duh slijepe opsjene nepoznat drugim evanđeoskim kršćanima, koji će radije podcijeniti svoje djelo negoli sablazniti Svetoga Duha ili mu lagati? Takvi koji na taj način izgube dodir sa stvarnošću, očigledno više nisu pri zdravu razumu. Tek nakon što su bili uvedeni u nenormalno stanje polusvijesti, toliko cijanjeno u istočnjačkim religijama, primili su krštenje koje je nalik žalosnim plodovima koje oni donose.

Možda će me netko ukoriti što iznosim te pripovijesti iz “prostorije za stražare”, pa neka su i istinite, i reći da ne mogu sav taj pokret prosuđivati prema pogreškama podređenih. – Naravno da ne mogu, ali pokrete u vojsci ne naređuju samo kaplari! Upravo je suprotno, pretpostavljeni časnici su ti koji zastranjuju i zavode druge na iskustva i nebiblijska objašnjenja. Poslušajmo sada dva general-majora.

Pretpostavljeni časnici

Osobno sam čuo pokojnog Thomasa Robertsa, nesumnjivo jednoga od pentekostnih vođa među ljudima francuskoga govora, kako je glasno i jasno rekao da, misleći pritom na svoju dob i iscrpljenost zbog mnogog propovijedanja, treba samo govoriti nekoliko minuta u jezicima i tijelo mu se obnovi. Tako je on prihvaćao dar jezikâ i preporučivao ga kao sredstvo protiv senilnosti. To je jedan od načina kako se on služio tim darom Duha.

Omiljeni pentekostni propovjednik G. Ramseyer nadilazi sva nevjerovatna izvješća. U njegovoj knjizi *Previše razmišljaš (You Think to Much)*, nakon nekoliko stranica zdravorazumskog teksta čovjek se zapanji kada pročita preporuku koja se odnosi na dar jezikâ. Naime, tim se darom on bori protiv nesаницe: “Svima koji zbog svojih misli i razmišljanja imaju problem s nesanicom, velim ovo: govorite u jezicima i zaspat ćete. Ako još niste primili taj božanski dar, zaištite od Boga da vam ga da i On će vam ga dati. Ako u postelji govoriš u jezicima, prestat ćeš razmišljati i uskoro ćeš zaspati. Dopusti mi da budem uporan: umjesto da se deset puta preokreneš u postelji, govori u jezicima i moli se Isusu pa nećeš trebati tablete za spavanje. Taj je lijek nepogrešiv” (!). Slažući se u tome s Thomasom Robertsom, dodaje: “Čak će nestati i iscrpljenost tvoga tijela i uma.” – Koje li lakrdije!

A to su ljudi koji su tvrdili da nam objašnjavaju Bibliju! Njihov nauk o toj temi svakako je na razini tih gluposti. Što bi bilo kada bi tko takvim čudnim piscima povjerio da, primjerice, pišu povijesne knjige? Djeca bi nam u školi učila da su se tijekom Drugoga svjetskoga rata Montgomery, Yamamoto i Patton borili zajedno protiv Nimitza, Rommela i Mac Arthura. Koja bi to zbrka bila kada bi se povijest učila na način kao što neki tumače Bibliju! Jadno, jadno je kršćanstvo koje se hrani takvim besmislicama. Kako samo strogo piše Pavao: “A svjetovne i bapske priče odbijaj!” (1 Tim 4,7) Roberts i Ramseyer, između ostalih, spadaju u one koji oskvrnjuju svetinje pretvarajući duhovni dar koji je namijenjen za javni znak nevjerničkom Izraelu (u pogledu spasenja poganâ) – u besmisleni nadriliječnički recept. U istom poglavlju gdje spominje bapske priče, Pavao govori i o dva duha: “Duh izričito govori da će u posljednjim vremenima neki odstupati od vjere priklanjajući se zavodničkim duhovima i đavolskim naucima, licemjerno lažući ožigosani u vlastitoj savjesti” (1 Tim 4,1). Nikada, nikada se takvo svetogrđe nije pojavilo u naučavanju istinskih Božjih ljudi koji su upućivali izazov pentekostnom naučavanju o krštenju u Svetom Duhu.

Obmana i vjerolomstvo

Spomenutom svetogrđu treba pridodati duh nepoštenja i iskrivljavanja činjenica, što osobito čine vođe. G. Ramsayer je jednom, govoreći o mojoj prvoj knjizi o istoj temi, *Ja govorim u jezicima više od vas sviju*, rekao kako ona **počinje** s otrcanom tvrdnjom da je spomenuti dar prestao u doba apostolâ. Ipak, da budemo točni, spomenuta knjiga počinje s upravo suprotnom tvrdnjom, to jest gledištem koje je u korist pentekostalizmu. Ne, Duh Sveti nije nepismen niti pak je specijalizirao širenje obmane ili naopako čitanje. Što više netko govori “u jezicima” i preporučuje ih, to pomnije treba razmotriti ono što izražava njegov jezik ili pisaljka.

Neki od njihovih pisaca, kako bi si prisvojili snagu propovijedanja Moodya ili Finneya, ne oklijevaju ustvrditi da su i ta dva Božja čovjeka govorila u jezicima, znaku njihova krštenja u Duhu i njihove snage. Isto to šire i u pogledu drugih poznatih Božjih slugu. Kada se te glasine pobiju, tada idu tako daleko da kažu kako ovi mora da su to činili a da ni sami nisu shvaćali. Htijući saznati istinu o tome, jedan moj prijatelj pisao je ravnatelju Moody Bible Instituta kako bi mu ovaj na samom izvo-

ru provjerio je li, u onome što je napisano, Moody ikada iskusio krštenje u Duhu u pentekostnom smislu i je li ikada naučavao taj nauk. Osobno sam vidio pismeni odgovor, koji ističe da u Moodyevu naučavanju nema ni traga tome nauku. Ali zato što je jednom prigodom rekao da bi se netko o kome je govorio trebao krstiti u Svetom Duhu, to je iskorišteno da se stvori utisak kako je Moody preporučivao taj nauk. Budući da ti ljudi uzimaju navode iz knjige *Moodyev život (The life of Moody)*, jasno je da su nepošteni u tumačenju njegova života. U tom slučaju, kao i u svim drugim slučajevima, ti ljudi strahovito izobličuju istinu, čak i povijesnu kao što je, primjerice, istina o probuđenju u Welsu. Pokret jezika čak i danas pokušava to probuđenje pripisati sebi u korist i sebe smatra njegovim začetnikom. Jezici su se, kao i za drugih probuđenja, uvukli nekoliko godina nakon početka toga probuđenja.

Duh vjerolomstva, praktično nepoznat u drugim skupinama, jest ono što pokreće taj pokret. Prije nekoliko godina pozvan sam od strane jednog evangelizacijskog vijeća da budem govornik tijekom evangelizacije koja se održavala u jednom velikom gradu na jugu Francuske. Na to su se djelo okupile sve evanđeoske crkve iz toga grada, uključujući i Skupštine Božje. U svakoj od crkava bilo je izabrano i uvježbano po nekoliko savjetnika, koji su trebali prihvatiti one koji će se odazvati na poziv. Koliko možemo prosuditi s ove strane vječnosti, Božji je Duh djelovao i mnogi su se odazvali, osobito posljednje večeri. Tom sam prigodom otkrio da su naši prijatelji pentekostalci potajice povećali broj svojih savjetnika s ciljem da preuzmu nove obraćenike. Kruna prijevare bilo je to da su, bez dogovora s drugim kršćanima, pentekostalci podijelili pozivnice za niz sastanaka koje su nakon nekoliko dana održavali u svojoj crkvi – možete misliti na koju temu. Od svih crkava uključenih u tu evangelizaciju, samo je jedna prevarila ostale – i to ona koja ima “Duha”. Ali kojega duha? To je jednog mog prijatelja navelo da im kaže: “**Moj** Sveti Duh nije nepošten.”

Što se tiče uzroka i posljedice, tvrdnja kojom se najčešće koriste kako bi pokušali zamagliti te ozbiljne moralne probleme jest rast koji je veći u karizmatiskim crkvama – kao da su uspjeh i brojevi jamstvo istine. Širenje može biti razlog za radovanje, ali ne i potvrda istinitosti. Drvo, slama i sijeno iz 1 Kor 3 zauzimaju više mjesta od zlata, srebra i dragoga kamenja. Čak ni u demokraciji većina nije uvijek u pravu. Da je tako, kome bismo morali pristupiti: Jehovinim svjedocima, mormonima, islamu ili

istočnjačkim religijama – svima takvima koji posljednjih desetljeća doživljavaju zabrinjavajuće općesvjetsko probuđenje?

Radije negoli da dajemo savjet, za koji znamo da neće biti prihvaćen, zaključak ćemo prepustiti konzervativnim pentekostalcima. Suočeni s ubrzanim rastom svoga karizmatškoga “drugoga ja” (koji zajedno s njima dijeli isti nauk o jezicima i krštenju u Duhu), oni još uvijek za karizmatški pokret vjeruju da: “iscjeljenja, proroštva i čudesa nisu od Duha Svetog nego od drugog duha ... duha koji je i učinio da se taj pokret tako silovito razvija” (vidi 1. poglavlje).

Mi, jednostavni ljudi, rado bismo htjeli znati kako to da, što se Biblije tiče, taj **isti** neodrživi nauk dolazi od Duha Svetog s jedne (među pentekostalcima), a nailazi na Njegovo neslaganje s druge strane (među karizmaticima)?

¹ Ovaj niz dobro znanih imena daleko je od toga da bude iscrpan i ne preporučuje njihovu globalnu teologiju, metode, nauk o Crkvi, udruživanja, isključivost ...

² Broj 3000 karizmatški je nadnaravan broj, jer se toliko ljudi obratilo na Pedesetnicu; često se može čuti kako ga spominju u svojim molitvama, očekivanjima i izvješćima.

Uzrok i posljedica

2. Doktrinarno skretanje

U prvom poglavlju pisali smo o potankoj i biblijskoj provjeri “darova Duha” koji se javljaju u karizmatском pokretu. To je bilo prije dvadesetak godina. Praktično je sav pentekostni pokret potpisao svoju konačnu presudu, koja potvrđuje da je Beelzebub bio taj koji se kreveljio i potezao konce toga krštenja u Duhu i dara jezicâ. Ali izgleda da se vjetar okrenuo za stotinu i osamdeset stupnjeva. Premda karizmatici svih vrsta uopće nisu ispravili svoj nauk, tradicionalni pentekostalizam počeo je štovati ono što je spaljivao. Tako su se vrhovne vođe *Skupština Božjih* (Assemblies of God) službeno pridružile *Ekumenskom vijeću crkava* (Ecumenical Council of Churches). Većina ih sada idu rukom pod ruku ne samo s katoličkim karizmaticima, nego i rimokatoličkom crkvom. Kako bi i moglo biti drukčije kada su sada i tradicionalne crkve otvorene za njihov osobiti nauk? Kako da u papi i dalje vide Antikrista kada on prihvaća i blagoslivlja pentekostno iskustvo u svojoj crkvi? Zašto evangelizirati one koje više ne treba evangelizirati, jer govore u jezicima po Duhu Svetom koji je i Duh Isusov? (Dj 16,7) Čemu govoriti o odlasku u Nebo ljudima koji već govore jezicima nebeskih anđela, premda nisu doživjeli nanovo-rođenje, osim što time smatraju svoje malodobničko krštenje?

U posljednjih dvadesetak godina promijenila se moda. Na skoro svakoj razini nailazimo na odbacivanje zapovijedi “borite se za vjeru koja je jedanput zauvijek predana svetima” (Juda 3). Umjesto odupiranja za bludi, prepušta se duhu ovoga doba, duhu neutralnosti, sporazumaštva, pa čak se i predaje u tome smislu da se ljudi boje govoriti istinu kako ne bi nekoga uznemirili. Evo i primjera. Sve do prije nekoliko godina bilo je moguće i lako nabaviti literaturu, knjige i druge pomoćne materijale za evangeliziranje onih koji su u katolicizmu. To se promijenilo. Sada u kršćanskim knjižarama rijetko ima ili uopće nema takvih materijala, a kršćanske krugove sve više i više obuzima filozofija da su rimokatolici stvarno braća i sestre u Kristu. Na isti se način uvelike promijenio i klasičan pentekostni stav. Tu i tamo preostale su tek male skupine na zač-

lju, nekoliko uporišta koja se jedva odupiru, i pitanje je koliko će još dugo izdržati?

Konzervativne pentekostne vođe iskazale su jedinstvo s papinskom crkvom. Kathryn Kuhlman, poznatu po ekstremnoj osjetljivosti za duhovnu atmosferu, već je 11. listopada 1972. godine u privatnu audijenciju primio papa Pavao. O tome je izjavila: “Kada sam se srela s papom Pavlom, među nama je bilo jedinstvo duha. Nazočan je bio i tumač, ali nama tumač nije trebao.” Rex Humbard posjetio je istoga papu. Govoreći o tome u izdanju lista “Answer” iz travnja 1980. godine, rekao je: “Dok smo razgovarali sve sam više i više osjećao da je naše poslanje istovjetno: izgrađivati Tijelo Kristovo; podizati braću i sestre u Gospodinu; pridobivati ljude za Kraljevstvo; dijeliti s drugima poruku koju nam je predao Isus.”

Ni kardinal Augustin Bea, isusovac (jezuit), vatikanski tajnik za ekumenizam, nije bio daleko od pentekostalizma. On je vrlo brzo uvidio da pentekostalizam daje nov polet naporima Vatikana u postizanju jedinstva. Njegovu zadovoljstvu nije bilo kraja kada su pripadnici udruženja *Christian Business Men's Full Gospel Association* (*Udruženje poslovnih ljudi cjelovitog evanđelja*) prihvatili revne i predane katolike samo na temelju pentekostnog iskustva. *Logos International*, list spomenute skupine, piše: “Vjerojatno nitko nije toliko utjecao na karizmatsku obnovu kao David Du Plessis, koji je zajamčio da će ona biti i karizmatska i ekumenska” (siječanj-veljača 1981.). U istom tom izdanju je gosp. Du Plessis ovako govorio o pentekostno-rimokatoličkom jedinstvu: “Zbog spasenja čovječanstva, Crkva radi jedinstva mora prihvatiti blagoslov koji je primila crkva na Pedesetnicu.” Du Plessis, nazvan “Gospodin Pentekost”, iskusio je to jedinstvo u malom. Bilo je to u Bazilici Svetoga Petra u Vatikanu, kada se 1975. godine dvadeset tisuća karizmatika okupilo na *Kongresu karizmatske obnove u Rimokatoličkoj Crkvi*. To je ispriopovijedao ovim riječima: “Papa Pavao se popeo do svoga prijestolja ... Tijekom slavljenja **Euharistije** (naglasio pisac) pjevalo se u Duhu, blago, nježno, s puno poštovanja i posve pristalo. Bilo je to doista pentekostno bogoslužje, s pentekostnim očitovanjima i vrlo očiglednim pentekostnim blagoslovima. Svi smo se molili da nastupi čudo Pedesetnice, ali nitko nije očekivao tako bogato i pozitivno očitovanje nove Pedesetnice ... Te sam noći zapazio da su u cjelokupnom pentekostnom pokretu na djelu tri pravca. Bili su tu klasični pentekostalci, novopentekostalci i katolički

pentekostalci. I sve su se više i više približavala ta tri pravca u suradnji, u zajedništvu, u međusobnom poštivanju ... 'Slava', glasno sam izgovorio u tami govoreći sebi samome: 'Davide, sada si pravi ekumenist!' 'Tako je,' odgovorio sam sâm sebi, 'ne prihvaćam ništa drugo doli potpuni ekumenizam, cjelokupnu obitelj narodâ' ” (*A man called Mr. Pentecost*, str. 238-244).

Kakav je pentekostni stav u pogledu jedinstva s rimokatoličkom crkvom? Njihov glasnogovornik, jedini čovjek koji nosi ime Gospodin Pentekost, odriješito je izjavio: “NIŠTA MANJE NEGOLI POTPUN EKUMENIZAM.”

A što je to potpun ekumenizam? Odgovor je pažljivo sročio sâm poglavar rimokatoličke crkve kada se sreo s karizmatiskim poslanicima na četvrtoj međunarodnoj karizmatiskoj konferenciji održanoj 4.-9. svibnja 1981. godine u Rimu: “VAŠ IZBOR MJESTA ODRŽAVANJA OVE KONFERENCIJE OSOBIT JE ZNAK VAŠEG RAZUMIJEVANJA VAŽNOSTI DA SE BUDE UKORIJENJEN U KATOLOČKOM JEDINSTVU VJERE I LJUBAVI KOJOJ JE VIDLJIVO SREDIŠTE **PETROVA STOLICA**” (naglasio pisac). Te je riječi izgovorio papa Ivan Pavao II. Taj događaj okupio je pet stotina dvadeset i tri poslanika svjetskog karizmatiskog pokreta. Povod? Jedinstvo i **određivanje uvjetâ jedinstva**. Taj govor izrečen je u Vatikanskim vrtovima i u Špilji Blažene Djevice u Lurdu. Ondje je papa nabrojio neke točke vodilje karizmatске obnove: “Prvo od tih načela jest vjernost autentičnom nauku vjere. Što god se suprotstavlja tome nauku, ne dolazi od Duha ...”

“Tome nauku ...”

Da, ali kakvom nauku? Na koncu dvadesetog stoljeća naše nepovjerenje u rimokatoličanstvo izgleda kao da spada u neko drugo doba. Kako bismo obnovili sjećanje, donosimo izvadak zakletve koju su izgovarali prelati što su pribivali II. vatikanskom saboru, koji se nije zbio u srednjem vijeku, nego šezdesetih godina dvadesetoga stoljeća.

Dok čitamo tu zakletvu, sjetimo se da su svi podložnici, karizmatici i nekarizmatici, obvezni pristati uz nju i osobno se njome zakleti.

Čvrsto priznajem i prihvaćam apostolske predaje, pravila i običaje Crkve. Na isti način priznajem i Sveto pismo u onom smislu u kojem ga je držala i još ga uvijek drži naša Sveta Majka Crkva. Njoj pripada

pravo prosuđivanja pravog značenja i tumačenje Svetoga pisma. Ja ga nikada neću tumačiti drugačije negoli u skladu s jednoglasnim tumačenjem Otaca.

Također ispovijedam da postoji sedam sakramenata Novoga Saveza koje je ustanovio naš Gospodin Isus Krist, a koji su prijeko potrebni za spasenje ljudskoga roda; premda ne moraju biti za sve ljude, za svaku osobu: krštenje, potvrda, euharistija, ispovijed, posljednje pomazanje, zaređenje, ženidba; da oni posreduju milost i da se krštenje, potvrda i zaređenje ne mogu ponoviti a da se ne počini svetogrđe. Također prihvaćam sve obrede koje Crkva dopušta tijekom podjele tih sakramenata. U potpunosti prihvaćam sve što je na Saboru u Trentu odlučeno i proglašeno u pogledu izvornoga grijeha i opravdanja. Nadalje, ispovijedam da se tijekom mise prinosi istinska okajna žrtva za žive i za mrtve; da je u samom svetom sakramentu Euharistije istodobno stvarno prisutno tijelo i krv, kao i duša i božanstvo našega Gospodina Isusa Krista; da dolazi do pretvorbe cjelokupne tvari kruha u tijelo i cjelokupne tvari vina u krv. Tu pretvorbu Katolička Crkva naziva transsubstancijacijom. Štoviše, ispovijedam da su Krist i stvaran sakrament u potpunosti prisutni, čak istovrsni.

Čvrsto vjerujem da postoji Čistilište kao i da molitve vjernika pomažu dušama koje su u njemu. Također čvrsto vjerujem da treba moliti i štovati svece, koji vladaju s Kristom, kako bi se oni molili za nas Bogu, kao i da treba štovati njihove ostatke.

Čvrsto potvrđujem da treba imati likove Krista, Majke Božje uvijek djevice, i drugih svetaca; da im treba ukazati poštovanje i pobožnost, što i zaslužuju.

Također tvrdim da je Krist predao Crkvi svu vlast za davanje oprosnića i da uporaba istih donosi velik blagoslov kršćanskom narodu.

Rimokatoličku, Apostolsku Crkvu priznajem Majkom i Učiteljicom svih crkava. Obećajem i zaklinjem se na istinsku poslušnost rimskome Papi, nasljedniku Svetoga Petra, knezu apostolâ i Zastupniku Isusa Krista.

Bez ikakve sumnje također prihvaćam i sve ostalo što je po svetim ekumenskim Saborima predano, odlučeno i proglašeno, nadasve po svetom Saboru u Trentu i po ekumenskom Saboru u Vatikanu, ponajviše ono o prvenstvu rimskoga Biskupa i njegovu nepogrešivu autoritetu.

Istodobno osuđujem, žalim i proklinjem sve što je protivno tome, kao i sve lažne nauke koje je Crkva osudila, odbacila i proklela. Toj istinskoj katoličkoj vjeri, izvan koje se nitko ne može spasiti, koju sada sa svom slobodom ispovijedam i koju čvrsto držim, zaklinjem se da ću je trajno čuvati i ispovijedati, čistu i neizmijenjenu, sve do svog posljednjeg daha; pazit ću, koliko to ovisi o meni, da je očuvaju, naučavaju i propovijedaju oni koji su mi podređeni ili oni koji su mi povjereni na temelju moje službe.

Nepromišljeni naivci vjeruju da oni i njihovi podređeni koji im se pokoravaju kao karizmatskim osobama izmiču sustavu koji zastupaju. Misle da će prihvaćanjem spomenutog učenja, koje potajice poriču, doprinijeti širenju Božjega kraljevstva. Njihov odgovor, ili njihova šutnja, bit će zanimljiv!

Dodat ćemo još isječke iz molitve Mariji, koju je Ivan Pavao II. izrekao za proslave marijanske godine, koja je završila 15. kolovoza 1988. godine. Biblija tvrdi da je grozota upućivati molitvu mrtvoj osobi (Pnz 18 i 1 Sam 28); molim vas da odvagnete svaku riječ:

Sveti Duh je ljubio tebe, svoju mističnu Nevjestu. Obasuo te izvanrednim darovima. Uoči trećega kršćanskoga tisućljeća povjeravamo ti Crkvu, koja te priznaje i moli ti se kao Majci. Tebi, tebi s vjerom povjeravamo, Majko ljudi i narodâ, sve čovječanstvo. Održi, o Djevice Marijo, naš put vjere i pribavi nam milost vječnoga spasenja, o milostiva, o pobožna, o nježna Majko Božja i Majko naša, Marijo.

Tome ne treba komentara! Ipak, spomenuto jedinstvo nije samo s katoličkim karizmaticima, koji zajedno sa svojim suverenim Pontifom “u jezicima” slave mističnu “Nevjestu”, “Majku Božju”, nego i sa samom rimokatoličkom crkvom, kao što smo zapazili da se izjasnio Gospodin Pentekost, vođa “krštenih u Duhu”.

Tihi pristanak

Gdje su pentekostni glasovi neslaganja? – Ni glasa niotkud! Kao što je to dobro rekao Nelson Ewins, skupovi, konferencije, časopisi i knjige, svi su jedinstveni u udvaranju rimokatoličkoj crkvi – i to bez ikakva protesta ili dokumenta koji bi prikazao zabrinutost! Svjetsku pentekostnu pozornicu potpuno je obuzela kobna šutnja – tišina koja sluti na zlo, a koju bi nebeske vojske mogle nazvati smrtnim mûkom.

Postoji još jedna strašna tišina. Ta potječe od katoličke karizmatске obnove. Zašto se od njih ne čuje povik neslaganja protiv toga što njihova crkva napušta apostolsku istinu? Naposljetku, rimokatolicizam još uvijek drži nauk da se grešnici obnavljaju krštenjem vodom. Spasenje je po dobrim djelima, po milosti koju donose sakramenti, po osobnim odricanjima i na temelju zasluge. Ne postoji sigurnost spasenja za dušu pojedinca. Oproštenje grijeha pokušava se zadobiti postom, pokorom, molitvom i oprosnicama. Spasenje duše još uvijek se upotpunjuje u ognju čistilišta. Mariju se štuje kao Suotkupiteljicu zajedno s Kristom i ona je još uvijek rimska Kraljica neba. Svecima se obraća kao posrednicima. Štovanje relikvija, kipova i svetaca još uvijek se prihvaća. Krista se svakodnevno tijekom mise prinosi na žrtvu za grijehе živih i mrtvih. Pričesni kruh, to jest hostiju, štuje se kao istinskoga nebeskoga Boga. Spasenje **samo** vjerom u Krista i njegovu prolivenu krv, službeno se odbacuje.

U smrtnoj tišini nijemog slaganja, karizmatске vođe i milijuni njihovih sljedbenika pristaju uz te dogme, koncilske odluke i papine enciklike (okružna pisma) svoje crkve. Ti su nauci bili nepoznati ranoj crkvi i nastali su mnogo stoljeća nakon nje. Nikakvo strahovanje i nikakvo upozorenje ta ljudska religijska struktura ne upućuje svojoj braći katolicima, kojih je sada već najmanje milijardu. Umjesto toga, taj se protubiblijski sustav potihio i s poštovanjem ostavlja na miru.

Takvo će stanje ostati i u budućnosti. Ustvari, uklanjanje svake pomisli na promjenu potvrdio je i sadašnji papa uoči svoga govora na karizmatскоj konferenciji. Rekao je: "Imajte na umu da je naučavanje Sabora u Trentu, o potrebi potpunog ispovijedanja smrtnih grijehа, još uvijek na snazi i bit će na snazi dokle god postoji Crkva ..." Pritom se nije čula ni riječ protivljenja, nikakvo mrmljanje ili neslaganje, pa čak ni šapat nezadovoljstva.

Upravo suprotno. Među našim brojnim dokumentima nalazi se i kopija pentekostnog mjesečnika "Karizma" (Charisma) i njemu sličnog katoličkog "Novog Saveza" (New Covenant). Na naslovnici prvog časopisa je fotografija "majke" Angelike, a na drugoj Davida Du Plessisa, Mr. Pentecosta. Zašto se ponašati poput psa i mačke kada moramo priznati da, i bez obraćenja i ne mareći za nauk, oboje imaju isto iskustvo u Duhu?! Ako Duh govori, djeluje, iscjeljuje, krsti, budi i obnavlja obje te osobe, tada je teorija konzervativnog pentekostalizma, kojom smo se poslužili-

li, postala neodrživa i isprazna. Takvo je danas mišljenje goleme većine pentekostalaca diljem svijeta.

Kada Rim reagira

Zbog čega rimokatolička crkva ne ekskomunicira sav karizmatički pokret koji je u njezinoj sredini, i zašto je tako naklonjena pentekostnom svijetu koji joj uzvraća naklonost? Zato što se oni prvi u potpunosti slažu s rimokatoličkim dogmama, a ovi drugi ih ne odbacuju. Ali kada se rimska Crkva suoči sa čvrstim stavom ona, kao i uvijek, reagira vrlo žestoko. Tjednik "Hebdo" (švicarski ekvivalent američkog časopisa "Time") 22. prosinca 1988. godine objavio je članak pod naslovom "Ekskomuniciran svećenik". U njemu je izvješteno da fra. G. Gaillard, svećenik iz Grächena u Valaisu (uporište rimokatoličanstva u Švicarskoj), nije samo izgubio službu, nego je i ekskomuniciran. Kakva ga je to munja udarila? Taj svećenik iz Grächena iznio je na svjetlo dana istinu o poganskom podrijetlu pobožnosti Djevici i tako je proglasio lažnim božanstvom. Marija je Isusova majka i njezin primjeren život i danas nam govori, ali ne smijemo joj se klanjati. Njegovo preispitivanje nauka o Djevičinu Uznesenju bila je posljednja kap. "Taj crkveni čovjek odlučio je biti krivovjerac", objasnili su njegovi nadređeni.

Ako karizmatici svih vrsta, uključujući i pentekostalce, uživaju blagoslove rimske Crkve, to je zato što poštuju rimokatolički nauk. Postali su manja opasnost Rimu negoli običan župni svećenik. Zbog odnosa uzroka i posljedice oni više nisu "zarazni". Njihovo "krštenje u Duhu", koje su prenijeli tim katolicima, učinilo je ove njihovom potpunom braćom i sukladno tome ih, u duhovnom smislu, steriliziralo. Izgubili su virus.

Još 1971. godine poznati pentekostni povjesničar dr. V. Synan nije mogao prihvatiti zamisao da i rimokatolici imaju iskustvo Duha Svetoga slično njegovom. Ali početkom lipnja 1972. godine u South Bendu, Indiana, gledao je kako automobili i autobusi naviru s autoputa dovozeći tisuće vjernika iz najstarijih pentekostnih denominacija kako bi pribivali golemom karizmatičkom susretu. Ovo je napisao u svojoj knjizi "Karizmatički mostovi" (Charismatic Bridges): "Požurio sam u zgradu i zaprepastio se vidjevši da se već na uvodnom sastanku okupilo oko deset tisuća ljudi ... Jezici, proročanstva, biblijski redci, propovijedi i refreni pjesama nadolazili su takvom snagom i s takvim uvjerenjem da sam do-

slovice bio preplavljen. Oni (katolici) su pjevali ‘naše’ pjesme i iskazivali ‘naše’ darove. Bilo je to više negoli sam mogao podnijeti. Neka vrst kulturnog i teološkog šoka otjerala me u pokrajnju prostoriju, gdje nekih petnaest minuta nisam mogao ništa drugo doli plakati.”

Koliko god dojmljivo izgledalo to izvješće, primijećujemo da nema ni pitanja u pogledu novoga rođenja ili obraćenja tih rimokatolika, nego samo njihovo iskazivanje pentekostnih duhovnih darova. Samo su usvojili drugi rječnik.

Usvojeni rječnik

Jezici, proročanstva, duhovne pjesme, čitanje Biblije i evanđeoski izrazi kao što su: obraćenje, novo rođenje, krštenje u Duhu – što to govori rimokatoliku? Ne mnogo, ili uopće ništa. Osjećaji V. Synana otkrivaju potpuno nepostojanje razlikovanja duhova, što je, nesumnjivo, jedan od darova Duha (1 Kor 12,10). Iste riječi često prikrivaju vrlo različite stvarnosti.

Tijekom izložbe o Bibliji bio sam vodič jednom svećeniku i dugo razgovarao s njim. Kako mi se činilo da sluša vrlo pozorno, objašnjavao sam mu što je novo rođenje, za koje je Isus rekao Nikodemu da je nezaobilazan uvjet spasenja. Tijekom razlaganja te teme on je stalno odobravao klimjući glavom. Pri samom svršetku složio se s onime što sam govorio, i to u tolikoj mjeri da sam se pitao ne sanjam li. Stoga sam mu počeo govoriti još otvorenije, jer je to što sam mu govorio bilo u tolikoj suprotnosti s naukom njegove crkve o spasenju da bi me njegovo odobravanje moglo potaknuti na sumnju je li moj sugovornik još uvijek istinski predstavnik katoličkog nauka. Da je naš razgovor završio na tome, zamalo bih zaključio da sam razgovarao s Božjim djetetom, bratom u Kristu, s istinski nanorođenom osobom. Stoga sam ga upitao: “Gospodine l’Abbe, kada ste doživjeli to nanorođenje?” Odgovorio je bez oklijevanja: “Kada sam bio kršten.” Te četiri riječi bile su dovoljne da sve promijene. Njegovo spominjanje krštenja u doba kad je bio nanorođenče, bilo je poricanje biblijskoga nauka. “Dijete Božje postao sam krštenjem”, ostalo je njegovo vjerovanje. Novo rođenje postalo je *opus operatum* njegova sakramenta. Beskrajna provalija odvajala je naše položaje. Kada se preko te provalije prebaci most govorenja u jezicima, koji dopušta da se ljudi raduju svojem jedinstvu, možemo se upitati: Na što je taj most pričvršćen? Na

dvosmisleni terminologiju, na pogrešan nauk, na osjećaje radosti, na zajedničko iskustvo, ukratko, na vjetar; ili kao što to izražava Biblija: na pijesku, drvetu, slami, sijenu? – Ali kad jednom tim putem prođu oganj i voda osude ...

S drugima pak duh zbrke čini da se u tuđoj obitelji ponašaju kao da su kod svoje kuće, i to pomoću spretnog komuniciranja, neke vrste duhovne shizofrenije. Evo primjera. Jedna djevojka, katolkinja, bila je u skupini koju sam jednom poučavao o krštenju obraćenika potapanjem, kao u Bibliji. Ta mlada nadarena osoba uključila se u proučavanje sa svojim sjajnim sposobnostima. Njezino shvaćanje krštenja odraslih bilo je iznenađujuće. Proučavajući Bibliju, s nevjerojatnom je lakoćom otkrila potpunu istinu o toj temi, a i sakramentalnu zabludu svoje crkve. Izvanjski bi primjerenost i točnost njezinih odgovora nekoga moglo navesti da povjeruje kako su odbrojani dani njezina pristajanja uz rimokatoličanstvo. Ali u razgovoru nasamo pokazala se potpuno drugom osobom. Ono što je razumjela u pogledu krštenja bilo je samo biblijsko gledište. Njoj je bio važan samo rimokatolički stav; dala mi je na znanje da nema namjeru mijenjati svoj stav, ni u odnosu na krštenje ni u odnosu na crkvu. Kao preljubnica koja ima muža i nađe si ljubavnika, vrlo dobro je znala istinu i ono protivno, ali je htjela živjeti i s jednim i s drugim. Prijatelj o kojemu sam govorio u 2. poglavlju nije se ponio drugačije. Kada sam ga doveo do toga da prizna da dar jezika nije biblijski, sakrio se iza ovih riječi: “Što se Biblije tiče, ti si u pravu, ali ja ne mogu poreći iskustvo.”

Otkada je istina u sporazumu sa zabludom? Ako je Krist u sporazumu s Belijalom (2 Kor 6,15.16) to je zato što se netko drugi, prerušen kao anđeo svjetla, pojavljuje umjesto Krista. Toga “drugoga” pokušavamo raskrinkati od samog početka knjige. Ako je dovoljno upotrijebiti posuđeni biblijski rječnik, glasno pljeskati rukama, zauzimati ekstatične položaje, mrmljati nerazumljive riječi, klicati “haleluja” bez ikakva sklada ili razloga, prikazivati se kao jedan od obitelji ... nastranosti su koje pokazuju da duh koji djeluje u pozadini toga Babela nije Duh Sveti. Ne, taj duh koji svojim krštenjem rađa krivotvoritelje i koji na sve strane raspačava svoje “darove”, čak i takve koji više ne postoje, iznad svega je upitan. To od nas zahtijeva da vjerujemo kako nije važno je li netko neobraćen i što takav ostaje. Vrijedi samo to “drugo iskustvo”, pa čak ako i nema prvog – **jedinog**. – Što? Doživjeti “drugo iskustvo” bez pokajanja, bez obraćenja,

bez predanja Božjoj riječi, bez doktrinarnog preokreta?! Ne iznenađuje nas to što je naš naraštaj svjedokom besprimjerne religijske mješavine, koja ne donosi ništa dobro i može odvesti samo u sinkretističku religiju koja je spoj raznih protuslovnih nazora, onu posljednju koju Biblija naziva Bludnicom. Izgleda da nam je Babilon već na vratima.

Ekumensko vijeće crkava (ECC) utemeljeno je 1948. godine, a cilj mu je da po svaku cijenu ostvari općesvjetsko religijsko jedinstvo. To je, da tako kažemo, jedinstvo bez ikakva pravljenja razlike u pogledu vjerovanja, a uključuje budiste, hinduse, Sikhe, muslimane, cioniste i otpalo kršćanstvo. To nije spriječilo pentekostalce (uključujući i *Skupštine Božje*) da se službeno priključe ECC-u. Ta zbrka uobličila je i odgovor V. Synana fra. N. Cavnaru, koji ga je upitao: “Mi (katolici) smo poduzeli goleme korake da preobratimo svoje karizmatike u prave katolike. Kako vi gledate na to?” On je pokazao potpunu nebrigu za istinu odgovorivši: “Meni ne smeta kad vidim katoličkoga karizmatika koji voli svoju crkvu. Ne mislim da bi imao neke koristi ako bi je napustio. Ono najvažnije je da je on, kao katolik, vjeran svojoj crkvi, **ali kršten u Duhu ...**” (nagl. pisac).

T. Spence, negdašnji pentekostni pastor koji je shvatio zablude svog pokreta, piše: “U prošlosti je ekumenizam trebao ujediniti dvoje kako bi postao učinkovit: duha i nauk (doktrinu). Sada kada je ostvareno jedinstvo ‘u Duhu’, možemo biti sigurni da će uslijediti i doktrinarno jedinstvo. Najprije dolazi zabluda, potom put, a na posljertku nauk. (Nikolaitizam iz Otk 2 započeo je kao zabluda /laž/, postao put /djelo/ u šestome retku i završio kao nauk /doktrina/ u petnaestome.) Ono što vidimo danas nešto je više od pukog napredovanja u pravcu novog ekumenizma posredovanjem katoličkih karizmatika. **To je mješavina koja pripravlja dolazak posljednje religije, one Antikristove**” (nagl. pisac).

Svi moji poznanici pentekostalci još su nedugo bili nepokolebljivo protiv rimokatoličanstva. Što je UZROK koji ih je doveo do pomirbe sa sustavom koji su, prema Otkrivenju 3,9, nazivali “sinagogom Sotoninom”? Uzrok te predaje u njihovoj je vlastitoj zabludi, pentekostnom iskustvu, koju su oni sami nakalemili katolicima. To potvrđuje sljedeće izvješće.

Izleženi pačići

Pokojni Thomas Roberts, kojega sam vrlo dobro poznao, bio je vrlo cijenjen propovjednik umjerenog pentekostnog smjera. Kako su godine

prolazile postao je udarna osoba francuskog karizmatskog pokreta. On je prenio pentekostno iskustvo u rimokatoličke krugove i ondje vidio na djelu svoj “drugi blagoslov” s popratnim znakovima. Neumorno je radio na promicanju međusobnog zajedništva između protestanata i katolika karizmatika. Tome se predao u tolikoj mjeri i tako predano da je razvodnio svoju evanđeosku osobnost. Vidjevši svoju duhovnu djecu gdje se na čudesan način mole Djevici Mariji u jezicima, nije se mogao usprotiviti tome, jer su po njegovoj službi ti katolici, koji nisu iskali ni kamen, ni zmiju, ni škorpiju, primili taj dar. Ne provjerivši nikada svoje vlastito iskustvo, nije ga mogao usporediti s njihovim a da ne opozove svoj stav. On je bio poput kvočke koja je ležala na patkinim jajima i izlegla pačića pa sada ide za njima u vodu koliko god daleko može. Pritom se toliko smočio da se utopio. Budući da se njegovo duhovno potomstvo, vođeno istim duhom, molilo Djevici – i on je to činio. Jedan moj prijatelj ukazao mu je na to i strogo ga ukorio. On nije porekao tu činjenicu, ali ju je pokušao umanjiti rekavši: “Mi **obraćanje Mariji** ne trebamo držati onime čime ga smatraju rimokatolici, nego zahvalom Gospodinu za službu Njegove ponizne sluškinje.” Koliko god namješteno njegovo objašnjenje, ostaje činjenica da joj se molio. Trebamo li se podsjetiti da je uz taj golem doktrinarni grijeh vezan i odvratan grijeh zazivanja mrtvih. To što je ta mrtva osoba kojoj se molio bila svetica, ne opravdava zazivanje koje je tako blisko nekromantiji (Pnz 18). Kao što je to D. Cormier dobro shvatio: duh koji duše vodi u tome pravcu, ne može biti Sveti Duh.

Nijedna zabluda ne ostaje bez posljedica. Uvijek postoji neki nesretan slučaj. Nauk koji iskrivljuje neke biblijske tekstove, a tiho prelazi preko drugih, i koji Bibliji pretpostavlja iskustvo, ponekad može imati ugodan okus – ali završit će gorko po dušu. Oci “govorenja u jezicima” jeli su kiselo grožđe; uskoro će ga zagristi i zubi njihove djece. Mi smo samo djelomice prikazali to kiselo grožđe – vidjet ćemo kamo će ih sve to nakon duljeg vremena odvesti.

Duh koji ubija

Ako neprestance dovodiš ljude k slovu Svetog pisma, u opasnosti si da te optuže za zakonstvo (legalizam): “Brate, nisi li možda čuo da slovo ubija, a Duh daje život? Dobro je što se držiš slova, ali čineći to lišavaš sebe i druge veličanstvene slobode Duha!” – Jesmo li sigurni u to?

U 2. Samuelovoj 6 David nakon pobjedonosne bitke s mnoštvom od trideset tisuća ljudi vraća Kovčeg saveza u Jeruzalem. To je izgledalo kao karizmatički susret. Beskrajno radosni skakali su, plesali, pjevali uz harfe, lire, žičane instrumente, bubnjeve i udaraljke. Neznatan problem prijevoza riješen je pomoću novih kola za prijevoz Kovčega i para sjajnih volova za vuču. Nije među njima bilo ni glasa neslaganja, osim da se, recimo, pojavio netko tko kao ja kvari veselje drugima i podsjetio ih da, prema Božjoj riječi, Kovčeg trebaju nositi muškarci na svojim ramenima (Br 4,17; 7,9) i da Boga treba slušati doslovce. Da se tamo pojavio neki takav kvaritelj veselja, umjesno bi mu odvrtili: “Dragi staromodni brate, morao bi znati da je radost tamo gdje je Duh Božji (2 Kor 3,6.17). Brate, ti si još uvijek rob slova koje ubija, a mi smo slobodne sluge Duha koji daje život. Juhuuu!”

Trebam li dodati i nastavak te pripovijesti? “I planu gnjev Božji na Uzu te ga udari Bog zbog *njegove* (i njihove) pogreške; i umrije on ondje kraj Kovčega Božjega.” Taj radosni skup uključen u duhovno probuđenje i zahvaćen duhom osvajanja, gorljivosti i slobode, bio je kratka daha. Završio je ukopom. Zaključak je sljedeći: **Duh koji ne proizlazi iz slova Svetoga pisma ubija u istoj mjeri, ako ne i više, kao i slovo u kojemu nema duha poslušnosti.**

Bog je izdao stroge i neopozive zapovijedi da se kâd na žrtveniku ne pali tuđim (neposvećenim) ognjem. Oganj za potpalu trebalo je uzeti sa žrtvenika za žrtvu paljenicu (Lev 16,12.13). Dvojica Aronovih sinova, Nadab i Abihu, pogubljeni su zato što su olako shvaćali Božje odredbe o tome (Lev 10,12). Nema sumnje da je nova gorljivost zapalila različite dijelove kršćanskoga svijeta, ali gorljivost nije isto što i istina. I Saul iz Tarza je bio gorljiv, probuđen i “predan” (kako se to danas kaže). Potječe li ta “vatra” od obraćenja Kristu po **poslušnosti** vjere (Rim 1,5) u Božju riječ? Da su Nadab i Abihu poslušali “slovo koje ubija”, živjeli bi; njihovoj smrti uzrok je bio “duh slobode”, koji je, ustvari, bio duh neposlušnosti.

Vidjeli smo da “krštenje Duhom” i “govorenje u jezicima”, po karizmatiskom tumačenju, nije oganj zapaljen Božjom riječju. Nitko ne poriče da je taj oganj zapaljen dobrim namjerama, ali nije li rečeno da je “put u pakao popločan dobrim namjerama”? A sada, u svoj toj priči sve je “tuđe”: oganj, gorivi materijal i religijska gorljivost koja iz toga proizlazi. Ni jedno se ne slaže s biblijskim uzorom. Daj tome žrtveniku evanđeoski naziv,

ali oganj koji na njemu gori “tuđ” je Božjoj riječi i ne obećava ništa dobro. To možda jest blještav, sjajan i bučan oganj koji zadivljuje i zarobljava, ali nije ništa više doli vatromet. A veliki Pirotehničar već je na vratima. Bližu je dan kada će se pojaviti taj nadčovjek “tuđeg” imena, i njegova nadcrkva, s potpunom oružanom zavođenja; on će izgledati kao Jaganjac, a govoriti kao zmaj (Otk 13,11). Dolazak toga nad-karizmatika naziva se tajnom bezakonja. Ta će tajna savršeno odgovarati onima koji su zavedeni misticizmom, to jest vjerovanjem da je zajedništvo s Bogom moguće imati pomoću dubokog razmišljanja (kontemplacije) i ljubavi – bez ljudskog razuma (čitaj: po duhu bez slova). Tako je bilo i u slučaju Korinćana koji su molili Duhom izostavljajući razum, što je potom Pavao ispravljao (1 Kor 14,15). Antikristova snaga ostvarit će se na polju misticizma (“tuđega” ognja).

Kao stručnjak za to područje, i to pomoću Sotonine snage, on će upotrijebiti sav svoj arsenal zavođenja: atmosferu, znakove i čudesa. Koga će to on zavesti? One koji nisu prihvatili ljubav prema Istini i koji uživaju u moralnom i doktrinarnom skretanju prikazanom u ovoj knjizi (pročitaj 2 Sol 2,3-12). Tko će umaknuti tome zavođenju? U istome odjeljku čitamo da će se neki spasiti “po posvećenju Duha i vjeri u istinu”, a ne takozvanim darovima (red. 13). Sigurnost crkve u Filadelfiji, koja je imala “malenu snagu”, opisana je ovim riječima: “... očuvao si moju riječ ... Budući da si očuvao riječ o mojoj postojanosti, i ja ću očuvati tebe od trenutka kušnje koji ima doći na sav svijet ...” (Otk 3,8-10).

Benjamin Creme, prethodnik Novoga Doba (New Age), koji za sebe tvrdi da je Ivan Krstitelj, ovim riječima najavljuje skori povratak “istinskoga Krista”: “Krist će izvršiti istodobno mentalno stapanje svega ljudskoga roda. Svaka će osoba telepatski čuti Kristove riječi na vlastitom jeziku, jer će On u svjetskim razmjerima ponoviti događaj Pedesetnice. Po tom će fenomenu čovječanstvo znati da je jedino taj čovjek istinski Krist.” Hoće li se to doista dogoditi? Vrijeme će pokazati; ali takvi su ljudi na istoj valnoj dužini s Antikristom, čovjekom grijeha kojega će Gospodin uništiti dahom svojih usta (svojom riječju). Svi koji žive od te atmosfere, iskustava i osjećaja začinjnih s nekoliko biblijskih odjeljaka, često istrnutih iz svoga konteksta, zreli su za klicanje tome “čovjeku Providnosti”, novom super-Mr. Pentekostu, koji će (2 Sol 2,4) vladati u hramu od nekoliko milijardi srdaca, koji će u eksploziji slijepog misticizma zahtije-

vati bezgraničnu odanost tom “drugom Isusu”, nad-pontifu posljednjih vremena. Karizmatski pokret pripravlja dolazak te opće kapitulacije dok u ljudske duhove sije zbrku Babilona.

Kada su dr. Synana, glasnogovornika *Općesvjetskog pentekostnog pokreta*, upitali: “Što mislite, kamo sve to vodi?” on je odgovorio: “Mislim da je jasno kako će posljednjih desetljeća ovoga stoljeća i u prvim desetljećima sljedećeg, kršćanske stvari biti sve više i više u rukama katolika i pentekostalaca. Jedini most između tih skupina, barem u korijenu, jesu karizmatici ... Pentekostalizam, koji naglašava silu Duha, najveća je sila u kršćanskom svijetu danas. To je snaga koja će revolucionirati kršćanstvo, a to je ono što je zajedničko pentekostalcima i katolicima ... (*New Covenant*, siječanj 1984. godine).

Kako se brzo mijenjaju stvari i nauci! Za manje od dvadeset godina analiza Karizmatske obnove, spomenuta u prvom poglavlju, koja je svojedobno tako dobro odgovarala konzervativnim pentekostalcima, sada je odbačena. Kao što je Ewin Wilson dobro rekao, “poziv na jedinstvo u tome duhu uistinu je izvanredna snaga koja će ujediniti različite dijelove kršćanskoga svijeta, lažnu Kristovu zaručnicu, mistični Babilon – Bludnicu.”

Ali čuje se i jedan drugi glas. Njegovo zazivanje ne temelji se na mističnim iskustvima glosolalije, nego na jedinstvu rođenom iz odvojenja kakvo je opisano u Bibliji. Istinski Sveti Duh Božji govori: “Stoga iziđite iz njihove sredine i budite odvojeni”, govori Gospodin, “i nečisto ne dotičite; i ja ću vas primiti ...” (2 Kor 6,17).

Duh koji upravlja današnjom glosolalijom privlači milijune ljudi da sklope sporazum s odvratnim zabludama idolopokloničkog sustava. To je sustav koji Bog mrzi i koji se obvezao uništiti. Bog je taj koji u Otkrivenju 18,4 veli: “Iziđite iz nje, narode moj, da ne budete dionicima njezinih grijeha i da ne primite od njezinih pošasti!”

Dodatak

Ovo je poglavlje dodano kao odgovor na nekoliko tema koje se s vremena na vrijeme javljaju. Izgledalo nam je prikladno dodati ovaj tekst, jer je u skladu s temom. Ipak, budući da je istinski dar jezika prestao, zapravo nema smisla govoriti o tim temama; ali ne bi bilo lijepo ne osvrnuti se na njih pa smo se složili da ih iznesemo kako ne bi nešto ostalo nedorečeno. To činimo u svjetlu 1 Kor 13,8, gdje je predskazan prestanak dara jezika. Prije negoli nastavimo, predlažem čitatelju da pročita 8. poglavlje.

Govorenje u jezicima iskustvo je koje bi morao imati svaki kršćanin

To se govori uvijek iznova. U svojoj knjizi “Dvadeset i jedan razlog zašto bi kršćanin trebao govoriti u jezicima” (Twenty-one Reasons Why Christian Should Speak in Tongues), G. Lindsay snažno podupire tu zamisao. U pozadini toga argumenta je pentekostno gledište o krštenju u Svetome Duhu. Čitatelja upućujemo na 9. poglavlje, koje pokazuje da se biblijski nauk o toj temi posve razlikuje od onoga što bi neki htjeli da vjerujemo. Kao potporu tome shvaćanju najviše se navode Pavlove riječi iz 1 Kor 14,5: “Htio (želio) bih da svi vi govorite jezicima.” Ako apostolovu želju trebamo uzeti kao doktrinarnu obvezu, kako onda da razumijemo iste apostolove riječi u istoj poslanici gdje kaže: “Htio bih da svi ljudi budu kao što sam ja” (1 Kor 7,7), to jest u celibatu (neženje)! U grčkom su ti izrazi “htio bih” istovjetni. Jesu li obje te želje zakonski obvezne? Zapazite da (dopustite da budem malo nestašan) oni koji vide zeleno svjetlo čitajući 1 Kor 14,5, vide crveno svjetlo u 1 Kor 7,7! Jesu li iznenada postali slijepi za boje? Dobro, ako nam onaj prvi odjeljak daje mjerilo za kršćansko življenje, tada bismo, da budemo poštene, trebali priznati da je tako i s onim drugim odjeljkom. Svi oni koji žele potaknuti druge na govorenje u jezicima, trebali bi se obvezati i na neženstvo. Koja vrst mentalne gimnastike bi nas mogla navesti da kažemo kako ćemo činiti što i Pavao kada se radi o jezicima, ali ne i tako kako je Pavao postupio u pogledu braka? To bi pitanje uvijek šahiralo sugovornika. Sve sam to ispričao jednome mladiću koji je fanatično govorio o daru jezika i time me doslovce premorio. Silno se rasrdio. Da bi se opravdao, iznio je kako je negdje pročitao da Pavao nije bio stvarni neženja, nego udovac. Time mi nije rekao ništa novo. To gledište temelji se na činjenici da je svaki član Sanhe-

drina (Velikog vijeća) morao biti oženjen. Budući da je Saul iz Tarza bio član Sanhedrina, nije mogao biti neženja, nego je vjerojatno bio udovac. Obratio sam mu pozornost na to da je onda Pavao, ako je to bio slučaj, mislio kako bi svi muškarci morali biti udovci! Kada je čuo taj pomalo podrugljiv zaključak, mladić je zanijemio. Okrenuo se na petama i otišao.

Iza Pavlovih riječi skriva se dubok i snažan doktrinarni smisao. Kao što nisu svi Korinćani bili pozvani na neženstvo, tako nisu ni svi pozvani govoriti u jezicima. Pavao je prihvatio obje te zamisli. S jedne strane, nemaju svi dar neženstva (1 Kor 7,7), a, s druge strane, nemaju ni svi dar jezika. Pavao kaže: “Jesu li svi apostoli? Jesu li svi proroci? Jesu li svi učitelji? ... Govore li svi jezicima?” Postaviti ta pitanja isto je kao i odgovoriti na njih. Da je drugačije, bi li postojalo samo jedno shvaćanje o onih pet elemenata iz Gospodinovih riječi u Marku 16,17.18: “A ova će znamenja pratiti one koji vjeruju: (1.) u moje ime će zloduhe izgoniti, (2.) novim će jezicima govoriti, (3.) zmije će podizati (4.) i ako što smrtonosno popiju, neće im nauditi; (5.) na nemoćnike će ruke polagati i bit će im dobro.” Na taj bi način svi koji vjeruju bili obvezni dokazati svoju vjeru ne samo govorenjem u jezicima, nego bi i svi trebali izgoniti zloduhe, svi bi trebali piti otrovne napitke ili bez ikakve opasnosti jesti otrovna jela; svi bi trebali ozdravljivati bolesnike i svi bi trebali gurati ruke u legla otrovnih zmija nasljedujući primjer apostola Pavla, kojega je jedna ugrizla i nije mu naudila. Osim toga, nitko od tih koji svoje duhovne sposobnosti iskazuju govorenjem u jezicima, ne usuđuje se učiniti to sa zmijama.

Jednom me jedan pastor, ekstremist u pogledu tog nauka, pokušao uvjeriti da je govorenje u jezicima iskustvo potrebno svakom kršćaninu. Otvorio sam Bibliju i pozvao ga da zajedno sa mnom pročita ranije navedene retke (1 Kor 12,29.30).

“Jesu li svi apostoli?” – “Ne, naravno da nisu”, odgovorio je.

“Jesu li svi proroci?” – “Ne!”

“Jesu li svi učitelji?” – “Ne!”

Tada me prekinuo. Upravo je shvatio kamo ga vodi tekst, naime do sljedećeg pitanja: “Govore li svi jezicima?” Odgovor ne bi mogao biti drugo doli: “Ne!” i on je to znao. Tri puta sam ga pokušao navesti da pročitamo sav tekst. Tri puta je odbio pročitati ga do kraja. Otišao je ljut na mene.

Tako vidimo da ni u Pavlovo doba, kada je postojao istinski dar jezika i bio namijenjen za znak mnogim Židovima koji nisu vjerovali u međuna-

rodni opseg spasenja, nije svatko imao taj dar – jer Duh dijeli “svakome napose kako on hoće” (1 Kor 12,11). Kao što svi nisu bili apostoli, ni proci, ni neženje, tako nisu ni svi govorili u jezicima.

“Govorim jezicima više od vas sviju” (1 Kor 14,18)

Ovo se ne odnosi na rječitost. Brbljavi Korinćani bili su rječitiji od Pavla, čije su govore smatrali bezvrijednim (2 Kor 10,10). Pavao se nije pokušavao nadmetati s njima u rječitosti. Razlog zašto im veli da govori jezicima više od svih njih, jednostavan je. Pavao je bio apostol poganâ, koga je Bog poslao stranim narodima, to jest onima koji su govorili jezicima različitim od hebrejskog. Tome su se pozivu protivili njegovi neprijatelji, Židovi koji su ga htjeli spriječiti da govori poganima (1 Sol 2,13).

Nisu samo neobraćeni Židovi, nego i oni obraćeni, imali goleme poteškoće da prihvate tu novost, istinu koja je bila osobitost upravo tog razdoblja crkve utemeljene na dan Pedesetnice: od sada Bog izljevava svoga Duha na svako tijelo, što je isto kao i da se kaže: na sve jezike svih skupina na svijetu. Djela apostolska pokazuju da je Pavao, kuda god išao, zbog toga dolazio u dodir i u sukobe sa Židovima. Čudesno govoreći u jezicima, po Duhu, Pavao je pojačavao svoje naučavanje tim predodređenim znakom. Na taj im je način pokazao da se na stranim jezicima isto kao i na njihovom može slaviti GOSPODINA, Boga Izraelova, i da je jednom za svagda srušen zid koji je razdvajao njih i one koji su tim jezicima govorili. I da bi to dokazao, taj oslobođeni i prosvijetljeni bivši farizej bi u prisutnosti Židova svojim židovskim usnama na poganskom jeziku čudesno navijestao prekrasna djela njihova GOSPODINA. Bilo je to čudnovato otkriće za Židove i za pogane koji su prihvatili tu novu istinu, ali i obećani oganj osude onim nevjernim i neprijateljski nastrojenim Židovima. Više od bilo koga, a možda i jedini u svom naraštaju, Pavao je bez hvastanja mogao reći: “... nego sam se trudio više negoli svi oni” (1 Kor 15,10). Kao rezultat svog osobitog poziva, čestih putovanja, neumornog rada i novih ljudi koje je sretao, Pavao je i u jezicima govorio više negoli svi drugi.

“Ne branite da se govori jezicima” (1 Kor 14,39)

Treba nam biti jasno da je dar koji Pavao spominje u navedenom retku pravi dar, a ne krivotvorina na koju danas nailazimo. Usprkos autentičnosti, taj je dar bio tako okaljani da je nadahnuti apostol trebao napisati

skoro tri poglavlja kako bi Korinćane vratio na pravi put. Oni su pogrešno upotrebljavali i zlorabili taj dar, kao i Samson svoju herkulsku snagu koju je primio od Boga. Prvak u skupini onih koji su “pri mlijeku”, prvi dobitnik nagrade za djetinjarije (upravo kao i Korinćani u 1 Kor 14,20), i on je prečesto rabio i zlorabio svoj dar za svoje osobne i tjelesne ciljeve. Bog nije spriječio Samsona da se služi snagom koju mu je On dao, ali on snagu nije primio da bi je rabio na način kako je to ponekad činio. Na isti je način i Pavao strogo ispravljao zablude Korinćana; ali kako je dar još uvijek bio u uporabi, on im nije mogao zabraniti da ga upotrebljavaju na odgovarajući način. Ali ako bi to bilo neodgovarajuće, primjerice kada ne bi bilo tumača, Pavao je zabranjivao govoriti u jezicima, naredivši neka eventualni govornik šuti (1 Kor 14,28). Isto načelo primjenjuje se na dar jezika i na dovršenje kanona Novoga zavjeta. Pavao je s pravom mogao reći da je napisao više poslanica negoli netko drugi, pa i više negoli svi ostali pisci zajedno. Isto kao i kod jezika, on ukazuje na postojanje sumnjivih poslanica (2 Sol 2,2), ali ne zabranjuje Ivanu, Petru, Luki ili bilo kome drugome da pišu autentične poslanice. Nastaviti pisati poslanice danas ili krivotvoriti dar jezika nakon što su oba ta dara prestala, može se jedino nazvati krivotvorenjem i služenjem krivotvorinom.

Tko govori jezikom otkriva tajne

Spomenute tajne nemaju nikakve veze sa suvremenim značenjem te riječi: nepojmljivo, neshvatljivo, nepoznato, tajanstveno, itd. Sama riječ pojavljuje se dvadeset i sedam puta u Novom zavjetu. Kao što Scofield naučava, svaki put i bez iznimke odnosi se na “ranije skrivenu istinu koju je Bog sada djelomice razotkrio”. Ova vrlo zanimljiva analiza sačinjena je na temelju bilježaka iz Mateja 13,11 u Scofieldovoj Bibliji, gdje on nabroja deset tajna:

1. Tajna kraljevstva nebeskog
2. Tajna Izraelova otvrdnuća
3. Tajna crkve, Kristove Nevjeste, koju tvore Židovi i pogani
4. Tajna Kristova života u nama
5. Tajna Božja, to jest Krist
6. Tajna pobožnosti
7. Tajna o uzeću svetih
8. Tajna bezakonja

9. Tajna sedam zvijezda

10. Tajna, Babilon

Oni koji su govorili jezicima štovali su Boga na temelju većine (ili svih) tih tajni. To su potpuno iste tajne koje otkupljenici naviještaju kada slave Gospodina.

– O, kako ga blagoslivljamo zbog Njegova budućega Kraljevstva, koje vjerom iščekujemo premda nismo sposobni spoznati mu dubine!

– O, koliku zahvalnost iskazujemo za milost ukazanu nam dok smo još bili daleko, bez ikakva prava na građanstvo Izraelaca, ali smo po njihovu padu postali baštinicima obećanja! (Rim 11)

– O, kako obožavamo tajnu samoga Krista, tajnu Njegova utjelovljenja, tajnu Boga koji ostavlja svoju slavu i vraća joj se nakon što se očitovao u tijelu – nešto čudesno u što su i anđeli htjeli zaviriti!

– O, koje li zahvalnosti za dan u koji će se svršiti tajna bezakonja koje kvari Zemlju.

– O, blagoslovljena li dana kada će mrtvi i živi biti promijenjeni u tijela nalik Njegovu proslavljenom tijelu i kada će ga otkupljenici pozdraviti riječima: “Dođi, Gospodine Isuse!”

Ali ta tajna iskazana stranim jezicima, koja nadilazi svaku hvalu, imala je najveću važnost i značaj u to doba, naime bila je to “tajna ... da pogani trebaju biti subaštinici, i sutijelo, i sudionici njegova obećanja u Kristu” (Ef 3,3.6).

Nakon što je objasnio tajnu osljepljenja Izraela i spasenja poganâ, Pavao veli: “Bog je sve ljude (Židove i pogane) zatvorio u neposlušnost da bi im se svima smilovao.” Kao da je zaslijepjen tom istinom, Pavao završava doksologijom: “O, dubino bogatstva i mudrosti i znanja Božjega! Kako li su nedokučivi njegovi sudovi!” (Rim 11,33). Ta je tajna takva da dvadeset i četiri starješine u Otkrivenju 5 padaju ničice i pjevaju novu pjesmu u slavu Jaganjcu, koji je bio zaklan i koji je svojom krvlju otkupio ljude od svakog plemena, SVAKOG JEZIKA, svakog puka i naroda. Zbog tih su tajna Petar i ostali slavili Boga na stranim jezicima na Pedesetnicu, nastupnoga dana rasporedbe koja se od tada proširila među sve ljude i jezike svijeta. Oni su tada i ondje iznijeli jasno objašnjenje svima koji nisu shvaćali da, otada pa nadalje, Bog izlijeva svoga Duha na svaki zemaljski jezik (svako tijelo). Činjenica da su tamo govorili na petnaest svjetskih jezika, neporeciv je dokaz toga nauka

Zašto samo Židovima?

Ustrajavanje s Pavlom na tome da je govorenje u jezicima bilo znak samo Židovima, kao što je bio slučaj i s Petrovim viđenjem, potaklo je neke da ljutito upitaju: “A zašto samo Židovima?” Uz činjenicu da u 1 Korinćanima 14,21 Duh Sveti izričito navodi “ovome narodu” i da nas zdrav razum sprečava razumjeti to drugačije, mogu se dodati još dva razloga:

1. U Novom zavjetu dvanaest puta nalazimo izraz “ovomu narodu” i on se uvijek odnosi na Izraela.

2. Rimljanima 9,4 objašnjava da posinjenje, slava i savezi, davanje Zakona, bogoštovlje i obećanja ocima pripada Izraelu. Prije svega, od njih je potekao i Gospodin Isus. Apostoli su bili Židovi; u početku je Crkva bila potpuno židovska; sve, uključujući i naviještanje Evanđelja, bilo je u židovskim rukama. Nadalje, i njihovi prvaci, osobito Petar, nisu pomišljali na dijeljenje Dobre vijesti sa strancima (Dj 10,28), koje su držali barbarima a njihove jezike barbarskima. Govorenje po Duhu na tim prezrenim jezicima i Petrovo viđenje bila su dva znaka koje je Bog upotrijebio da uvjeri taj narod u sveopću narav Evanđelja. Tim je znacima Bog svladavao njihov otpor propovijedanju Evanđelja drugim narodima. Shvaćanje te istine može biti samo jednosmjernan proces: Židovi poganima – nikada pogani Židovima ili pogani poganima.

Slijedi primjer najpotpunijeg neshvaćanja koje je moguće naći: jedan časopis koji se bavi “iskustvima” piše kako je neki francuski pastor koji ne zna ni riječ hebrejskoga počeo govoriti tim jezikom u Duhu, a njegov ga je prijatelj razumio. Svi čitatelji, ozbiljni ljudi, pozdravili su taj, s biblijskog gledišta “pravovjeran”, događaj. Pod pretpostavkom da je izvješće istinito (budući da smo svjedoci tolikih lažnih izvješća s toga područja, možemo si dopustiti određenu sumnjičavost) suočeni smo s najočiglednijom krivotvorinom.

1. Prije svega, taj dar je prepoznao i razumio *ujernik* koji je već uvjeren u univerzalni opseg ponude spasenja. Neovisno o činjenici da ga taj znak nije poučio ničem novom, to je bilo u potpunoj suprotnosti s Duhom Svetim, koji tvrdi da je taj znak za *nevjerne*.

2. Dar jezikâ o kojemu se govorilo i koji se provodio u Novom zavjetu bio je sve drugo osim hebrejskog. Ustvari, jezici govoreni po Duhu prikazani su kao STRANI i BARBARSKI, to jest različiti od hebrejskog. – A tko su bili stranci i barbari? Samo je jedan odgovor moguć: nežidovi.

Ne treba ni spomenuti da pogane nije trebalo uvjeravati da Židovi imaju pristup k Bogu, jer je upravo Bog poslao Židove da njima navijeste Evanđelje! Taj je znak bio dan kako bi Židovi shvatili da je spasenje dostupno svim narodima – nipošto nešto suprotno tome!!!

Francuz koji govori hebrejski izokreće božanski poredak slično kao kada bi, recimo, Petrovo viđenje bilo dano poganinu Korneliju. Nadalje, kada je ono Kornelije spašen po Petrovu propovijedanju Evanđelja, nije ga trebalo poučavati da Petar ima isto pravo na Evanđelje kao što ga ima i on. To bi bilo besmisleno i pogrešno tumačenje golemih razmjera. Možete li zamisliti da Englezu treba lingvističko čudo na francuskom kako bi ga se uvjerilo da Francuzi imaju pravo na francusku nacionalnost!? Navedeni članak više-manje pokušava reći da govorenje na hebrejskom jeziku dvojici vjernika Francuza otkriva da Hebreji imaju pravo na svoj vlastitoga Boga!

**“Ako ... svi govore jezicima ... neće li oni reći da mahnite?”
(1 Kor 14,23)**

Tekst od dvadeset i prvoga do dvadeset i petoga retka 1. Korinćanima 14 prava je zagonetka mnogim tumačima Biblije.

Redak 21: *Po ljudima drugih jezika i drugih usana govorit ću ovome narodu ...*

Redak 22: *Stoga su jezici za znak, ali ne onima koji vjeruju, nego onima koji ne vjeruju; a prorokovanje nije za one koji ne vjeruju, nego za one koji vjeruju.*

Redak 23: *Ako se, dakle, sva crkva okupi na jednome mjestu pa svi govore jezicima i uđu oni koji su neupućeni ili nevjernici, neće li oni reći da mahnite?*

Redak 24: *Ali ako svi prorokuju pa uđe netko tko ne vjeruje, ili netko neupućen, svi ga uvjeravaju ...*

U dvadeset i drugome retku Duh kaže da su jezici znak za one koji ne vjeruju. Ali u idućem retku izgleda da veli suprotno: nevjernici zaključuju da su oni koji govore jezicima mahnuti. Ovdje dolazimo do nerazrješivog proturječja koje mi još nitko, koje god uvjerenje imao, nikada nije objasnio. Jer ako spomenuvši nevjernike u redcima 22, 23 i 24 ne uzmemo u obzir jesu li to Židovi ili pogani, očigledno proturječje ostaje nesaumljivo i ne zna se gdje mu je glava, a gdje rep.

Ali poteškoća nestaje sama po sebi kada shvatimo da Duh ima u vidu dvije vrste vjernika. Nevjernike iz dvadeset i drugoga retka nalazimo u dvadeset i prvome retku: “govorit ću ovome narodu” – to su Židovi i znak je za njih.

Ali nevjernici u dvadeset i trećemu retku opisni su izrazom “neupućeni” ili “priprosti” (J. N. Darby). U grčkom je to riječ “idiotés” (vrlo dobro poznat izraz!). Upravo takvima su Židovi držali pogane: nezalicama, barbarima, priprostima, neupućenima u Zakon (Rim 2,20). To su bili muškarci i žene iz nežidovskih naroda – ne “ovaj narod”. Tumačenje uzima u obzir i tekst i kontekst te uklanja proturječje potvrđujući da je dar jezika, očigledno, bio neshvatljiv Korinćanima koji su bili “idiotés” i uopće nije bio za njih. Taj je znak bio za “ovaj narod” – Židove – kako bi ih doveo do toga da konačno povjeruju kako su sada pagani pricijepljeni, uključeni, kršteni zajedno s njima u Tijelo Kristovo, to jest Crkvu.

Ovaj odjeljak nije moguće zaključiti ako ponovno ne obratimo pozornost na dva sljedeća retka u kojima se dar proricanja suprotstavlja daru jezika: “Ali ako svi prorokuju pa uđe netko tko ne vjeruje, ili netko neupućen (priprosti, idiotés), svi ga uvjeravaju, svi ga osuđuju, i tako se tajne njegova srca očituju; i tako će on pasti ničice i pokloniti se Bogu priznajući da je uistinu Bog u vama” (rd. 24 i 25). Premda je proricanje prvenstveno bilo namijenjeno vjernicima, imalo je beskrajnu prednost da ga mogu razumjeti čak i “idiotés”, jer je bilo iznošeno na njihovu jeziku. To je uznemirilo njihove savjesti i dovelo do dubokih obraćenja, i to u tolikoj mjeri da su oni priprosti među nazočnima padali ničice priznajući da je Bog prisutan.

Ako je Pavao proricanje pretpostavljao jezicima (red. 19), pa čak i kada bi ih pratilo tumačenje, bilo je to zato što je dar jezika imao ograničen sadržaj – jer mu je jedina svrha bila da bude znakom nevjernim Židovima. Proricanje je pokrivalo gotovo cjelokupno polje kršćanskog iskustva, što je i sažeto trima riječima: “izgradnja, ohrabrenje i utjeha” (red. 3). To je i razlog zašto je Pavao u crkvi radije rekao pet razumljivih riječi, negoli deset tisuća u jezicima. Što to znači? Ako netko kaže, piše Thomas R. Edgard, da više voli pet mačaka negoli deset tisuća pasa, to nam govori da taj uopće ne želi psa. To možda nije dobra usporedba, ali barem uvjerljivo prikazuje naš stav. U svakom slučaju, barem što se tiče brojki, Pavao je tu usporedbu držao vrijednom.

Jer onaj tko govori nepoznatim jezikom ... govori ... Bogu (1 Kor 14,2)

Neki hitro zaključuju: “Budući da onaj koji govori u jezicima govori Bogu, iskoristimo to i govorimo mu!” Ali govorenje u jezicima i izgrađivanje samoga sebe, kao što smo već razmotrili, nije bilo prvenstvena svrha jezikâ. Bio je to samo jedan od dijelova, a ne njihov CILJ. Dopustite mi da ponovno pomoću usporedbe razjasnim što je bio prvenstveni cilj jezikâ unutar njihova složenog sklopa.

U nekim europskim zemljama autobusi su službeno registrirani kao “vozila za prijevoz osoba”. To je prvenstvena i jedina namjena autobusa, ali:

1. Autobus također troši naftu; tko je ikada rekao da pustimo motor neka radi i troši naftu?
2. Autobus stvara i buku; hajdemo onda pomoću autobusa stvarati koliko god buke možemo.
3. Autobus stvara toplinu; hajdemo to još bolje dokazati tako da mu pregrijemo motor.
4. Autobus vozi svog vozača; dajmo mu neka se sâm vozi naokolo Manhattanom ili po Sohu da bi poboljšao svoje vozačke sposobnosti (to jest da bi izgradio svoje osobno umijeće).

Ta četiri ostvariva postupka bila bi glupost ako bi se primijenila. Vozač koji bi to činio, odmah bi bio otpušten.

Tako je i s darom jezikâ. Pravilno je smatrati da su bili:

1. molitva ili zahvaljivanje samo Bogu,
2. izgrađivali su govornika,
3. izgrađivali su crkvu kada ih se tumačilo.

Ali te tri točke same po sebi promašuju metu jednako kao i vožnja autobusom odvojena od njegove jedine i krajnje svrhe. A što je bila svrha govorenja Bogu na jezicima poganâ? Sažmimo ponovno ono što Duh naučava u Prvoj Korinćanima 14: Bog je u usta usprotivljenih Židova udahnuo barbarske jezike kao molitvu zahvale sebi samome, kako bi jezici istim nevjernim Židovima poslužili kao ZNAK da je odsada i tim barbarima, čije su jezike na čudesan način izgovarali svojim židovskim usnama, otvoren put do njihova GOSPODINA. – Kojeg li jasnog i silnog (to jest snažnog) znamenja!

Molitva i pjevanje Duhom (1 Kor 14,15)

Odbacujući prestanak dara jezikâ, njegovi pobornici često navode navedeni redak pokušavajući opravdati uporabu jezikâ u osobnoj molitvi. Značajno je sljedeće:

1. Pavao se ni na koji način nije slagao s čisto nadzemaljskom molitvom koja nije imala razumsku protutežu. Ne navesti u cijelosti taj redak koji ohrabruje da se “moli duhom” ali i “*umom*”, pokušaj je samovoljnog prekrajanja Božje riječi. U petnaestome retku to je ponovljeno dva puta.

2. Spomenuti duh je ljudski duh, a ne Duh Božji. Razlika je beskrajno golema. Svjesno zanemarujući tu razliku, proizvoljno se uvode još dva retka koji nemaju veze s govorenjem u jezicima. Prvi je Ef 6,18: “Sa svakovrsnom molitvom i iskanjem molite u svakoj prigodi u Duhu.” Drugi je Rim 8,26-27: “Jednako i Duh pomaže našim slabostima: jer mi ne znamo što moliti kako treba, ali sâm Duh posreduje za nas neizrecivim uzdasima. A onaj koji istražuje srca zna što je misao Duha; jer on po volji Božjoj posreduje za svete.” Ništa nam ne dopušta vjerovati da se tu govori o molitvi u jezicima. To je trebalo izmisliti. Ako je to istina, tada Isus nikada nije molio u Duhu – jer se On nikada nije molio u jezicima. Biblija je puna molitava izrečenih u Duhu, no ni jedna od njih nije izrečena u jezicima, pa ni poznata Velikosvećenička molitva iz Ivana 17, kao ni predsmrtna molitva u Getsemanskom vrtu. Za Stjepana, prvog kršćanskog mučenika, piše da je bio pun Duha Svetoga; toliko pun milosti i snage da je činio čudesa i silna djela i nitko se nije mogao oduprijeti Duhu kojim je govorio (Dj 6,3.8.10). Ali premda je govorio po Duhu, svoj dojmjljivi govor nije iznio na jeziku anđelâ (premda je u tom trenutku bio sličan jednome od njih) ni na nekom drugom postojećem jeziku.

Tko je odjednom potaknuo brata, kojega vrlo dobro poznajem, da ustane usred noći i klekne na molitvu za brata kršćanina koji je upravo u tom trenutku bio u smrtnoj opasnosti dok je zrakoplov kojim je letio u Afriku doslovce povijao vrhove stabala i otkidao im grane koje su se kačile za njegov donji dio. Postoji li molitva nadahnutija Svetim Duhom od te molitve? Pa ipak je nije govorio u jezicima.

Zašto sam nedavno bio primoran da u određeno doba dana molim za brata u Kristu, koji živi gotovo tisuću kilometara daleko od mene i od kojega ne dobivam pitanje novosti? Pritisak kojemu se nisam mogao oduprijeti učinio je da kleknem i zavapim prema nebu za njega. Tek nekoli-

ko mjeseci nakon toga saznao sam da je upravo u to doba dana prolazio najtežu krizu u svojoj službi. Samo me Duh Božji mogao nadahnuti tom prijeko nužnom potrebom da molim. Duh Sveti, koji je u mojem duhu uobličio to uvjerenje i izrazio molitvu na moja usta, nije to učinio u jezicima. Kako bi i mogao to učiniti kada je jezike dao za znak nevjernicima (a u mojoj sobi nije bilo nevjernikâ) i odredio prestanak tog dara koji, prema 1 Korinćanima 13,8, ne postoji već mnogo stoljeća (vidi 8. poglavlje).

Posljednja molitva u Bibliji (Otk 22,17-20) teče ovako: “I Duh i mladenka govore: ‘Dođi!’ ... Amen! Jest, dođi, Gospodine Isuse!” Ako postoji molitva koja je po Duhu, onda je to nesumnjivo ova. Ali ni ta, kao ni ostale, nije izrečena u jezicima.

Nije li poricanje važnosti dara jezika kao kidanje stranica iz Biblije?

Ne, to je kao i s poricanjem katoličkog nauka o Mariji. Svaki evanđeoski kršćanin otvoreo priznaje ono što Biblija govori o njoj: božanski izbor kojim je izdvojena, njezinu vjeru, poslušnost, odvažno prihvaćanje moguće sramote, djevičansko rođenje Spasitelja, njezino majčinstvo, priekor koji je primila od Sina (Iv 2,4), njezino neshvaćanje Isusove službe (Mk 3,21 i 31-35), Gospodinovu skrb za majku (Iv 19,26.27) i otprilike šezdeset i pet godina šutnje između njezina posljednjeg pojavljivanja u Djelima 1 i svršetka Otkrivenja. Priznanje da je njezina uloga završila i da ona više ne djeluje u borbenoj Crkvi ne uklanja ni jednu stranicu napisanog otkrivenja, ne dokida ništa vrijednim značajkama koje je imala kao Spasiteljeva majka, kao ni od važnog udjela koji je imala u Božjem naumu u pogledu toga događaja. Ali otići tako daleko da je se smatra Majkom Božjom i Majkom Crkve, Kraljicom anđela i Kraljicom neba, Sotkupiteljicom i Posrednicom sve milosti, i pripisivati joj tu ulogu u današnjoj crkvi, doktrinarna je nakaradnost kojoj se žestoko protivimo.

Možda će netko upitati zašto sada spominjemo tu temu. Upravo zato što nam to dopušta usporedbu s temom o kojoj raspravljamo. Onom prijatelju koji mi je jednoga dana rekao: “Dar jezika je biblijski, nije li tako?” odgovorio sam: “I Marija je biblijska, nije li tako?” Kao i u pogledu Marije, nitko nikada nije ni sanjao protiviti se biblijskoj stvarnosti i povijesnosti dara jezika, njihove uporabe i položaja koji su zauzimali u Crkvi. Jezici su bili jedan od čudesnih darova kao i dar proricanja i spoznaje,

kojim je nadgledano pisanje nadahnutih redaka Novog zavjeta i koje nitko ne poriče, a koji sada više ne postoje, jer ni jedna stranica proroštva ili spoznaje nije više dodana kanonu Svetoga pisma. Mi vjerujemo, kao što je vjerovao i Pavao, da jezici nisu znak za vjernike, nego za nevjernike iz “ovoga naroda”. I ponovno vjerujemo, kao što su vjerovali i Petar i Pavao, da su jezici, kao i svi drugi darovi, bili dani za izgrađivanje drugih, a ne za osobnu izgradnju, itd. Vjerujemo u sve to. Ali postupiti s darom jezika na isti način kao što je katolička crkva postupila u pogledu Marije ... ne, hvala! Proglasiti ih porukom ljudima, znakom krštenja Duhom Svetim, upotrebljavati ih nasamo – a predviđeni su da budu javni i čujni znak nevjernicima – imati ih kao lijek protiv besanice, upotrebljavati ih kao sredstvo protiv umora i, iznad svega, širiti ideju da još i danas postoje u svom prvotnom obliku, premda je zbog odbijanja da ih se izloži provjeri više negoli očigledno da se radi o krivotvorini, korak je koji će odbiti poduzeti svatko tko ima prosvijetljenu i poštenu savjest.

To ne bi bilo ništa manje negoli čupanje istina iz Biblije, ne slagati se s Pavlom da kršćanin više nije pod Zakonom (Rim 6,14.15) i da sve knjige Biblije (premda su nadahnute do najmanjeg slova) više nisu mjerilo za kršćanski život. Prihvatimo li da je u različitim razdobljima Bog djelovao različito, shvatimo li da su neki veliki događaji (Isusovo rođenje, raspeće, uzašašće, itd.) zauvijek urezani u povijest i da se nikada više neće ponoviti, osim u sjećanju i u srcima vjernika, prihvaćanje božanskog nauka o prestanku darova, uključujući i jezike, nipošto ne udi Bibliji. S druge strane, sablažnjivo je uzeti povijesne istine kao što su istina o Mariji, o jezicima ili o žrtvi na križu i ponavljati ih kao što bi to učinio krivotvoritelj. No krivotvoritelji barem imaju tu moralnu prednost da do originala dolaze uz goleme teškoće, dok je u području svetoga imitacija tako amaterska da je prihvaćaju samo slijepi. Dobro je poznata izreka koju pripisuju isusovcima (jezuitima), a koju su preuzeli nacisti: “Laži, laži i nešto će od toga uvijek ostati; nemoj govoriti sitne laži, nego one velike; ponavljaj ih i na posljatku će se u njih vjerovati.” To je rimokatolička crkva učinila u vezi svoje euharistije i Marije – i kako su samo uspjeli! Slično je i s govorenjem u jezicima i krštenjem u Duhu Svetome. Ovih smo dana svjedocima verbalnom bombardiranju koje, kao i mariopoklonstvo, potječe iz Biblije. Nezreli vjernici preplavljeni su izrazima koji zvuče biblijski i koji ih zaslijepuju, a da to ni ne shvaćaju, i čine ih nesposobnima da

pravilno donesu vlastiti sud. Što su zavedeniji to više vjeruju, sve do točke kada više ni ne trepnu na zbudjujuće tvrdnje kao što su Ramseyerov lijek protiv besanice, T. Robertsovo sredstvo protiv iscrpljenosti ili pak kronološki neumjesna tumačenja i znak vjernicima. Što je zabluda očiglednija i što ju je lakše dokazati, to fanatičnije joj se ljudi predaju. Ima takvih koji bi dali i ruku i nogu za govorenje u jezicima, jednako kao što bi neki drugi dali svoj život da obrane nauk o Mariji. Kada jednom odu tako daleko, napustili su objektivno područje Pisma i daleko za njima ostaju granice zdravoga razuma. Baš kao i jezuiti, postali su samopostavljeni branitelji određenog nauka. I kao što nas jedni optužuju da ne vjerujemo u Svetu Djevicu, tako nas drugi optužuju da ne vjerujemo u dar jezika – a ne trude se provjeriti čvrsti temelji naših prigovora.

Obrana karizmatikâ

Kada mi je izišla prva knjiga o jezicima, *Ja govorim u jezicima više od vas sviju*, za njom je došla knjiga Ralpa Shallisa *Dar govorenja u različitim jezicima* i francuski prijevod knjige G. H. Langa *Odakle ti jezici?* U to doba jedan mi je prijatelj rekao: “Sada će se oni teško obraniti”. No nije računao na sposobnost ljudskoga duha da se izvuče iz teških okolnosti iskrivljujući “Pisma na vlastitu propast” (2 Pe 3,16).

Otada je usvojeno najmanje šest stavova, kako bi se pokušalo prikriti (izbjegli?) nesavladive teškoće:

1. Potpuno zanemarivanje problema kao da se ništa nije dogodilo.
2. Neke su crkve rekle ovako: “Dajte da govorimo u jezicima pa da vidimo djeluje li to.” – Naravno da je djelovalo! Dobili su čak i tumačenja, kao potvrdu da je sve to autentično. Tako je i trebalo biti! To je kao da netko ode u trgovinu s krivotvorenom novčanicom pa izišavši veli: “Budući da je roba tu, a i blagajnik me propustio, znači da je novčanica ispravna.”
3. Drugi su rekli: “Što će više netko dokazivati da je naš dar jezika pogrešan, mi ćemo ga to više koristiti.” To me podsjeća na onog vjerskog zanesenjaka koji je za zaštitnicu izabrao svetu Filomenu. Kada je otkrio da ta njegova svetica nikada nije ni postojala, izjavio je: “Postojala ona ili ne, ja ću joj se i dalje moliti!”
4. Netko mi je rekao: “Nikada nisam čitao vašu knjigu. Ako mi pokušate govoriti o tome, prisilit ću se da mislim na nešto drugo, tako da ne ćujem niti se sjetim ijedne vaše riječi!”

5. “Ne slažemo se!” To nije nikakav argument, nego nijekanje. Prije negoli sam izdao prvu knjigu, dao sam rukopis nekim prijateljima pentekostalcima, zamolivši ih da ga najstrože kritički ocijene – ali na temelju Biblije. Budući da nisu mogli naći nikakvu pogrešku u pogledu općenitog izlaganja, sve što su mi odgovorili bilo je: “Ne slažemo se!” To nije ono što sam od njih tražio. Unaprijed sam znao da se neće slagati, ali htio sam da mi pokažu gdje protuslovim Bibliji. Sve do današnjeg dana ni jedan od njih nije to učinio.

6. U pokušaju da mi dokaže da je govorenje u jezicima i za danas, jedan dobri Parižanin poslao mi je neučtivo pismo djelomice pisano “nepoznatim jezikom”!!!

Jedno osobno i umjesno pitanje

Nekoliko me ljudi pitalo: “Jesi li ti ikada govorio u jezicima?” To pitanje zaslužuje više negoli da se na nj odgovori samo s “da” ili “ne”.

Uskoro nakon obraćenja pa nadalje, moj duhovni put bio je izložen pentekostnom utjecaju. Odlazio sam u njihove zajednice i dobro upoznao njihove pastore, s kojima sam radio tijekom brojnih evangelizacija. Mnogi ljudi koji su spašeni po mojoj službi, sada su članovi njihovih crkava. Neki su od njih pastori u umjerenom krilu toga pokreta. Na isti način kao što je moguće biti baptist po uvjerenju, a ne biti član baptističke crkve, i ja sam imao pentekostna uvjerenja, premda službeno nisam pripadao njihovom pokretu. U mojem se propovijedanju pentekostni utjecaj osjećao do te točke da su se neki u mojoj crkvi ponijeli vrlo loše zbog onoga što su smatrali novim i pogrešnim usmjerenjem. Davali su mi to na znanje svojim primjedbama ili sitnim prikrivenim prijetnjama. Moje pristajanje uz te zamisli, premda ne potpuno, bilo je dovoljno da me smatraju pentekostalcem. To je razlog zašto ja o pentekostalcima ne govorim s gledišta osobe koja je izvan toga pokreta, nego iz iskustva koje sam i opisao u ovoj knjizi. Ja doista znam o čemu govorim.

U svjetlu ovoga što sam upravo rekao, mislim da gornje pitanje nije dobro sročeno. Trebalo bi glasiti: “Jesi li govorio u jezicima po Duhu Svetom i prema biblijskom uzoru?” Na to mogu odgovoriti: “Nisam!” Ne, ni ja niti itko drugi u naše doba, zbog razloga koje sam iznio u knjizi, nije iskazao taj autentični dar Duha. Ali ako me se upita jesam li kao i drugi brbljao i lupetao nešto nerazumljivo što je proglašeno autentičnim, tada

bez oklijevanja mogu reći: “JESAM!” A mogu to i smjesta ponoviti svakome tko želi. Neki “tumač” bi u tome čak i pronašao prikladan materijal za dobru evanđeosku poruku, što bi bio dokaz da je “tumačenje” lažno i izmišljeno kao i ono što bih ja rekao “u jezicima”.

Jedan moj mladi prijatelj koji je nedavno napustio pentekostni pokret ponizno je priznao da je praksa govorenja u jezicima bila lažna. Upitao sam ga: “Kako to da si se prepustio toj krivotvorini?” – “Pa zbog atmosfere koja je vladala u skupini; svatko se trudio da ne ostavlja dojam da zaostaje; bili smo mladi i u neznanju, a Bibliju nas se naučavalo tek u malim obrocima, nikada sustavno. Izbjegavani su tekstovi koji su bili protivni našoj praksi. Sve je to bilo dio našeg žargona a da nismo znali što stvarno znači. Bilo je tu kao lijek za sve što nam ne ide dobro. Trebali smo vjerovati, vjerovati ... Postavljati pitanja bio je gotovo neoprostiv grijeh protiv Svetoga Duha. Trebali smo začepiti uši i ne vjerovati nikome od onih koji su nam opisani kao ‘gubitnici koji ne vjeruju Svetome Duhu’. Ali moje su se oči otvorile za ono što govori Biblija. Shvatio sam da su Duh Sveti i duh koji je vodio našu skupinu, dva različita duha!”

Nadate li se ovom knjigom uvjeriti karizmatike da su u dvostrukoj zabludi: u pogledu krštenja Duhom Svetim i u pogledu govorenja u jezicima?

Premda je bio utjelovljena istina, Isusa su držali buntovnikom, izazivačem neredâ. Baraba ih nije toliko uznemirivao. Znamo kako je završilo: Živi Kamen su “ljudi odbacili” (1 Pe 2,4). Bila bi utopija očekivati da će svatko odbaciti svoju omiljenu zabludu. Njima je to poput poznatog Torinskog platna, uz pomoć kojega možemo izvući tri usporedbe.

1. Katoličkoj je crkvi trebalo sedam stoljeća da prizna ono što je nagonski osjećao svaki kršćanin s imalo zdravog razuma, naime da je Torinsko platno lažno. Još će se dugo karizmatici pasje poslušno držati uvjerenja da je njihova krivotvorina istinita, premda se to protivi svim dokazima Svetoga pisma. To će trajati sve dok se odbijaju podložiti Pismu i izložiti svoj dar elektronskoj provjeri, spomenutoj u 6. poglavlju. Katolička crkva je bila toliko poštena da to učini s Torinskim platnom i znamo do čega je to dovelo! Ponovno želimo naglasiti da karizmatici svoj “dar” ne prepuštaju znanstvenom ispitivanju samo zato što znaju kakav će biti krajnji ishod.

2. Neki svoju zabludu priznaju samo ustima. Ne propuštaju prigodu da dodaju, kao što je kardinal Ballestrero nakon što je 13. listopada 1988. godine u deset sati saopćio da je Platno bilo samo mit: “Crkva iznova potvrđuje da poštuje i štuje taj Kristov prikaz. I neka se to nastavi! Znamo da on nije autentičan, ali je bolje ponašati se kao da jest!” Nije li to upravo ono što je rekao jedan moj prijatelj u pogledu 1. Korinćanima^{14,2}, gdje Duh Sveti veli da onaj koji govori u jeziku ne govori ljudima, nego Bogu. “... bilo im je kao da je eksplodirala bomba, ali nisu to prihvatili, jer bi trebali priznati da je sve što su dotad činili bilo pogrešno.”

Naravno, sadašnje govorenje u jezicima je lažno, bilo to s biblijskog, znanstvenog ili razumskog gledišta, i mnogi karizmatici to znaju; ali oni ipak poštuju i štuju jezike, jednako kao što je i Izrael u doba kralja Hezekije činio s mjedenom zmijom koju je bio načinio Mojsije.

3. Oni iz nekih skupina koji su duboko uvjereni u istinu, trebali bi platiti cijenu svog uvjerenja i iskrenosti ako se, poslušni Božjoj riječi, usprotive tom lažnom nauku na temelju sljedeća četiri retka:

1 Kor 12,13 – Svrha krštenja u Duhu

1 Kor 14,2 – Govorenje u jezicima upućuje se samo Bogu

1 Kor 14,21 – Znak Izraelu

1 Kor 14,21 – Znak nevjernicima

Ako ustraju na tome da Isus nikada nije govorio u jezicima; ako zatraže preispitivanje dara tumačenja, tada ova knjiga neće biti uzrok njihovu napuštanju karizmatičkih krugova – jer karizmatici će ih zamoliti da odu! Upravo se to dogodilo jednom kršćaninu u Lausanni, kome su u njegovoj crkvi pokazana vrata samo *zato što je bio prebiblijski*.

Neka druge evanđeoske crkve prihvatile bi takve ljude kao što bi ih primio sâm Gospodin.

Sažetak

Da me tko pita koje tri biblijske istine spadaju u one koje je najjednostavnije i najlakše sažeti, izabrao bih sljedeće:

1. Nauk o Mariji
2. Krštenje u Svetome Duhu
3. Govorenje u jezicima

I. Što se tiče Marije, lako je. O njoj je rečeno vrlo malo: proročanstvo u Izaiji 7,14, navještenje, hvalospjev, Isusovo rođenje i nekoliko rijetkih navoda u evanđeljima; posljednji put spominje se da je zajedno sa svojim sinovima bila nazočna u Gornjoj sobi (Dj 1,14), i to je sve. Sve što čitamo o njoj nije joj uvijek na čast, ali je prekrasno i lišeno svakog ukrašavanja i svake skrivene poruke. Nema bojazni da će nas izvješće o njoj odvesti na pogrešan put; samo čitaj i razumjet ćeš.

II. Krštenje u Duhu još je jednostavnije, jer nam je objašnjenje dano u jednom jedinom retku, u 1 Korinćanima 12,13: “Jer po jednome Duhu smo svi mi u jedno tijelo kršteni, bili mi Židovi ili pogani, bili mi robovi ili slobodnjaci, i svi smo u jednome Duhu napojeni.”

To krštenje je početni čin pripajanja crkvi *svih* vjernika, bez obzira na stalež i bez obzira govore li oni jezikom Židovâ ili stranim jezicima, tako da mogu *tvoriti jedno tijelo* – i to je sve. Budući da je to vjernikovo prvo iskustvo (kojim je učinjen udom Tijela), tada ne može biti “drugo iskustvo”. (Ponovno pročitaj 9. poglavlje u pogledu događaja sa Samarijancima opisanog u Djelima 8.)

III. Ni s govorenjem u jezicima nema poteškoća. Sama narav toga znaka objašnjava nam njegovu svrhu. Strani jezici bili su:

1. Znak nevjernim Židovima da su i tuđinci sa svojim stranim jezicima, to jest oni koje se na Pedeseticu naziva “svako tijelo” ili “svi ljudi”, sada kao i oni zajedno s njima Duhom Svetim uronjeni u novo tijelo – Crkvu (Dj 2,17; 1 Kor 14,21). Vidi 3. poglavlje.

2. Stvarni i postojeći jezici (1 Kor 14,22). Vidi 5. poglavlje.

3. Upućeni samo Bogu, nikada ljudima (1 Kor 14,2). Vidi 2. pogl.

4. Nisu znak vjernicima (1 Kor 14,22). Vidi 3. poglavlje.

5. Najava ognja osude “ovome narodu” (Iza 28,11-13; 1 Kor 14,21; Dj 2,3). Vidi 10. poglavlje.

6. Uvijek su u skladu s popratnim darom, tumačenjem (1 Kor 14, 14.16). Vidi 6. poglavlje.
7. Nemaju veze s Gospodinovim povratkom i prije toga moraju prestati (1 Kor 13,8.13). Vidi 8. poglavlje.
8. Gospodin ih nikada nije koristio. Vidi 5. poglavlje.
9. Nikada se nisu koristili nasamo. Vidi 7. poglavlje.

Doista je mjerodavna ova Augustinova definicija, koja se savršeno slaže s Pismom: “Bio je to znak prikladan za ono doba. Zamišljen je bio kao proglas dolaska Duha Svetoga LJUDSKIM BIĆIMA SVIH JEZIKA, kako bi pokazao da Evanđelje treba navijestiti SVAKOM JEZIKU NA SVIJE-TU. To je bilo potrebno da bi se nešto navijestilo – a potom je nestalo.”

Zaključak

Braća karizmatici umjerenoga smjera koji čiste savjesti preispituju temelj nauka o jezicima, a zabrinuti su zbog izgreda do kojih jezici dovode, trebaju promisliti o Isusovim riječima: “Ako tko hoće činiti njegovu volju, znat će za taj nauk je li od Boga ili ja sâm od sebe govorim” (Iv 7,17). Utvrđivanje istine povezano je s ispravnim stanjem uma, što je u Luki 8,15 opisano riječima “u plemenitu i dobru srcu”. Ispravno stanje uma također znači i priznanje da je Bog u pravu a mi u krivu, bez obzira koliko to koštalo – najveća cijena bit će poniženje naše prirodne uznositosti. To je ono što sam ja osobno učinio; i nisam ništa izgubio u toj promjeni. Bilo je upravo suprotno, jer nas istina ne veže, nego oslobađa (Iv 8,32).

Sljedeće riječi su za tebe, evanđeoski brate. Jednom sam otišao u trgovinu kupiti nove cipele. Kada je prodavač vidio što mi je na nogama, rekao je nešto što nikada neću zaboraviti: “Vaše su cipele vrlo umorne (!) i iznošene.” Ne bi li se to isto moglo reći i za neke sastanke crkve? Pjevanje je “umorno”, poruke su “umorne”. Naravno da je zahvaljivanje u redu, ali kako li je samo “iznošeno”? Svježini i spontanosti narasla je duga brada, a ljudi toplu zabludu (jao!) vole više negoli hladnu istinu. Ne možeš sa baš zagrijati na ledenoj santi, još manje u zamrzivaču! Stara, zadimljena peć na drva stvorit će topliju i ugodniju atmosferu negoli neka suvremena peć koja radi sa četvrtinom svojih mogućnosti. Nema mjesta mlakosti u Božjem djelu. Duh nam je dâan da imamo život obilja, i ništa manje od toga. Ondje gdje je život Duha povezan sa zdravim biblijskim naučavanjem, izobilan i ispunjen živom vodom, kršćani nisu u opasnosti da će upasti u lažna iskustva koja neki nude kao univerzalan lijek za sve bolesti Crkve.

Vi koji ste sa svih strana pod pritiskom karizmatika pa se više ne možete ni sresti s njima a da vas neprestance ne navode na govorenje u jezicima i krštenje Duhom, čujte ovo: ponovno čitanje, proučavanje i pamćenje 2. i 3. točke ovoga sažetka dat će vam biblijsko znanje i duhovnu mudrost kojoj se, kao ni Stjepanovoj, neće moći oduprijeti nitko (Dj 6,10).